สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

โครงการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ และแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

รายงานฉบับสุดท้าย
รายงานภาคผนวก เล่มที่ 2/2

บริษัท มหานคร คอนซัลแตนท์ จำกัด
บริษัท อินโนเวชั่น คอนซัลแตนท์ จำกัด
บริษัท พาราดอน เอนจิเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด

กันยายน 2564

บทที่ 5
การจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี และแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 5 ปี

5.1 แนวทางการจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี และแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 5 ปี

แนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ระดับยุทธศาสตร์ ที่ได้จากผลการประเมินและคัดเลือกทางเลือกในบทที่ผ่านมา ประกอบด้วยการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ใน 9 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาด้านการจัดการน้ำอุปโภค-บริโภค 2) การพัฒนาด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต 3) การพัฒนาด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย 4) การพัฒนาด้านการจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ 5) การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน 6) การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ 7) การพัฒนาด้านการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว 8) การพัฒนาด้านการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร และ 9) การพัฒนาด้านการเสริมศักยภาพการค้าการลงทุนในพื้นที่ ในการจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี และแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 5 ปี จะดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้แก่ แผนการพัฒนาด้านที่ 1-6 โดยมีเป้าหมายของการพัฒนาดังนี้

1) จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน
2) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำภาคการผลิต
3) บรรเทาอุทกภัยในลุ่มน้ำ
4) พัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ตามนโยบายรัฐ และความต้องการของประชาชน

สำหรับแผนงานการพัฒนาด้านการจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จากแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ระดับยุทธศาสตร์ ที่ได้จากกระบวนการ SEA ได้เสนอแนะให้พิจารณาแผนงานการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติชายฝั่งทะเล/ป่าชายเลน การป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง เนื่องจากแผนงานดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแผนด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ซึ่งเป็นแผนที่ต้องจัดทำ SEA ตาม (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ในการจัดทำแผนหลักด้านการจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จึงพิจารณาเฉพาะในส่วนของคุณภาพน้ำและทรัพยากรน้ำในลำน้ำ-แหล่งน้ำบนฝั่ง

5.2 แผนงาน/โครงการ ที่พิจารณาในแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

ในการแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ได้พิจารณาแบ่งแผนงาน/โครงการ เป็น 2 ระดับ ได้แก่ **1) แผนงาน/โครงการตามแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ระดับยุทธศาสตร์** ประกอบด้วย แผน/แผนงาน/โครงการขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และโครงการที่มีความสำคัญสูง (Backbone Project) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ และ **2) แผน/แผนงาน/โครงการขนาดเล็กของหน่วยงานด้านบริหารทรัพยากรน้ำ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์** ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 แผนงาน/โครงการตามแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ระดับยุทธศาสตร์

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ระดับยุทธศาสตร์ ในบทที่ 4 แผนงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (แผนการพัฒนาด้านที่ 1-6) ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการรวม 16 แผนงาน ดังนี้

1) การพัฒนาด้านการจัดการน้ำอุปโภค-บริโภค : (น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการท่องเที่ยว) ประกอบด้วยแผนงานพัฒนาหลัก 2 แผนงาน ได้แก่

(1) การจัดหาแหล่งน้ำต้นทุน/ สำรองเพื่อการอุปโภค-บริโภคของชุมชน รวม 105.964 ล้านลบ.ม. มีโครงการที่สำคัญได้แก่ **โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือศูนย์การเรียน ราษฎรบ้านปาเกอะญอ ตำบลป่าเด็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี**

(2) ปรับปรุงคุณภาพน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภคให้ได้มาตรฐาน ขยาย/ เพิ่มเขตการจ่ายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำ มีโครงการที่สำคัญได้แก่ **ปรับปรุงเพิ่มกำลังผลิตน้ำประปา การประปาส่วนภูมิภาค สาขาสมุทรสงครามอีก 1,000 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง**

2) การพัฒนาด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต : (น้ำภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม) ประกอบด้วยแผนงานพัฒนาหลัก 5 แผนงาน ได้แก่

(1) การจัดหาแหล่งเก็บน้ำ/ระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนรองรับภัยแล้ง ครอบคลุมพื้นที่ 2.43 ล้านไร่

(2) การเพิ่มปริมาตรเก็บกักน้ำในเขตชลประทาน มีโครงการที่สำคัญได้แก่

1. เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน 53.063 ล้านลูกบาศก์เมตร
2. เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ 15 ล้านลูกบาศก์เมตร
3. เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำปราณบุรี 20 ล้านลูกบาศก์เมตร
4. อ่างเก็บน้ำป่าแดงตอนล่างประมาณ 7.33 ล้านลูกบาศก์เมตร
5. พัฒนาแก้มลิงทุ่งหิน 15 ล้านลูกบาศก์เมตร

6. พัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านไทรทองพร้อมระบบส่งน้ำ 13.29 ล้านลูกบาศก์เมตร

7. อ่างเก็บน้ำลำห้วยใหญ่ พร้อมระบบส่งน้ำ 1.54 ล้านลูกบาศก์เมตร

8. อ่างเก็บน้ำบ้านป่าละอู พร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ 10.46 ล้านลูกบาศก์เมตร

9. อ่างเก็บน้ำสาริกา 11.83 ล้านลูกบาศก์เมตร

10. อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบตอนบน พร้อมระบบส่งน้ำ 9.419 ล้านลูกบาศก์เมตร

(3) เพิ่มน้ำต้นทุนให้กับพื้นที่ลุ่มน้ำโดยฝนหลวง

(4) ปรับปรุงระบบคลองส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา

(5) ผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน

(5.1) เชื่อมโยงระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน 3.0 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี

(5.2) ปรับปรุงคลองส่งน้ำ 1 ขวา-สายใหญ่ 1 (สายเก่า+สายใหม่) พร้อมอาคารประกอบ ระยะทาง 41.160 กม.

3) การพัฒนาด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย : ประกอบด้วยแผนงานพัฒนาหลัก 1 แผนงาน ได้แก่ การบริหารจัดการอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำแบบบูรณาการ มีโครงการที่สำคัญได้แก่

3.1) โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย

3.1.1) ปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 (แม่น้ำเพชรบุรี-ลำห้วยยาง-อ่าวไทย) 550 ลบ.ม./วินาที

3.1.2) คลองส่งน้ำสายใหญ่ ฝั่งขวา RMC1 พร้อมอาคารประกอบ (RMC1-คลองระบายน้ำหลาก D1ขุดใหม่) 150 ลบ.ม./วินาที

3.2) โครงการเพิ่มศักยภาพระบายน้ำแม่น้ำเพชรบุรีช่วงเหนือเขื่อนเพชร

3.3) โครงการประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 กม.14+329 (ปตร.มาบปลาเค้า)

3.4) พัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอยล่าง 17.46 ล้าน ลูกบาศ์เมตร

3.5) โครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย

3.5.1) ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบ ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอย ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำบ้านวังน้ำเขียว ปรับปรุงฝายห้วยลึก

3.5.2) ขุดขยายคลองระบายน้ำ 4 สาย

3.5.3) ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ 9 แห่ง โดย 1 แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ คือ ปตร.ปลายคลองบางสะพาน แผนในอนาคต 8 แห่ง ได้แก่ ปตร.ปลายช่องลัดเขาม้าร้อง ปตร.กลางคลองเขาม้าร้อง

ปตร.คลองปัตตามัง ปตร.กลางคลองบางสะพาน ปตร.ทุ่งมะพร้าว ปตร.คลองวังกระจอง ปตร.กลางคลองแม่รำพึง และ ปตร.ปลายคลองแม่รำพึง

3.5.4) ขุดคลองผันน้ำ 3 สาย ได้แก่ คลองผันน้ำคลองบางสะพาน (อยู่ระหว่างดำเนินการ) คลองผันน้ำคลองเขาม้าร้อง คลองผันน้ำคลองแม่รำพึง (2 สาย แผนในอนาคต)

4) การพัฒนาด้านการจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ : ประกอบด้วยแผนงานพัฒนาหลัก 2 แผนงาน ได้แก่

(1) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน การควบคุมคุณภาพน้ำจากแหล่งกำเนิดน้ำเสีย

(2) การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ มีโครงการที่สำคัญได้แก่ การศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม การพัฒนาพื้นที่บึงบัว ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด

5) การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน : ประกอบด้วยแผนงานพัฒนาหลัก 1 แผนงาน ได้แก่

(1) อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์และป่าต้นน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำในลำน้ำสาขาที่ต้นน้ำ

6) การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ : ประกอบด้วยแผนงานพัฒนาหลัก 4 แผนงาน ได้แก่

(1) พัฒนาปรับปรุงระบบโทรมาตรเพื่อการเตือนอุทกภัยในพื้นที่ต้นน้ำ

(2) มาตรการ/แผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขน้ำท่วม-น้ำแล้งสำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำ

(3) พัฒนาระบบการบริหารจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

(4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ และการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5.2.2 แผนงาน/โครงการด้านทรัพยากรน้ำ ของหน่วยงานต่างๆ ที่พิจารณาในแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

ในการจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ได้รวบรวมข้อมูลแผนงานโครงการต่างๆ จากหน่วยงานต่างๆ (**ภาคผนวก จ.** และ**ภาคผนวก ฉ.**) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากความต้องการของประชาชนที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 2 มาพิจารณาร่วมกับแผนงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ระดับยุทธศาสตร์ (แผนการพัฒนาด้านที่ 1-6) เพื่อนำมาจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการดังกล่าว และใช้ในการจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี และแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 5 ปี รวมทั้งสิ้น 2,427 โครงการ สรุปดัง**ตารางที่ 5.2.2-1**

5.2.3 โครงการที่สำคัญ (BackBone Projects)

การจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ได้พิจารณากำหนดแผนงาน/โครงการ ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนา ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ โดยพิจารณาร่วมกับข้อมูลแผนงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำของหน่วยงานต่างๆ ที่รวบรวมได้ในหัวข้อที่ผ่านมา โครงการพัฒนาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือกลุ่มของแผนงานโครงการประเภทเดียวกัน ที่มีประโยชน์ต่อพื้นที่ในวงกว้าง ครอบคลุมพื้นที่หลายตำบล และมีค่าลงทุนค่อนข้างสูง ได้พิจารณาจัดเป็นกลุ่มโครงการที่มีความสำคัญสูง (Backbone Project) โดยพบว่า โครงการ/แผนงาน ที่มีความสำคัญสูงในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 21 โครงการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 5.2.2-1 สรุปจำนวนแผนงาน/โครงการจากหน่วยงานต่างๆ ในการจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

ประเภทโครงการ	จำนวนโครงการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารทรัพยากรน้ำ (โครงการ)					
	1	2	3	4	5	6
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	18	229	52	1	10	16
ห้วยแม่ประจัน	19	185	12	0	6	2
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	34	340	172	65	18	14
แม่น้ำปราณบุรี	18	266	18	17	44	16
คลองเขาแดง	11	56	7	3	0	0
คลองกุย	7	86	13	0	6	3
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	56	273	17	6	25	4
คลองบางสะพานใหญ่	27	91	29	0	13	5
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	26	77	9	1	4	0
รวม	216	1603	329	93	126	60
รวมทั้งหมด	**2,427**					

หมายเหตุ : แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประกอบด้วย

1. การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค
2. การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
3. การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย
4. การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
5. การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำเสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน
6. การบริหารจัดการ

5.2.3.1 ปรับปรุงกำลังผลิตน้ำประปา การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม

<u>หลักการ</u> ปัจจุบันการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม รับน้ำจากเอกชนและการประปาส่วนภูมิภาคข้างเคียง รวม 2,440 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ดัง**ตารางที่ 5.2.3.1-1** โดยมีพื้นที่รับน้ำของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงครามดังแสดงใน**รูปที่ 5.2.3.1-1** จากการคาดการณ์ความต้องการใช้น้ำและความต้องการกำลังผลิตในเขตพื้นที่บริการของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม ดังแสดงรายละเอียดใน**ตารางที่ 5.2.3.1-2** พบว่า ในปี พ.ศ.2573 มีความต้องการใช้น้ำดิบในการผลิตน้ำประปา 2,802 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง และในปี พ.ศ.2583 เท่ากับ 3,096 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ซึ่งมากกว่ากำลังผลิตที่มีใน

ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกำลังผลิตน้ำประปา การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม เพื่อรองรับความต้องการในอนาคต

เป้าหมาย เพิ่มกำลังผลิตน้ำประปา การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม

1. ในระยะปี พ.ศ.2563-2564 ก่อสร้างโรงกรองน้ำขนาด 250 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง และวางท่อน้ำดิบระยะทาง 12 กิโลเมตร ไปยังสถานีจ่ายน้ำแพรกหนามแดง ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม วงเงินงบประมาณ 66,275,800 ล้านบาท สามารถจ่ายน้ำให้กับประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม (ดำเนินการแล้ว)
2. ในระยะปี พ.ศ.2563-2564 ปรับปรุงการขยายการประปาส่วนภูมิภาคสาขาเพชรบุรี เพื่อผลิตน้ำจ่ายน้ำเข้าพื้นที่การประปาส่วนภูมิภาคสาขาเพชรบุรี และจ่ายน้ำเข้าพื้นที่ของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม สถานีจ่ายน้ำแพรกหนามแดงครอบคลุมพื้นที่ บริเวณ อบต.คลองโคน อบต.ยี่สาร อบต.แพรกหนามแดงและพื้นที่ใกล้เคียง รองรับการใช้น้ำที่เพิ่มของประชาชนและภาคอุตสาหกรรม วงเงินประมาณ 1,000 ล้านบาท (ดำเนินการแล้ว)
3. ในระยะปี พ.ศ.2564-2565 ก่อสร้างระบบผลิตน้ำดอนทรายขนาด 300 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง และปรับปรุงคันสระเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำดิบ พร้อมวางท่อส่งน้ำ การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม วงเงินงบประมาณ 172.70 ล้านบาท เพื่อสามารถจ่ายให้กับการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม รองรับความต้องการใช้น้ำประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม
4. ระยะปี พ.ศ.2573-2574 ก่อสร้างสถานีผลิต-จ่ายน้ำประปา บริเวณโครงการแก้มลิงทุ่งหิน ขนาด 1,000 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง พร้อมท่อส่งน้ำ การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม วงเงินงบประมาณ 400 ล้านบาท เพื่อจ่ายน้ำให้กับการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม รองรับความต้องการใช้น้ำประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม ราชบุรี และเพชรบุรี

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของการประปาส่วนภูมิภาค

ตารางที่ 5.2.3.1-1 กำลังผลิตน้ำประปาในปัจจุบันของ การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม

หน่วยงาน	กำลังผลิต (ลบ.ม./ชม.)	ปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม./เดือน)	ปริมาณน้ำสูญเสีย (ร้อยละ)	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)	แหล่งน้ำ
แม่ข่ายสมุทรสงคราม	รับน้ำเอกชน 1,200	685,338	52.62	26,853	แม่น้ำแม่กลอง
สถานีจ่ายนางตะเคียน	รับน้ำจาก กปภ. ราชบุรี 500	9,267	52.62	652	แม่น้ำแม่กลอง
Mobile Plant	100	10,599	52.62	475	แม่น้ำแม่กลอง
สถานีจ่ายน้ำบางคนที	รับน้ำเอกชน 270	32,379	52.62	2,278	คลองลัดหลักแปด
แม่ข่ายสมุทรสงคราม	รับน้ำจาก กปภ. สมุทรสาคร 250	39,557	52.62	2,783	แม่น้ำแม่กลอง
	รับน้ำจาก กปภ. ปากท่อ 120	24,520	52.62	1,725	คลองชลประทาน
รวมทั้งสิ้น	**2,440**	**766,060**	**52.62**	**34,766**	**ข้อมูล ณ ก.ค. 63**

ตารางที่ 5.2.3.1-2 การคาดการณ์ความต้องการใช้น้ำ และความต้องการกำลังผลิต ของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม

กปภ. สาขา (แม่ข่าย/หน่วยบริการ)	รายการ	ปี พ.ศ.			
		2563	2573	2583	2593
สมุทรสงคราม	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)	34,766	42,379	46,812	51,710
	อัตราการใช้น้ำ (ลบ.ม./ราย/วัน)	1.09	1.04	1.04	1.06
	ความต้องการใช้น้ำ (ลบ.ม./ชม.)	1,579	1,837	2,028	2,284
	ความต้องการใช้น้ำผลิต (ลบ.ม./ชม.)	2,410	2,802	3,096	3,485
	ความต้องการใช้น้ำผลิตสูงสุด (ลบ.ม./ชม.)	3,133	3,642	4,025	4,531

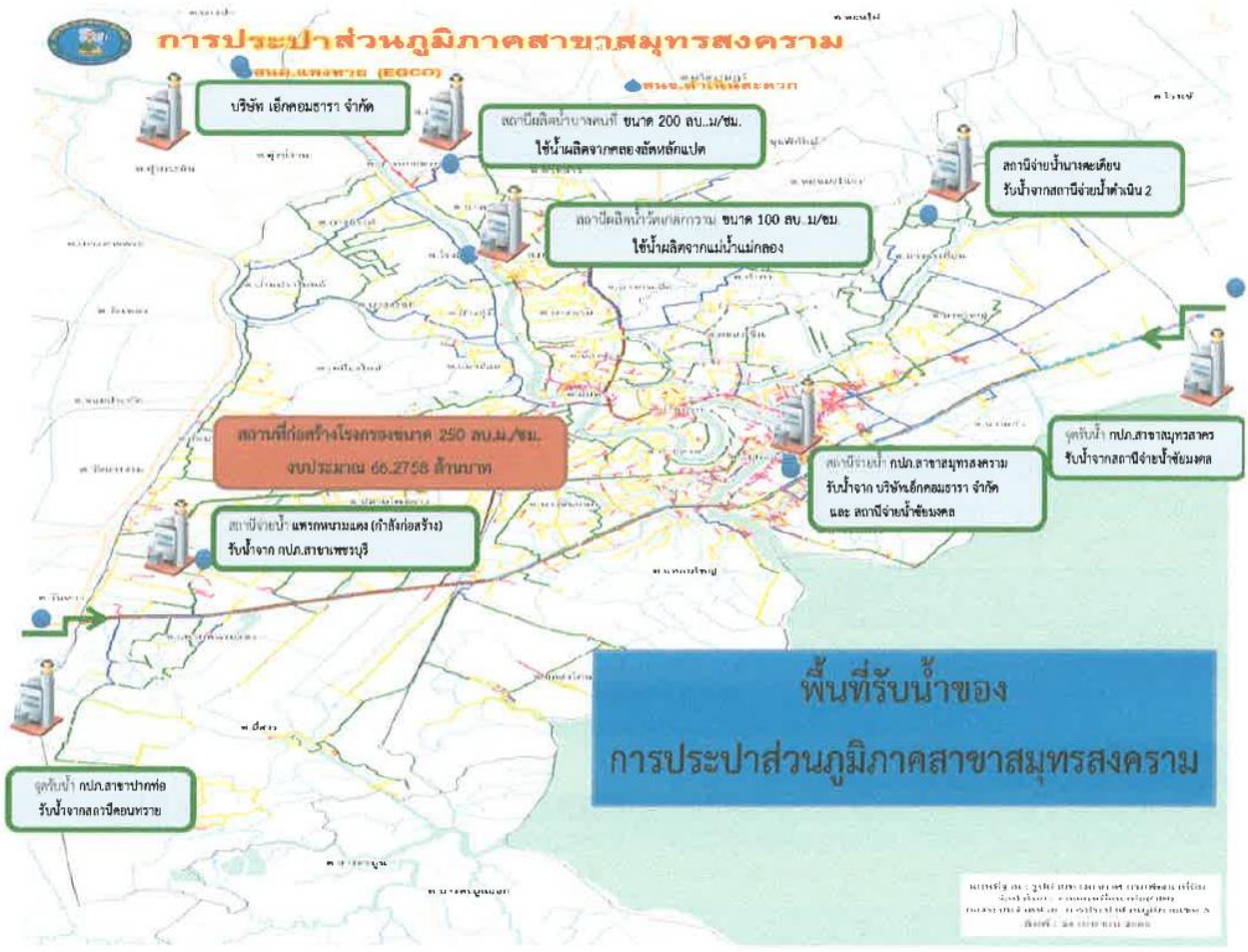

ที่มา : สำนักงานจังหวัดสมุทรสงคราม (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด)

รูปที่ 5.2.3.1-1 พื้นที่รับน้ำของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม

5.2.3.2 โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือศูนย์การเรียน ราษฎรบ้านปาเกอะญอ ตำบลป่าเด็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

หลักการ โครงการฝายบ้านปาเกอะญอ พร้อมระบบส่งน้ำ เป็นโครงการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา (บ้านปาเกอะญอ) เพื่อให้มีน้ำใช้ในทุกกิจกรรมของโรงเรียน ตามพระราชกระแสรับสั่งของสมเด็จพระเทพฯ วันที่ 27 มิถุนายน 2559 ความว่า ให้กรมชลประทานจัดหาแหล่งน้ำให้โรงเรียนเพื่อให้มีน้ำใช้ตลอดปี ดังแสดงใน**รูปที่ 5.2.3.2-1**

เป้าหมาย ลักษณะโครงการเป็นฝายทดน้ำคอนกรีต ชนิดกำแพงลาดความยาว 30 เมตร สูง 1.50 เมตร ความยาว 38,000 เมตร และถังพักน้ำ 2 แห่ง พร้อมระบบส่งน้ำ อยู่ในพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน สถานภาพโครงการได้รับการอนุญาตใช้พื้นที่ก่อสร้างแล้วอยู่ระหว่างปรับปรุงแบบรายละเอียด

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

5.2.3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน

หลักการ เขื่อนแก่งกระจาน เป็นเขื่อนดินสร้างปิดช่องเขา 3 ช่อง ติดต่อกัน โดยเขื่อนหลัก สูง 58 เมตร ยาว 760 เมตร สันเขื่อนกว้าง 8 เมตร ระดับสันเขื่อน +106 เมตร (ร.ท.ก.) และเขื่อนปิดเขาต่ำ 2 แห่ง ได้แก่ เขื่อนปิดเขาต่ำแห่งที่ 1 (Dike 1) สูง 36 เมตรยาว 305 เมตร และเขื่อนปิดเขาต่ำแห่งที่ 2 (Dike 2) สูง 24 เมตร ยาว 255 เมตร พื้นที่อ่างเก็บน้ำ 49.60 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันอ่างเก็บน้ำมีระดับน้ำเก็บกักที่ +99.00 ม.รทก. ความจุอ่างฯ 710 ล้านลูกบาศก์เมตร ระดับน้ำเก็บกักปัจจุบันต่ำกว่าระดับน้ำสูงสุดประมาณ 3.65 เมตร สามารถปรับปรุงอาคารระบายน้ำล้นเพื่อเก็บกักน้ำเพิ่มสูงขึ้นอีก 1.00 เมตร โดยไม่เกิดผลกระทบกับความมั่นคงของตัวเขื่อน ตลอดจนพื้นที่ป่า และทรัพย์สินของประชาชนโดยรอบ คิดเป็นความจุอ่างฯ เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 53.063 ล้านลูกบาศก์เมตร ช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำของเขื่อนแก่งกระจาน

เป้าหมาย ปรับปรุงอาคารระบายน้ำล้นเพื่อเก็บกักน้ำเพิ่มสูงขึ้นอีก 1.00 เมตร โดยการติดตั้งบานระบายแบบพับได้บนสันฝาย OGEE ของอาคารระบายน้ำล้นเดิมดังแสดงใน**รูปที่ 5.2.3.3-1** คิดเป็นความจุอ่างฯ เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 53.063 ล้านลูกบาศก์เมตร

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

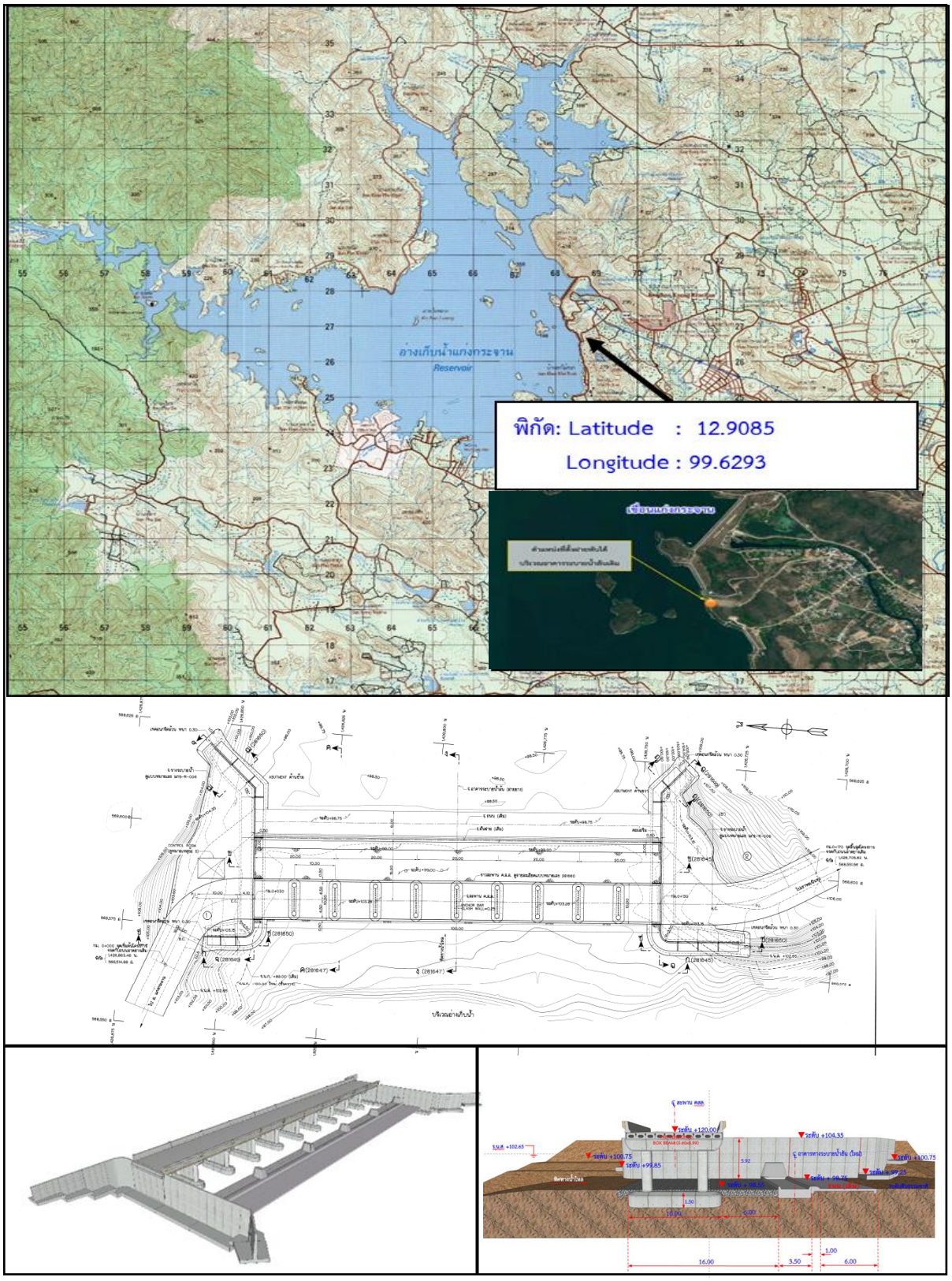

ที่มา : โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานชลประทานที่ 14 กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.3-1 การปรับปรุงอาคารระบายน้ำล้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน

5.2.3.4 เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หลักการ อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ฯ เป็นโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง พื้นที่รับน้ำฝนเหนืออ่างเก็บน้ำ 458.0 ตร.กม. ลักษณะหัวงานเป็นเขื่อนดินชนิด ZONE TYPE มีความกว้างของสันเขื่อน 8.00 เมตร ความสูงวัดจากท้องลำน้ำเดิม 21.60 เมตร ความยาวของเขื่อนดิน 2,105 เมตร ระดับสันเขื่อน +99.60 ม.รทก. ระดับน้ำสูงสุด +97.80 ม.รทก. ระดับน้ำเก็บกัก +96.00 ม.รทก. ระดับน้ำต่ำสุด +85.00 ม.รทก. ระดับท้องน้ำ +77.50 ม.รทก. ความจุที่ระดับเก็บกัก 42.20 ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำเฉลี่ยรายปี 74.30 ล้านลูกบาศก์เมตร จากปริมาณน้ำท่าที่ไหลเข้าอ่างเก็บน้ำฯ มีมากกว่าปริมาณความจุที่ระดับเก็บกัก จึงทำให้มีปริมาณน้ำล้นสันอาคารระบายน้ำล้น(Spillway) ประจำทุกปี ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ด้านท้ายอ่างเก็บน้ำอยู่เป็นประจำ อีกทั้งอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ.2549 ได้เกิดมีการทับถมของตะกอนด้านเหนือน้ำฯ ส่งผลให้ระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำมีความตื้นเขิน ทำให้ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้เต็มประสิทธิภาพ จึงพิจารณาปรับปรุงโดยขุดลอกพื้นที่ด้านเหนืออ่างเก็บน้ำ เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในกิจกรรมการเกษตร อุปโภค-บริโภค และสามารถตัดยอดน้ำเพื่อช่วยในการบรรเทาอุทกภัยและบรรเทาภัยจากน้ำให้แก่ราษฎรในเขตพื้นที่ด้านท้ายอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ฯ

เป้าหมาย ปรับปรุงโดยขุดลอกพื้นที่ด้านเหนืออ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ฯ จำนวน 5 แปลง (รูปที่ **5.2.3.4-1**) สามารถเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ฯ ได้ประมาณ 15 ล้านลูกบาศก์เมตร

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

5.2.3.5 เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำปราณบุรี

หลักการ อ่างเก็บน้ำปราณบุรี เป็นโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ลักษณะหัวงานเป็นเขื่อนดิน ปิดกั้นลำน้ำปราณบุรี สูง 42 เมตร ยาว 1,500 เมตร ในปี พ.ศ.2557 มีการปรับปรุงเพิ่มความจุที่ระดับเก็บกักของเขื่อนปราณบุรีจากเดิม 347 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็น 391 ล้านลูกบาศก์เมตร มีระดับเก็บกักปัจจุบันอยู่ที่ +57.50 ม.รทก. ระดับน้ำสูงสุดอยู่ที่ +60.00 ม.รทก. ระดับสันเขื่อน + 62.00 ร.ท.ก. ปริมาณน้ำไหลล้นอาคารน้ำระบายน้ำล้นโดยเฉลี่ย 30.32 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี และมีการขาดแคลนน้ำเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เนื่องจากการพร่องน้ำในอ่างเก็บน้ำเพื่อรองรับน้ำหลากในฤดูฝน ในกรณีที่เพิ่มระดับเก็บกักสูงขึ้นอีก 1.00 เมตร คิดเป็นความจุอ่างฯ เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 20 ล้านลูกบาศก์เมตร จากลักษณะดังกล่าว การปรับปรุงเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำปราณบุรีให้รองรับปริมาณน้ำหลากในฤดูฝนได้มากขึ้น จะช่วยให้ลดการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งลงได้ โดยไม่เกิดผลกระทบกับพื้นที่ป่า และทรัพย์สินของประชาชนโดยรอบ

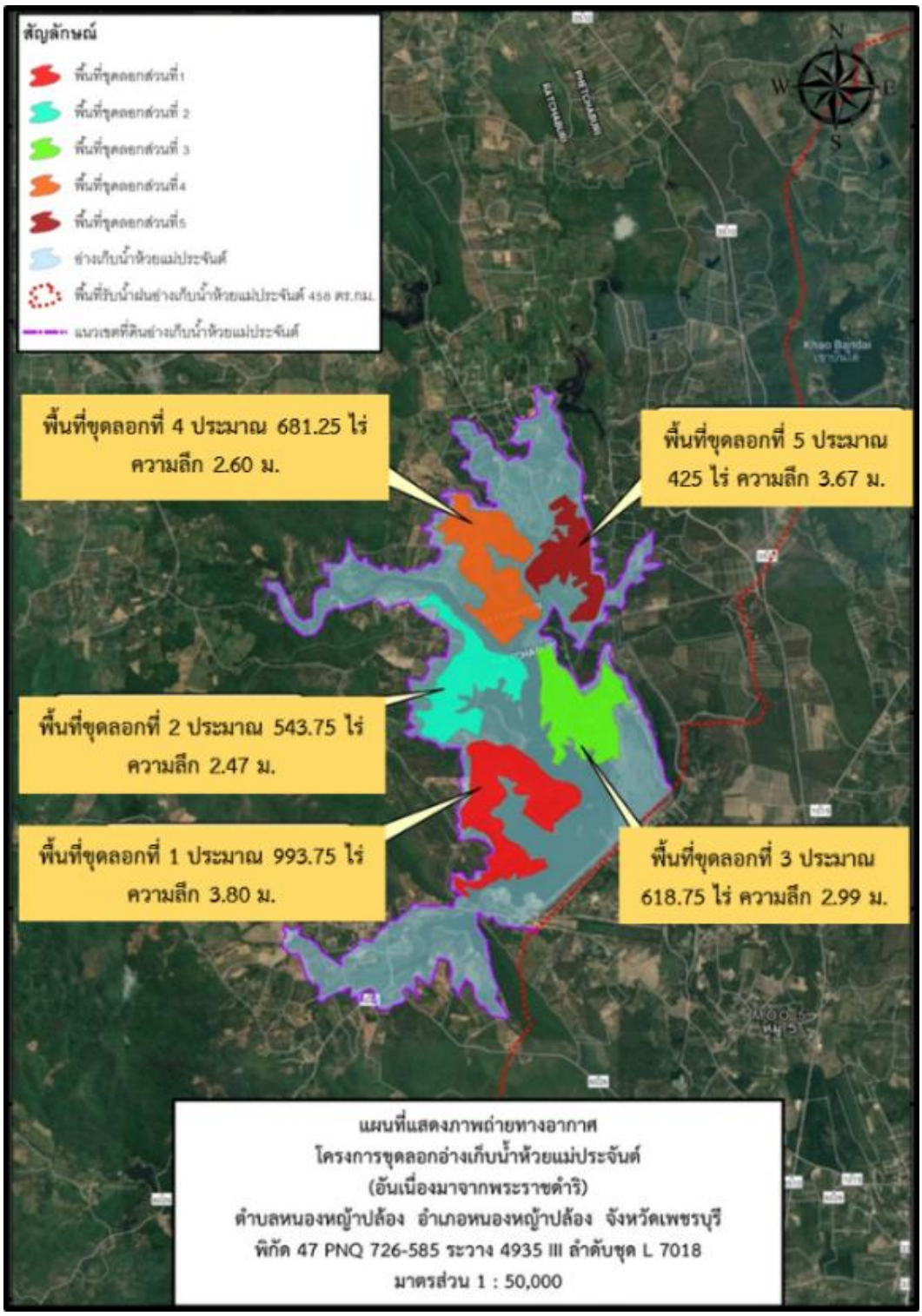

ที่มา : โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานชลประทานที่ 14 กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.4-1 การขุดลอกเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป้าหมาย ปัจจุบันอาคารระบายน้ำล้นเป็นอาคารชนิดรางเปิด (Ogee Crest Shape) ติดตั้งประตูเหล็กบานโค้ง (Gated Spillway) กว้าง 10 เมตร สูง 4.1 เมตร จำนวน 2 บาน สามารถระบายน้ำได้ 945 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ในกรณีที่เพิ่มระดับเก็บกักสูงขึ้นอีก 1.00 เมตร สามารถทำการปรับปรุงประตูเหล็กบานโค้ง และระบบควบคุมเพื่อใช้ควบคุมรักษาระดับน้ำด้านเหนือน้ำ โดยทำการศึกษาความเหมาะสมออกแบบ และพิจารณาร่วมกับความปลอดภัยของตัวเขื่อนเขื่อน ก่อนดำเนินการก่อสร้าง

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

5.2.3.6 เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำป่าแดงตอนล่าง

หลักการ โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งเสด็จแปรพระราชฐานไปประทับ ณ พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ ทำให้ทรงทราบถึงความเดือดร้อนของราษฎรและชาวไทยภูเขาเผ่ากระเหรี่ยงที่ไม่มีที่ดินทำกินและทำไร่เลื่อนลอยประกอบกับราษฎรได้ทูลขอพระราชทานที่ดินทำกิน ในอดีตที่ผ่านมา กรมชลประทานได้ทำการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำป่าแดงเมื่อปี พ.ศ.2532 ส่งน้ำเพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค ให้แก่พื้นที่บางส่วนของสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ อยู่ในเขตตำบลป่าเด็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โดยมีความจุอ่างฯ ใช้การประมาณ 685,700 ลูกบาศก์เมตร เก็บกักน้ำได้เพียงร้อยละ 7.57 ของปริมาณน้ำต้นทุนซึ่งเพียงพอกับความต้องการใช้น้ำในเวลานั้น ปัจจุบันได้เกิดปัญหาความเดือดร้อนจากการจากการที่ราษฎรมีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของชุมชน และการประกอบอาชีพการเกษตรประกอบกับมีน้ำท่าไหลล้นผ่านทางระบายน้ำล้นของอ่างฯ ตลอดช่วงฤดูฝนของทุกๆ ปี จึงควรทำการปรับปรุงประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของอ่างก็บน้ำป่าแดง เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำ และช่วยบรรเทาอุทกภัยของพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ โดยพิจารณาการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำป่าแดงตอนล่าง อยู่ห่างอ่างเก็บน้ำป่าแดง (เดิม) มาทางด้านท้ายน้ำ 800 เมตร ตั้งอยู่ในเขตบ้านร่วมใจพัฒนา หมู่ที่ 2 ตำบลป่าเด็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ลักษณะเป็นโครงการประเภทเขื่อนเก็บกักน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ อย่างไรก็ตามพื้นที่น้ำท่วมด้านเหนืออ่างฯ อาจมีราษฎรที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงอาจมีพื้นที่บริเวณอ่างฯ บางส่วน อยู่ในส่วนของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (ZONE C) (**รูปที่ 5.2.3.6-1** และ **รูปที่5.2.3.6-2**) ซึ่งผลการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญครั้งที่ 44 ในปี พ.ศ. 2564 ระหว่างวันที่ 16 -31 กรกฎาคม 2564 โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นเจ้าภาพ พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ภายใต้เกณฑ์ข้อที่ 10 ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนั้นการดำเนินงานในขั้นตอนแรก จึงควรทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ได้ข้อยุติก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบ ชดเชยทรัพย์สิน และขออนุญาตใช้พื้นที่ก่อสร้างตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่พบว่าโครงการมีความเหมาะสมในการดำเนินการ รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลกระทบหลังการก่อสร้างให้เหมาะสมกับพื้นที่มรดกโลก

เป้าหมาย

1) การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำป่าแดงตอนล่าง_ลักษณะของโครงการเป็นเขื่อนดิน สูงประมาณ 26.50 เมตร สันเขื่อนกว้าง 8 เมตร ยาวประมาณ 970 เมตร ระดับน้ำเก็บกัก +188.500 ม.(ร.ท.ก.) ระดับน้ำสูงสุด +190.000 ม.(ร.ท.ก.) ระดับสันเขื่อน +191.500 ม. (ร.ท.ก.) ระยะเวลาก่อสร้างประมาณ 3 ปี เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถเก็บกักน้ำได้ประมาณ 7.33 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ประมาณ 0.101 ลูกบาศก์เมตร/วินาที และส่งน้ำให้กับพื้นที่ชลประทานด้วยระบบท่อส่งน้ำได้ประมาณ 1,800 ไร่ ในเขตตำบลป่าเด็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี และช่วยบรรเทาอุทกภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่พื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ) ทางตอนล่างริมฝั่งแม่น้ำปราณบุรี

2) ระดับน้ำกักเก็บสูงสุดที่ +190 ร.ท.ก. จะมีพื้นที่น้ำท่วมด้านเหนืออ่างฯ ประมาณ 598 ไร่ เป็นพื้นที่อ่างฯ(เดิม) 158 ไร่ ส่วนที่ท่วมเพิ่มด้านท้ายอ่างฯ(เดิม) 440 ไร่ ซึ่งมีราษฎรได้รับผลกระทบจำนวน 18 ราย และพบว่าพื้นที่บริเวณอ่างฯ อยู่ในส่วนของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ตรงบริเวณแนวเขตอุทยานแห่งชาติประมาณ 27 ไร่ อยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (ZONE C) ประมาณ 10 ไร่ และอยู่ในเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 2, 3, 4 (**รูปที่ 5.2.3.6-1** และ**รูปที่5.2.3.6-2**) ดังนั้นการดำเนินงานในขั้นตอนแรก จึงควรทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ได้ข้อยุติก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบ ชดเชยทรัพย์สิน ก่อสร้าง ในกรณีที่พบว่าโครงการมีความเหมาะสมในการดำเนินการ รวมถึงติดตามตรวจสอบผลกระทบหลังการก่อสร้าง

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

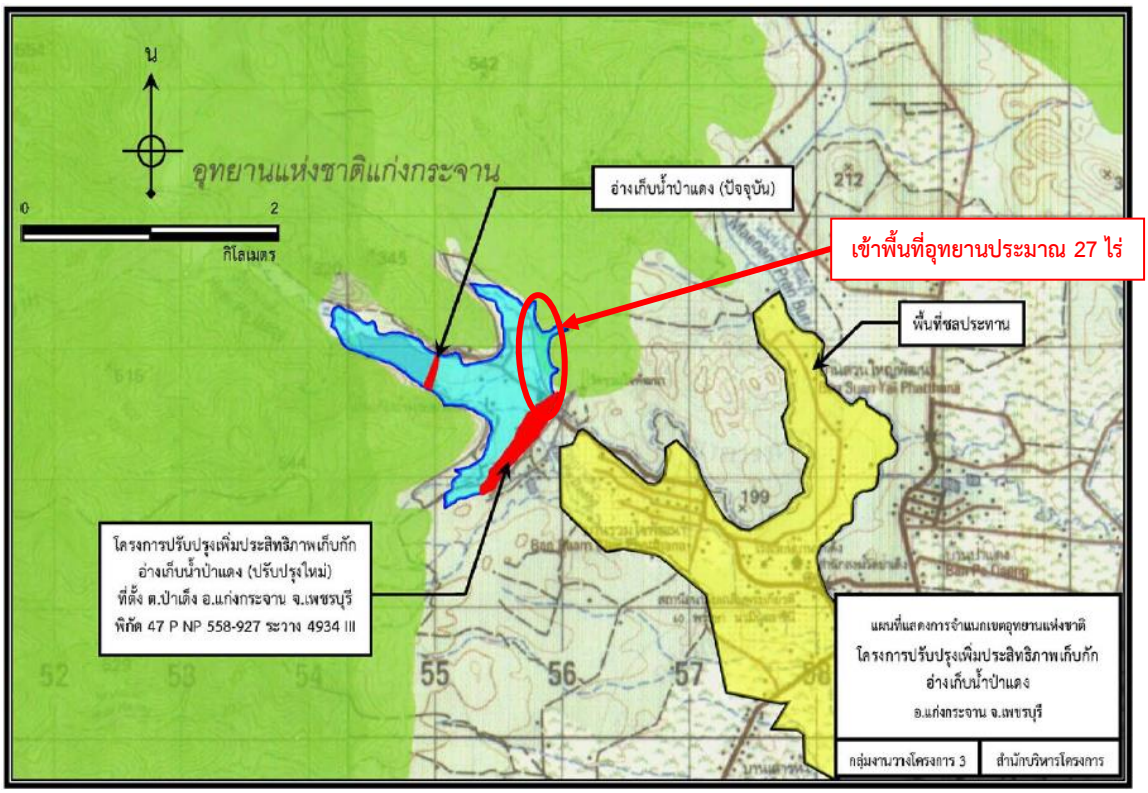

ที่มา : โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานชลประทานที่ 14 กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.6-1 แผนที่แสดงการจำแนกเขตอุทยานแห่งชาติบริเวณโครงการอ่างเก็บน้ำป่าแดงตอนล่าง

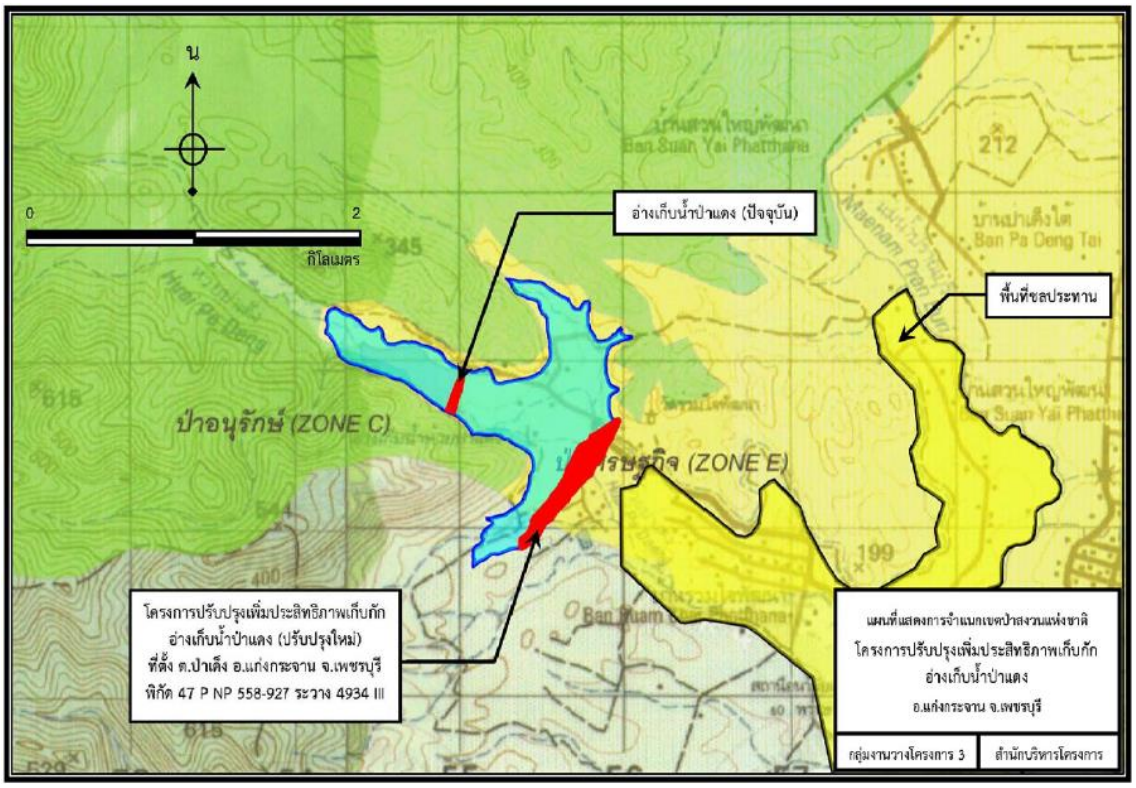

ที่มา : โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานชลประทานที่ 14 กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.6-2 แผนที่แสดงการจำแนกเขตป่าสงวนแห่งชาติบริเวณโครงการอ่างเก็บน้ำป่าแดงตอนล่าง

5.2.3.7 พัฒนาแก้มลิงทุ่งหิน

หลักการ พื้นที่ทุ่งหิน อยู่บริเวณบ้านต้นลำแพน ตำบลยี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่มีการสำรวจออกหนังสือสำคัญที่หลวงตั้งแต่ปี พ.ศ.2510 สภาพพื้นที่เดิมเป็นพื้นที่ป่าชายเลนที่ถูกราษฎรบุกรุกทำนากุ้งเต็มพื้นที่มาเป็นระยะเวลานาน ทำให้มิได้มีสภาพเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอีกต่อไป ทางจังหวัดสมุทรสงครามได้มีแนวคิดพัฒนาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ทุ่งหิน ให้เป็นพื้นที่แก้มลิงขยายผลตามโครงการพระราชดำริ จึงมอบหมายให้นายอำเภออัมพวา และโครงการชลประทานสมุทรสงคราม เข้าไปให้ความเข้าใจกับราษฎรผู้ที่บุกรุก และผลักดันให้ผู้บุกรุกออกไปจากพื้นที่ทั้งหมด โดยได้มอบหมายให้โครงการชลประทานสมุทรสงคราม เข้าไปสำรวจและออกแบบโครงการแก้มลิง “ทุ่งหิน” เพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำจืดช่วงฤดูแล้ง โดยกักเก็บน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ทำการเกษตร รวมทั้งแก้ปัญหาอุทกภัยในช่วงน้ำหลากอีกด้วย

โครงการแก้มลิงทุ่งหิน เป็นโครงการที่มีเนื้อที่แก้มลิงประมาณ 2,623 ไร่ มีความจุน้ำได้ประมาณ 15 ล้านลูกบาศก์เมตร ลักษณะเป็นการขุดลอกพื้นที่แก้มลิงลึก 5 เมตร ประกอบด้วย งานขุดดินขนย้าย มีระดับพื้นขุดลอกอยู่ที่ - 4.000 ม.(ร.ท.ก.) และทำคันดินล้อมรอบพื้นที่ยาวประมาณ 11.12 กิโลเมตร มีระดับคันกั้นน้ำ +5.000 ม.(ร.ท.ก.) เก็บกักน้ำที่ระดับกักเก็บ +2.500 ม.(ร.ท.ก.) รวมถึงการก่อสร้างอาคารชลประทาน มีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ ท่อรับน้ำ 1 แห่ง ท่อระบายน้ำ 2 แห่ง และประตูระบายน้ำ 3 แห่ง (**รูปที่ 5.2.3.7-1**) รับน้ำจากอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ผ่านทางคลองบางเค็ม (2 ขวา ประตู) ลงสู่คลองประตูเข้าสู่

พื้นที่แก้มลิงทุ่งหิน ระบายน้ำออกจากพื้นที่ผ่านคลองตรงคต คลองรังนก คลองจาก ไปออกปากอ่าวบางตะบูน เมื่อก่อสร้างโครงการแก้มลิงทุ่งหินแล้วเสร็จ จะสามารถใช้เป็นพื้นที่เก็บกักน้ำต้นทุนสำหรับการประปาส่วนภูมิภาคสมุทรสาครเพื่อการอุปโภค-บริโภคในเขตตำบลยี่สาร ตำบลคลองโคน ตำบลแพรกหนามแดง ตำบลปลายโพงพาง ตำบลวัดประดู่ ตำบลแหลมใหญ่ จังหวัดสมุทรสงคราม และอำเภอเขาย้อย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และใช้เป็นพื้นที่หน่วงน้ำในกรณีเมื่อฝนตกมีปริมาณน้ำมาก แต่ไม่สามารถระบายสู่ทะเลได้ทันทีเนื่องจากเกิดสภาวะน้ำทะเลหนุนสูง

เป้าหมาย ปัจจุบันจังหวัดสมุทรสงครามได้ทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นโครงการแก้มลิงทุ่งหิน และดำเนินการพัฒนาโครงการแล้วบางส่วน โดยโครงการชลประทานสมุทรสงคราม ได้ทำปรับเกลี่ยคันดินล้อมรอบพื้นที่ยาว 12.7 กิโลเมตร และก่อสร้างอาคารชลประทานแล้วเสร็จทั้ง 6 แห่ง พร้อมทั้งขุดลอกแก้มลิงลึก 0.5 เมตร จึงสมควรพิจารณาดำเนินงานในส่วนที่เหลือให้แล้วเสร็จ อย่างไรก็ตาม พื้นที่รับน้ำฝนเข้าทุ่งหินมีขนาด 48.68 ตารางกิโลเมตร และเป็นพื้นที่ที่มีการนำน้ำไปใช้เพื่อการเกษตร จึงอาจมีปริมาณน้ำต้นทุนไหลเข้าเก็บกักได้น้อย ดังนั้นควรทบทวนปริมาณน้ำต้นทุนที่จะไหลเข้าทุ่งหินเพื่อกำหนดปริมาตรเก็บกักที่เหมาะสมก่อนทำการขุดลอกต่อไป รวมถึงต้องพิจารณาด้านคุณภาพน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค-บริโภค เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเล และรับน้ำระบายจากพื้นที่เกษตรกรรม

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

5.2.3.8 พัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอยล่าง

หลักการ สืบเนื่องจากสภาพภูมิประเทศอำเภอบางสะพานมีความลาดชันบริเวณพื้นที่ต้นน้ำ และเป็นที่ราบสลับ ที่ดอนบริเวณพื้นที่ตอนล่าง เมื่อเกิดภาวะฝนตกหนักและต่อเนื่องหลายวันในช่วงฤดูฝน น้ำจะไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ตอนล่างก่อนไหลออกสู่ทะเล สภาวะน้ำท่วมเริ่มรุนแรงขึ้นด้วยสาเหตุปัจจัยหลายอย่างร่วมกัน เช่น คลองธรรมชาติแคบ ตื้นเขิน มีการขยายของตัวเมือง เส้นทางคมนาคม การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนสิ่งก่อสร้างรุกล้ำทางน้ำ ทำให้เป็นอุปสรรคและกีดขวางการไหลของน้ำ น้ำไหลระบายไม่ทัน เอ่อล้นตลิ่งไหลท่วมพื้นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนเมืองบางสะพาน สร้างความเดือดร้อน และก่อให้เกิดความเสียหายต่อชาวอำเภอบางสะพานทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นมูลค่ามหาศาล นอกจากนี้พื้นที่อำเภอบางสะพานยังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำด้านอุปโภค-บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากแหล่งกักเก็บน้ำสำรองมีน้อย ขาดโครงข่ายน้ำและการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ กรมชลประทาน ได้ดำเนินงานศึกษาจัดทำแผนหลักและศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการบรรเทาอุทกภัยและบริหารจัดการน้ำพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อวางแผนพัฒนาลุ่มน้ำในพื้นที่อำเภอบางสะพาน ให้มีแผนงานบรรเทาอุทกภัยและบริหารจัดการน้ำที่เชื่อมโยงทั้งระบบ ตามศักยภาพและข้อจำกัดของแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยมีอ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอยล่างเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่ต้องดำเนินการ

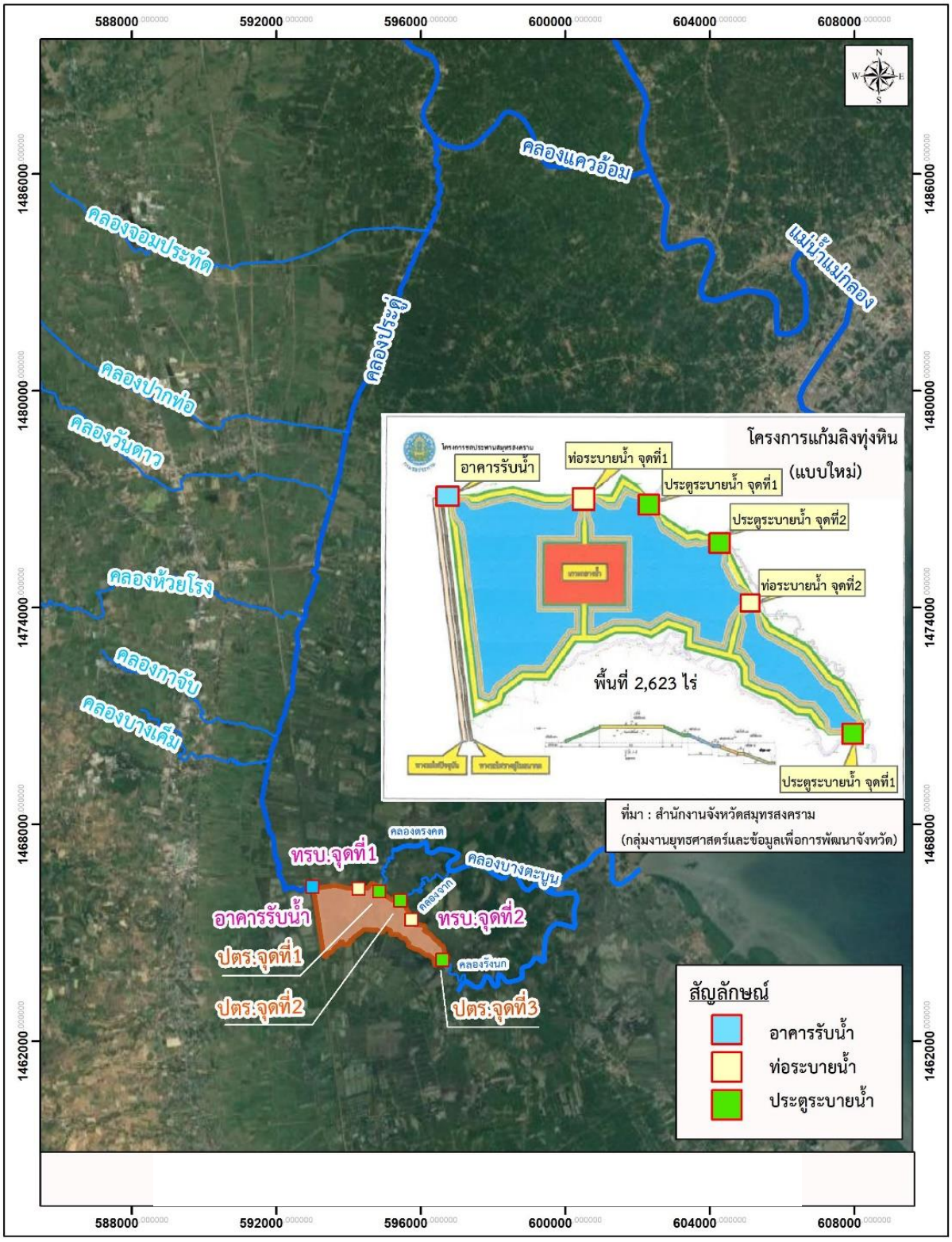

ที่มา : สำนักงานจังหวัดสมุทรสงคราม (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด)

รูปที่ 5.2.3.7-1 โครงการแก้มลิงทุ่งหิน

<u>เป้าหมาย</u> พัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอยล่าง ตั้งอยู่ที่ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (**รูปที่ 5.2.3.8-1**) ประกอบด้วยเขื่อนดินชนิด Zone Type ความยาวประมาณ 664 เมตร สูงประมาณ 31 เมตร สันเขื่อนกว้าง 9 เมตร พร้อมอาคารระบายน้ำล้น (Spillway) 1 แห่ง อาคารส่งน้ำชลประทานและระบายลงลำน้ำเดิม (Canal & River Outlet) 1 แห่ง ความจุอ่างเก็บน้ำที่ระดับเก็บกักประมาณ 17.46 ล้านลูกบาศก์เมตร และพัฒนาระบบชลประทาน ส่งน้ำด้วยระบบท่อส่งน้ำ จำนวน 11 สาย ความยาวรวม 28.50 กิโลเมตร พื้นที่ชลประทาน 8,600 ไร่ มีหมู่บ้านที่ได้รับผลประโยชน์จำนวน 2 หมู่บ้าน ครัวเรือนที่ได้รับผลประโยชน์จำนวน 423 ครัวเรือน การพัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอยล่างนอกจากเป็นการเพิ่มปริมาตรเก็บกักน้ำภายในลุ่มน้ำแล้ว ยังช่วยในการลดปริมาณน้ำหลากในฤดูฝนของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่อีกด้วย

<u>หน่วยงานดำเนินการ</u> กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

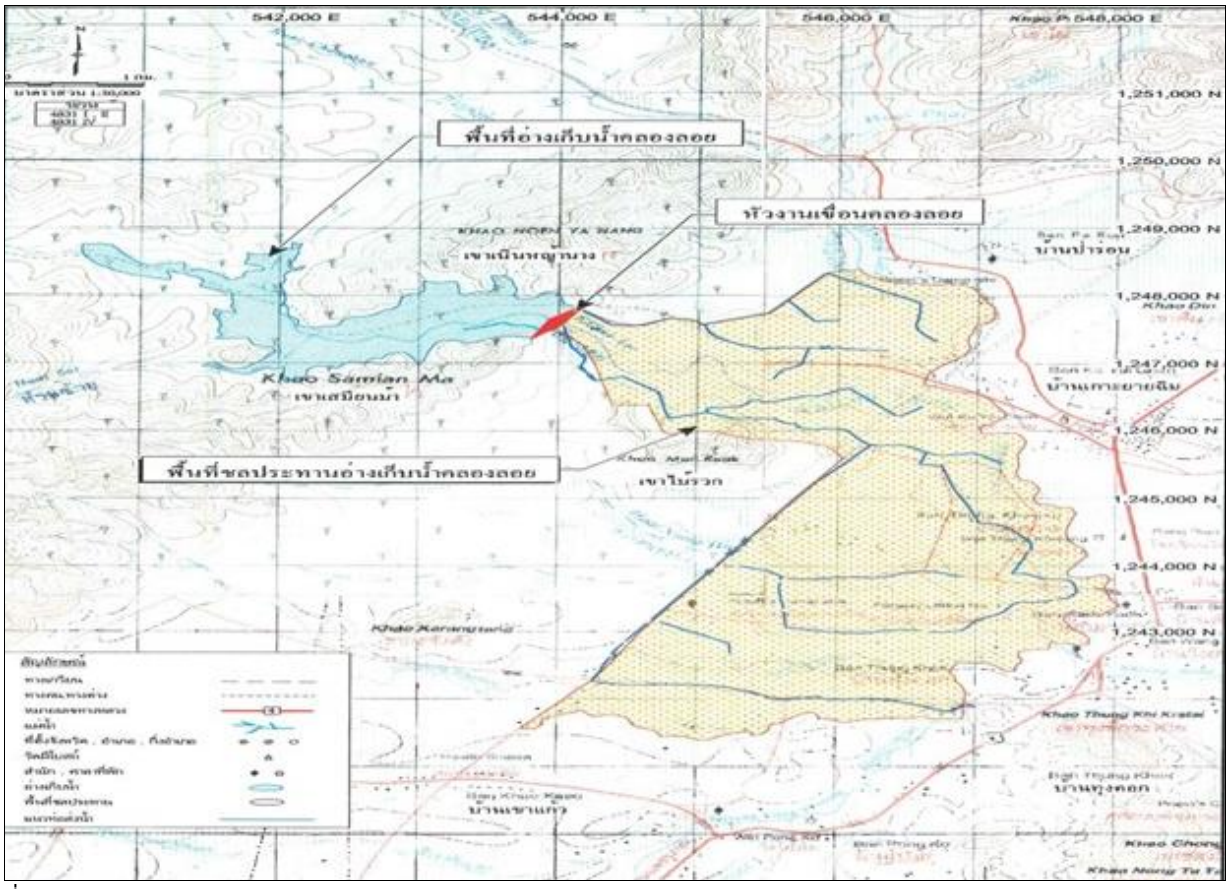

ที่มา : กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.8-1 โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอยล่าง

5.2.3.9 พัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านไทรทองพร้อมระบบส่งน้ำ

หลักการ สืบเนื่องจากสภาพภูมิประเทศอำเภอบางสะพานมีความลาดชันบริเวณพื้นที่ต้นน้ำ และเป็นที่ราบสลับ ที่ดอนบริเวณพื้นที่ตอนล่าง เมื่อเกิดภาวะฝนตกหนักและต่อเนื่องหลายวันในช่วงฤดูฝน น้ำจะไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ตอนล่างก่อนไหลออกสู่ทะเล สภาวะน้ำท่วมเริ่มรุนแรงขึ้นด้วยสาเหตุปัจจัยหลายอย่างร่วมกัน เช่น คลองธรรมชาติแคบ ตื้นเขิน มีการขยายของตัวเมือง เส้นทางคมนาคม การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนสิ่งก่อสร้างรุกล้ำทางน้ำ ทำให้เป็นอุปสรรคและกีดขวางการไหลของน้ำ น้ำไหลระบายไม่ทัน เอ่อล้นตลิ่งไหลท่วมพื้นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนเมืองบางสะพาน สร้างความเดือดร้อน และก่อให้เกิดความเสียหายต่อชาวอำเภอบางสะพานทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นมูลค่ามหาศาล นอกจากนี้พื้นที่อำเภอบางสะพานยังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำด้านอุปโภค-บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากแหล่งกักเก็บน้ำสำรองมีน้อย ขาดโครงข่ายน้ำและการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ กรมชลประทาน ได้ดำเนินงานศึกษาจัดทำแผนหลักและศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการบรรเทาอุทกภัยและบริหารจัดการน้ำพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อวางแผนพัฒนาลุ่มน้ำในพื้นที่อำเภอบางสะพาน ให้มีแผนงานบรรเทาอุทกภัยและบริหารจัดการน้ำที่เชื่อมโยงทั้งระบบตามศักยภาพและข้อจำกัดของแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยมีอ่างเก็บน้ำบ้านไทรทองพร้อมระบบส่งน้ำ เป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่ต้องดำเนินการ

เป้าหมาย พัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านไทรทองพร้อมระบบส่งน้ำ ตั้งอยู่ที่ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (**รูปที่ 5.2.3.9-1**) ประกอบด้วยเขื่อนดินชนิด Zone Type ความสูงเขื่อน 44.00 เมตร ความยาวสันเขื่อน 544.00 เมตร ระดับสันเขื่อน +102.00 ม.รทก. ระดับเก็บกักน้ำสูงสุด +99.00 ม.รทก. ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก 13.29 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน 6,850 ไร่ หมู่บ้านที่ได้รับประโยชน์ 4 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน 481 ครัวเรือน การพัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านบ้านไทรทองนอกจากเป็นการเพิ่มปริมาตรเก็บกักน้ำภายในลุ่มน้ำแล้ว ยังช่วยในการลดปริมาณน้ำหลากในฤดูฝนของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่อีกด้วย โดยเริ่มดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 และวางแผนก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการงานก่อสร้าง

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

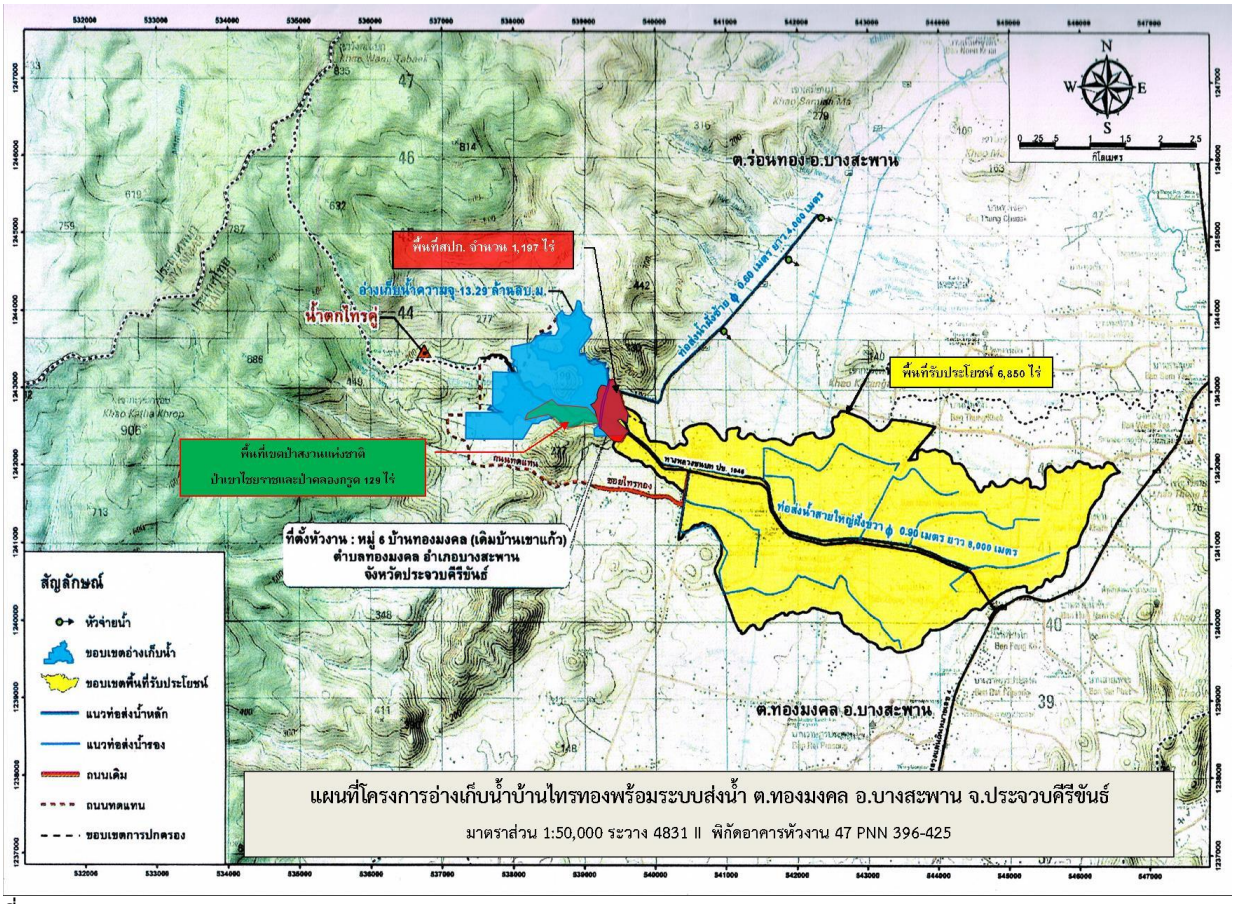

ที่มา : กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.9-1 โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านไทรทอง

5.2.3.10 พัฒนาอ่างเก็บน้ำลำห้วยใหญ่พร้อมระบบส่งน้ำ

หลักการ ในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาห้วยแม่ประจัน ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง และลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่ เป็นบริเวณที่ยังคงมีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำขนาดกลาง ในขณะที่พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำเพชรบุรีตอนบน แม่น้ำปราณบุรี มีศักยภาพในการพัฒนาเพิ่มความจุแหล่งเก็บน้ำเดิมที่มีอยู่ ดังนั้น จึงควรพัฒนาเพิ่มปริมาตรการเก็บกักน้ำในเขตชลประทาน ให้มีความจุมากพอเพื่อช่วยในการบรรเทาภัยแล้ง อุทกภัย และอุปโภคบริโภค และจะช่วยให้พัฒนาระบบชลประทานได้เพิ่มขึ้น โดยมีศักยภาพในการพัฒนาอ่างเก็บน้ำลำห้วยใหญ่ พร้อมระบบส่งน้ำ ตั้งอยู่ที่บ้านแม่คะเมย ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี (**รูปที่ 5.2.3.10-1**) ลักษณะโครงการเป็นเขื่อนดินกั้นลำห้วย แม่คะเมย มีพื้นที่รับน้ำเหนือหัวงานประมาณ 36 ตารางกิโลเมตร สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ 1.54 ล้านลูกบาศก์เมตร เพียงพอต่อความต้องการน้ำของราษฎรในพื้นที่สำหรับทำเกษตรกรรมและอุปโภค-บริโภค

เป้าหมาย เนื่องจากมีที่ตั้งโครงการอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ซึ่งผลการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญครั้งที่ 44 ในปี พ.ศ. 2564 ระหว่างวันที่ 16 -31 กรกฎาคม 2564 โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นเจ้าภาพ พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ภายใต้เกณฑ์ข้อที่ 10 ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนั้นการดำเนินงานในขั้นตอนแรก จึงควรทำการศึกษา

ความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ได้ข้อยุติก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบ ชดเชยทรัพย์สิน และขออนุญาตใช้พื้นที่ก่อสร้างตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่พบว่าโครงการมีความเหมาะสมในการดำเนินการ รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลกระทบหลังการก่อสร้างให้เหมาะสมกับพื้นที่มรดกโลก

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

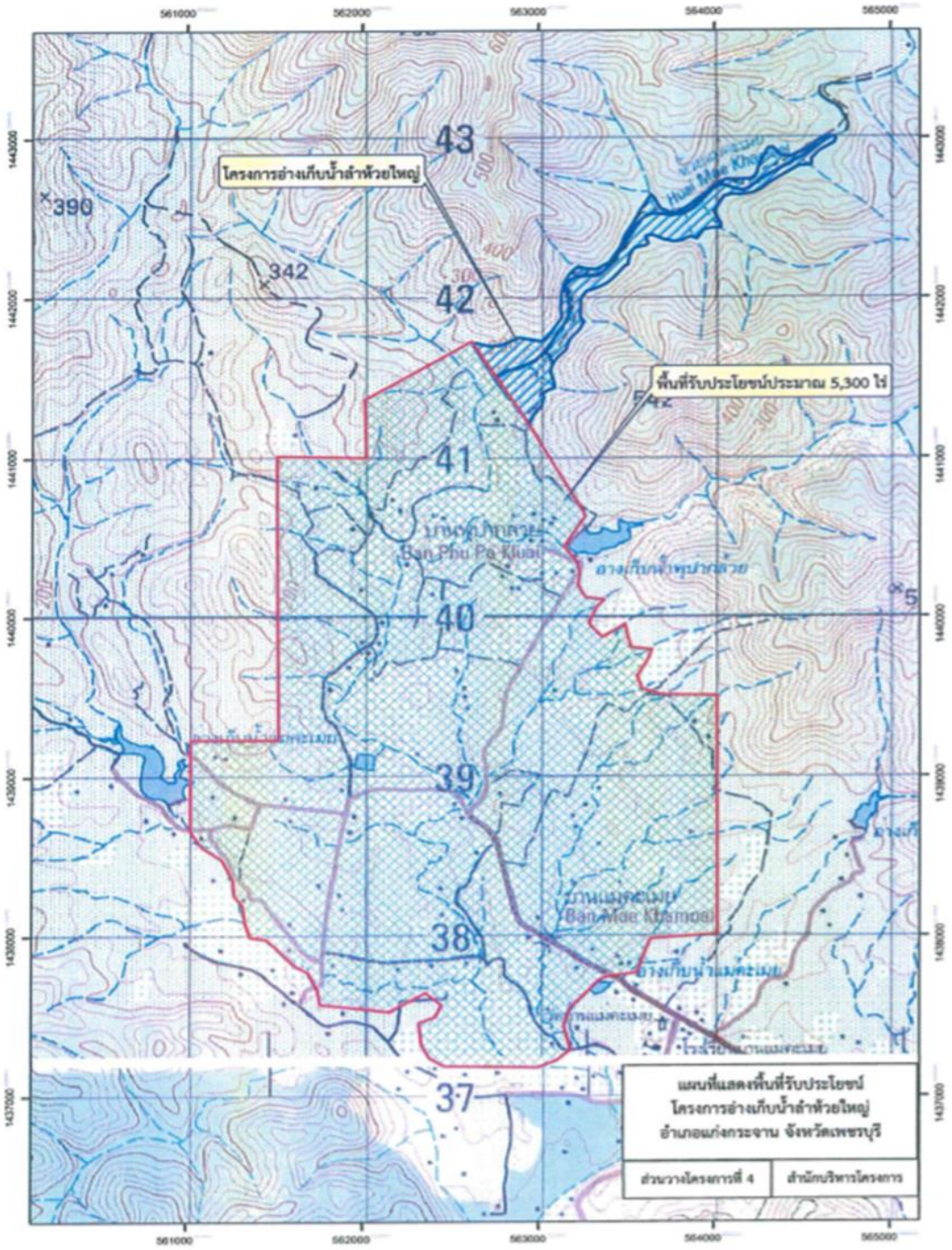

ที่มา : กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.10-1 อ่างเก็บน้ำลำห้วยใหญ่ พร้อมระบบส่งน้ำ

5.2.3.11 อ่างเก็บน้ำบ้านป่าละอู พร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หลักการ โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ปัจจุบัน ได้เกิดปัญหาความเดือดร้อนจากการจากการที่ราษฎรมีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของชุมชน และการประกอบอาชีพการเกษตร กรมชลประทาน ได้พิจารณาโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านป่าละอู พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (**รูปที่ 5.2.3.11-1**) โดยเป็นโครงการฯที่กรมชลประทานรับสนองพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงพระราชดำริเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2554 ลักษณะโครงการเป็นเขื่อนดิน สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ 10.46 ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างบริเวณตอนล่างของอ่างเก็บน้ำห้วยป่าเลา ที่หมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 ช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในตำบลห้วยสัตว์ใหญ่

เป้าหมาย กรมชลประทานได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบ้านป่าละอู อันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้วตั้งแต่ปีพ.ศ.2561 คาดว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จปี 2566 ปัจจุบันงานก่อสร้างตัวเขื่อนมีความก้าวหน้ามากกว่าแผนงานที่วางไว้ จึงควรดำเนินการงานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำส่วนที่เหลือ พร้อมพัฒนาระบบส่งน้ำควบคู่กัน ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรสร้างความมั่นคงในพื้นที่หมู่ที่ 3 และหมู่บ้านใกล้เคียงในตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ จำนวน 1,095 ครัวเรือน ประชากร ประมาณ 3,250 คน มีพื้นที่รับประโยชน์ 6,490 ไร่ รวมทั้งสามารถส่งน้ำให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรป่าละอู เพื่อให้ครูและนักเรียนมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภคอย่างพอเพียง

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

5.2.3.12 อ่างเก็บน้ำสาริกา อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

หลักการ อ่างเก็บน้ำสาริกา เป็นโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ที่ตั้งหัวงานอยู่ที่ตำบลยางน้ำกลัดเหนือ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี แผนที่ 1: 50,000 พิกัด 570000E 1451553N ระวาง 4935 III L7018 พื้นที่รับน้ำฝนเหนืออ่างเก็บน้ำ 55.0 ตร.กม. ลักษณะหัวงานเป็นเขื่อนดินชนิด ZONE TYPE มีความกว้างของสันเขื่อน 8.00 เมตร ความสูงวัดจากท้องลำน้ำเดิม 26 เมตร ความยาวของเขื่อนดิน 300 เมตร ระดับสันเขื่อน +126.00 ม.รทก. ระดับน้ำสูงสุด +124.00 ม.รทก. ระดับน้ำเก็บกัก +122.00 ม.รทก. ระดับน้ำต่ำสุด +106.00 ม.รทก. ความจุที่ระดับเก็บกัก 11.83 ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำเฉลี่ยรายปี 13.189 ล้านลูกบาศก์เมตร พัฒนาเพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในกิจกรรมการเกษตร อุปโภค-บริโภค และสามารถตัดยอดน้ำเพื่อช่วยในการบรรเทาอุทกภัยและบรรเทาภัยจากน้ำให้แก่ราษฎรในเขตพื้นที่ด้านท้ายอ่างเก็บน้ำในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง

เป้าหมาย พัฒนาอ่างเก็บน้ำสาลิกา ความจุ 11.83 ล้านลูกบาศก์เมตร ระดับน้ำกักเก็บสูงสุดที่ +124.00 ร.ท.ก. จะมีพื้นที่น้ำท่วมด้านเหนืออ่างฯ ประมาณ 1,800 ไร่ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่ายางน้ำกลัดเหนือและป่ายางน้ำกลัดใต้ ซึ่งผลการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญครั้งที่ 44

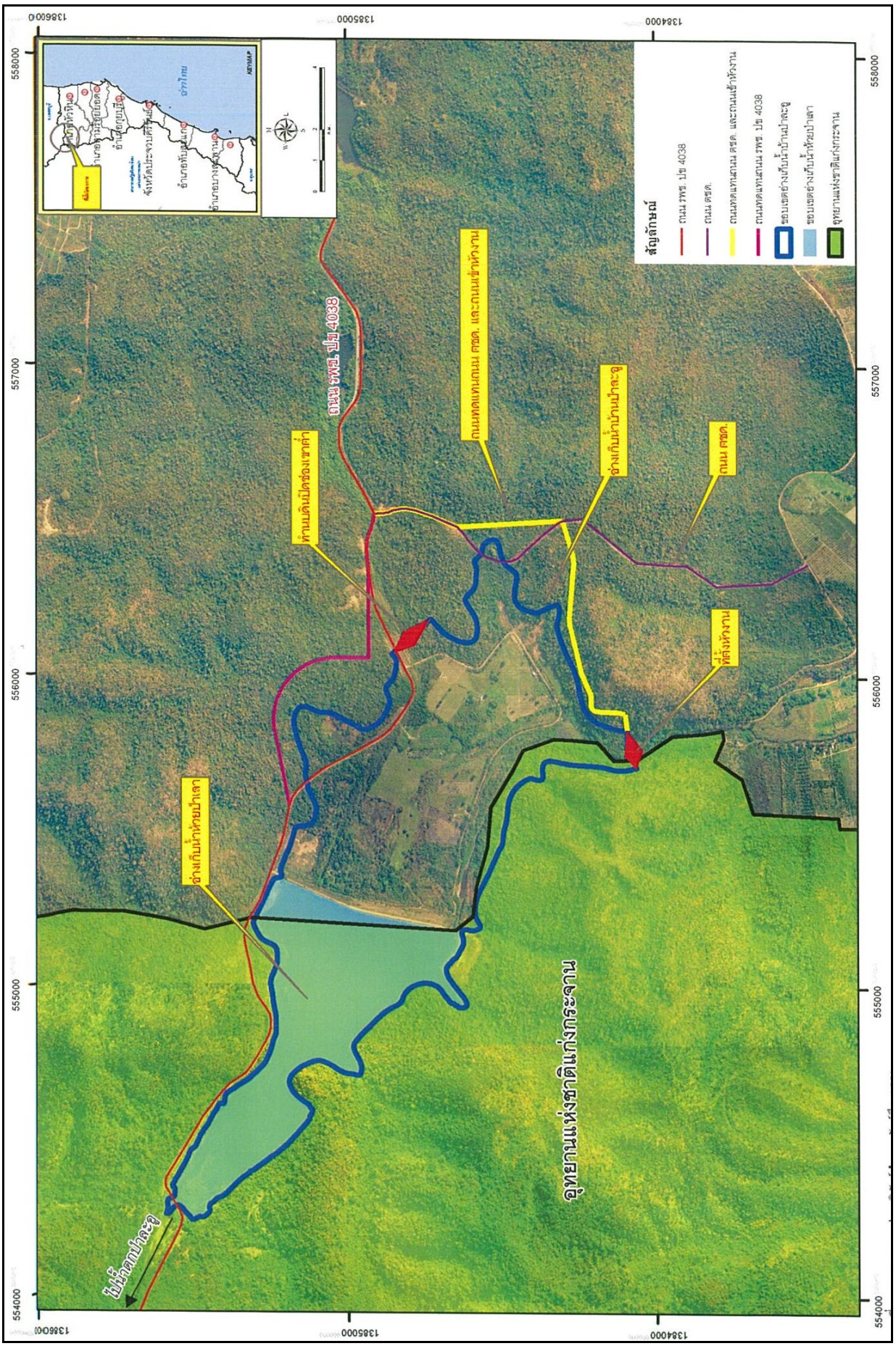

รูปที่ 5.2.3.11-1 โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านป่าละอู อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่มา : กรมชลประทาน

ในปี พ.ศ. 2564 ระหว่างวันที่ 16 -31 กรกฎาคม 2564 โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นเจ้าภาพ พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ภายใต้เกณฑ์ข้อที่ 10 ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนั้นการดำเนินงานในขั้นตอนแรก จึงควรทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ได้ข้อยุติก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบ ชดเชยทรัพย์สิน และขออนุญาตใช้พื้นที่ก่อสร้างตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่พบว่าโครงการมีความเหมาะสมในการดำเนินการ รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลกระทบหลังการก่อสร้างให้เหมาะสมกับพื้นที่มรดกโลก(รูปที่ **5.2.3.12-1**)

<u>หน่วยงานดำเนินการ</u> กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

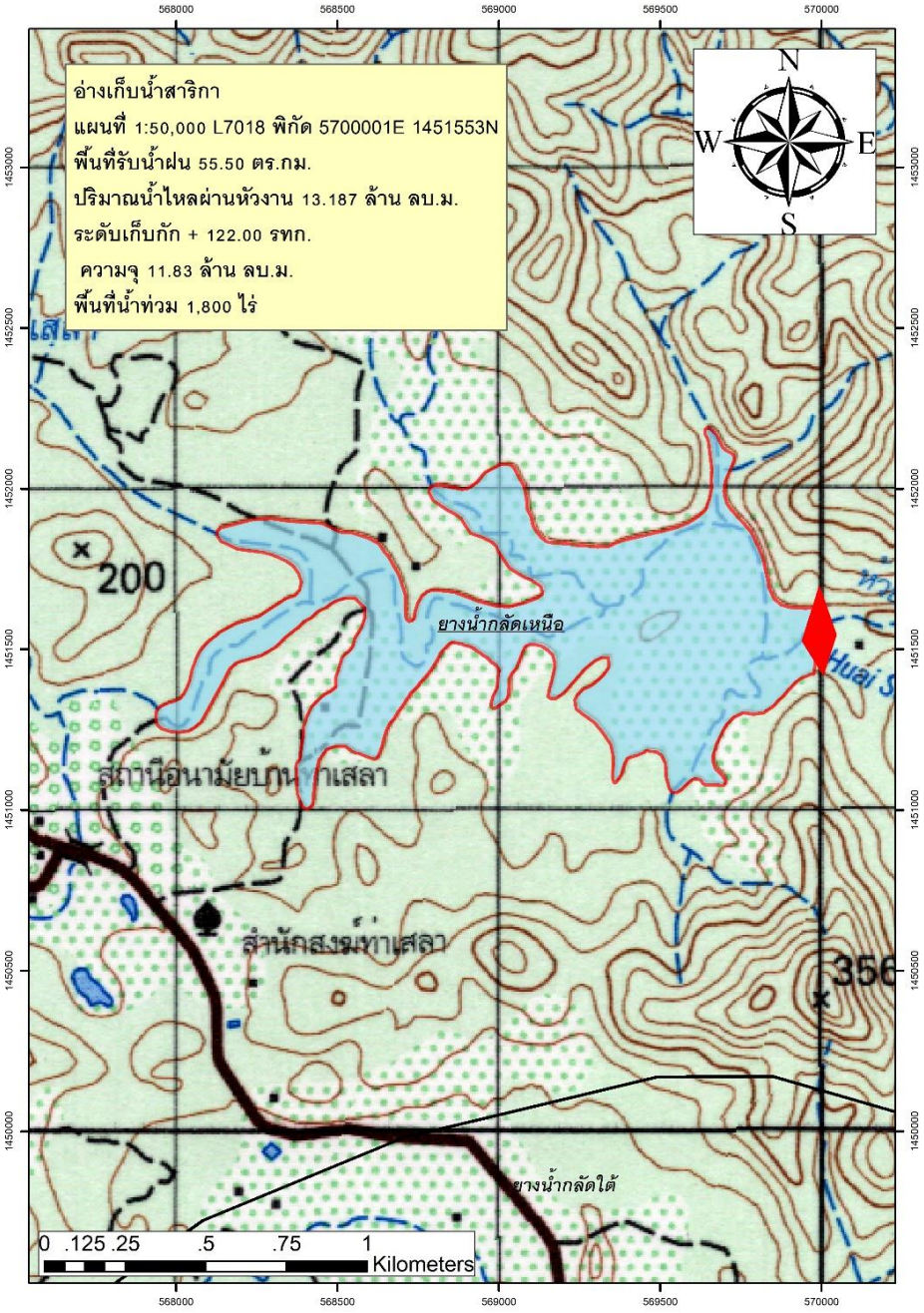

ที่มา : กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.12-1 อ่างเก็บน้ำสาริกา อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

5.2.3.13 อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบตอนบน พร้อมระบบส่งน้ำ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หลักการ อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบตอนบน เป็นโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ที่ตั้งหัวงานอยู่ที่ หมู่ 7 บ้านทรัพย์สมบูรณ์ ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แผนที่ 1: 50,000 พิกัด 536670E 1237240N พื้นที่รับน้ำฝนเหนืออ่างเก็บน้ำ 18.78 ตร.กม. ลักษณะหัวงานเป็นเขื่อนดินชนิด ZONE TYPE ระดับน้ำสูงสุด +121.49 ม.รทก. ระดับน้ำเก็บกัก +120.00 ม.รทก. ความจุที่ระดับเก็บกัก 9.419 ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำเฉลี่ยรายปี 11.20 ล้านลูกบาศก์เมตร พัฒนาเพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในกิจกรรมการเกษตร อุปโภค-บริโภค และสามารถตัดยอดน้ำเพื่อช่วยในการบรรเทาอุทกภัยและบรรเทาภัยจากน้ำให้แก่ราษฎรในเขตพื้นที่ด้านท้ายอ่างเก็บน้ำในเขตอำเภอบางสะพาน

เป้าหมาย พัฒนาอ่างเก็บโป่งสามสิบตอนบน พร้อมระบบส่งน้ำ ความจุ 9.419 ล้านลูกบาศก์เมตร ระดับน้ำสูงสุดที่ +121.49 ร.ท.ก. จะมีพื้นที่น้ำท่วมด้านเหนืออ่างฯ กระทบกับป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) ประมาณ 75 ไร่ และที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์ป่าคีรีลอม ดังนั้นการดำเนินงานในขั้นตอนแรก จึงควรทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นให้ได้ข้อยุติก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบ ชดเชยทรัพย์สิน ก่อสร้าง ในกรณีที่พบว่าโครงการมีความเหมาะสมในการดำเนินการ รวมถึงติดตามตรวจสอบผลกระทบหลังการก่อสร้าง (รูปที่ **5.2.3.13-1**)

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

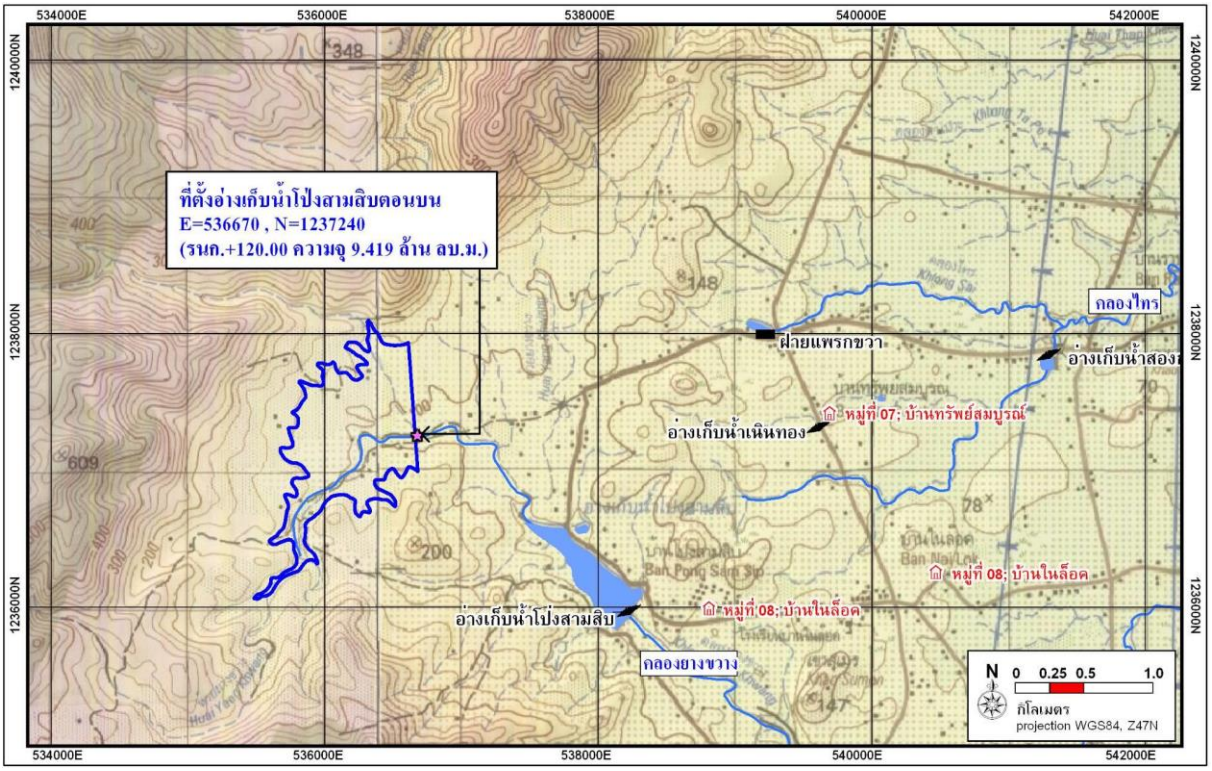

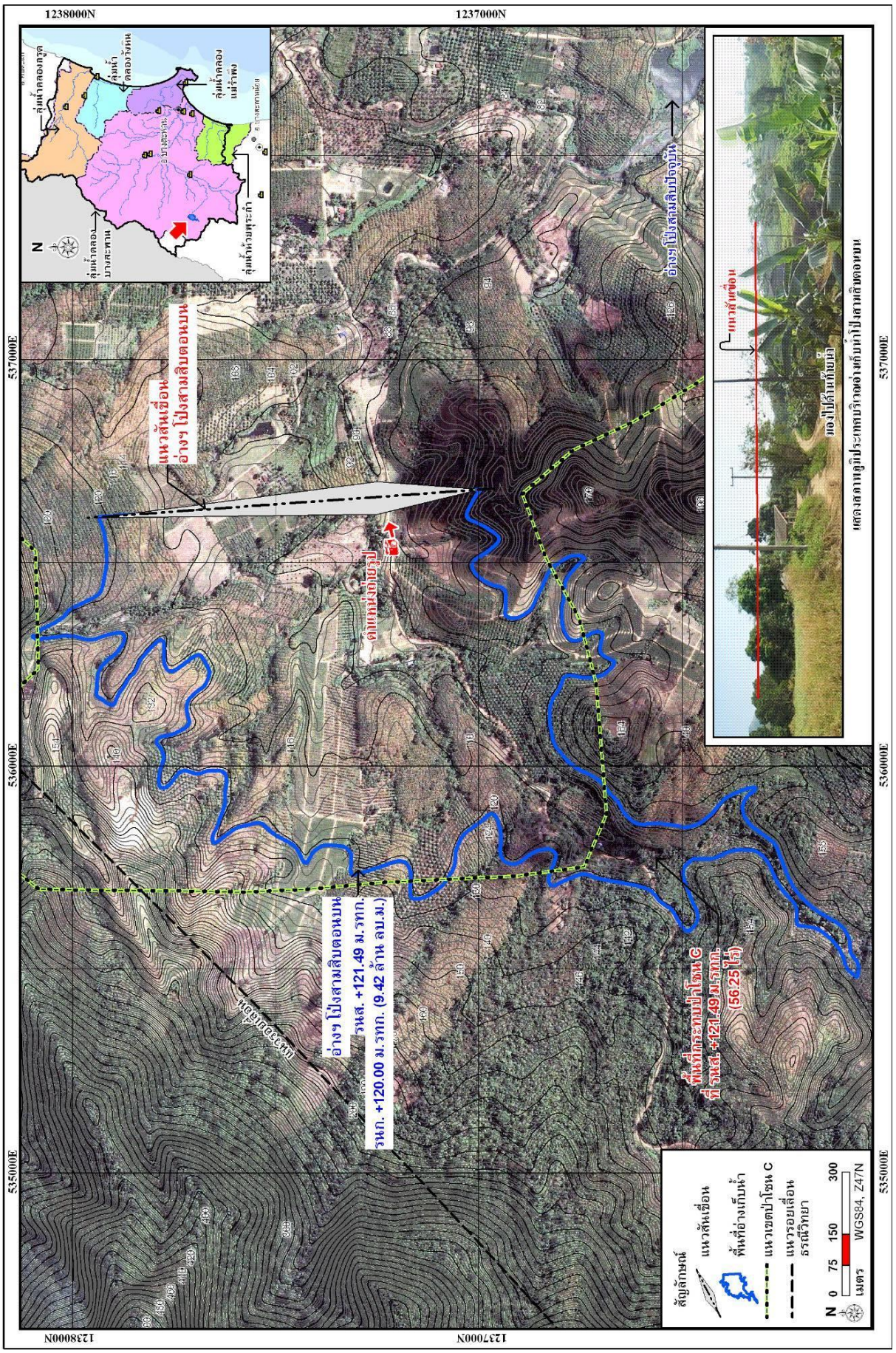

รูปที่ 5.2.3.13-1 อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบตอนบน อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มา : กรมชลประทาน

5.2.3.14 ปรับปรุงระบบคลองส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา

หลักการ ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง มีพื้นที่ชลประทานบางส่วนประมาณ 113,646 ไร่ ในอำเภอปากท่อ เขาย้อย และอำเภอบ้านลาด อยู่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ.2519 แหล่งน้ำต้นทุนของโครงการ คือ เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ์ เมื่อปล่อยน้ำลงแม่น้ำแม่กลองแล้วยกระดับน้ำโดยเขื่อนแม่กลองเข้าคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา 1 ขวา ส่งน้ำให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามะกาและโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา ความจุคลองส่งน้ำ 92.4 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ยาว 125.2 กิโลเมตร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวารับปริมาณน้ำต้นทุนจากคลองส่งน้ำสายใหญ่ 1 ขวา ผ่านพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามะกาลงมาทางทิศใต้ โดยมีอาคารประตูระบายน้ำ กม.64+800 เป็นอาคารรับน้ำเข้าพื้นที่โครงการ มีพื้นที่โครงการ 315,813 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 9 อำเภอ 3 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอปากท่อ และอำเภอวัดเพลง จังหวัดสมุทรสงคราม ครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภออัมพวา และอำเภอบางคณฑี และจังหวัดเพชรบุรี ครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง อำเภอเขาย้อย และอำเภอบ้านลาด (**รูปที่ 5.2.3.14-1**) โดยคลองส่งน้ำสายใหญ่ 1 ขวา ตั้งแต่ กม. 82+150 ตลอดสุดปลายคลอง อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีความยาว 40.670 กิโลเมตร จากการที่คลองส่งน้ำและอาคารชลประทานมีอายุใช้งานกว่า 40 ปี ทำให้เกิดชำรุดเสียหาย (**รูปที่ 5.2.3.14-2**) แผ่นดาดคอนกรีตทรุดตัวพัง โดยเฉพาะคลองส่งน้ำสายใหญ่ 1 ขวา อาคารบังคับน้ำกลางคลองชำรุดเสียหาย ซ่อมแซมบ่อยครั้ง และไม่สามารถบังคับน้ำตามที่ได้ออกแบบไว้ มีการตกตะกอนในคลองส่งน้ำต่างๆ และสิ่งกีดขวางการไหลที่เกิดจากการชำรุดเสียหายของคลองดาดคอนกรีต โดยคลองมีขนาดใหญ่ ขุดลอกตะกอนได้ยากและยังไม่เคยมีการขุดลอกตะกอนทำให้ประสิทธิภาพการส่งน้ำลดลงจากที่เคยออกแบบไว้ ปริมาณน้ำส่งได้ไม่ถึงปลายคลอง อีกทั้งในอนาคตมีการพัฒนาโครงการบรรเทาภัยแล้งจังหวัดกาญจนบุรี และมีการผันน้ำจากลุ่มน้ำแม่กลองไปยังพื้นที่ดังกล่าวประมาณปีละ 373.24 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี ทำให้ปริมาณน้ำต้นทุนในอนาคตมีแนวโน้มลดลง จึงควรทำการปรับปรุงระบบคลองส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ

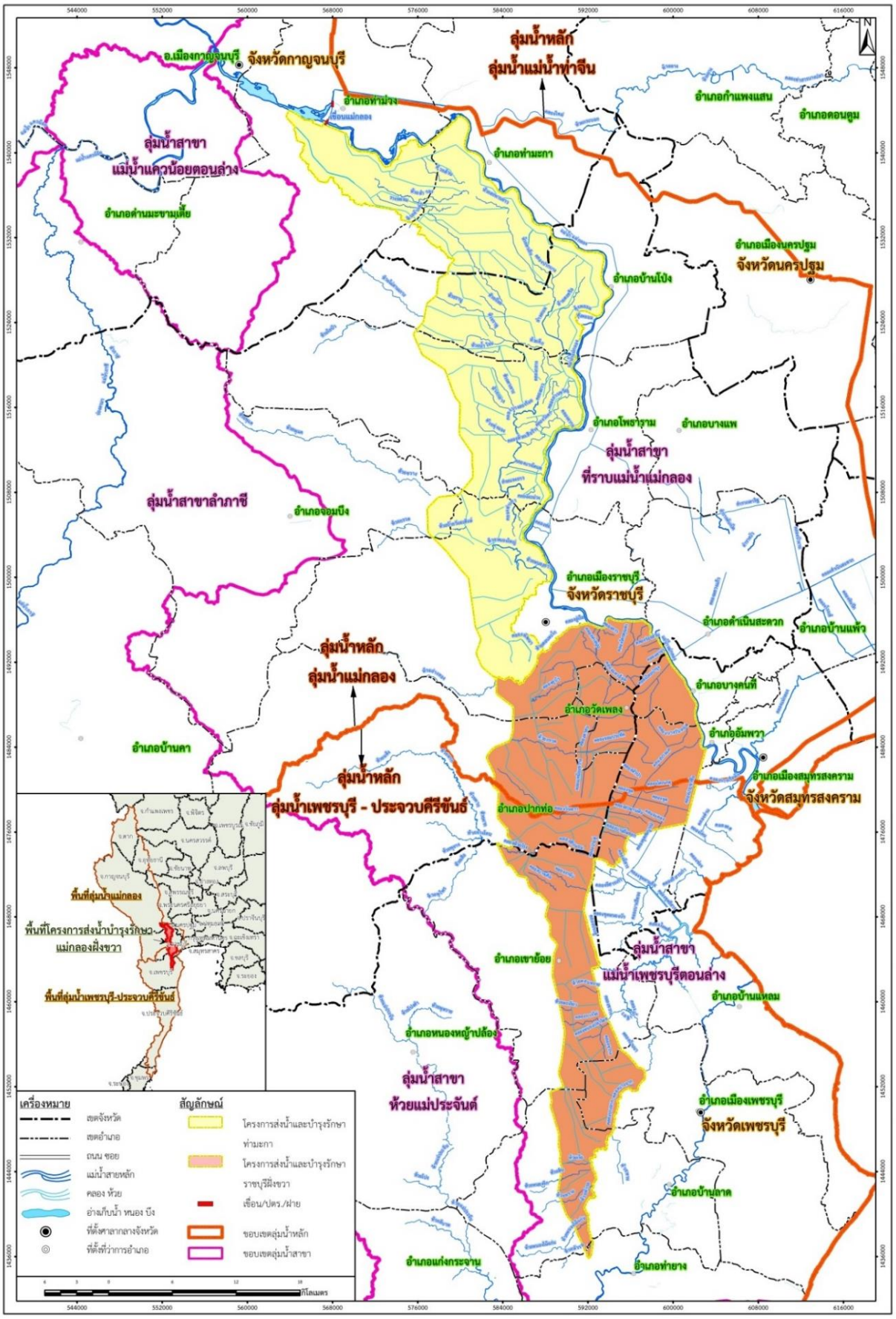

รูปที่ 5.2.3.14-1 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามะกาและโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา

รูปที่ 5.2.3.14-2 สภาพคลองดาดคอนกรีตและอาคารชลประทาน
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวาที่ชำรุด

เป้าหมาย เนื่องจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวาก่อสร้างมากว่า 40 ปี เป็นส่วนหนึ่งของโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ มีการใช้น้ำสัมพันธ์กับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าม่ะกา และเป็นการใช้น้ำคาบเกี่ยวระหว่างลุ่มน้ำแม่กลอง-ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ และลักษณะการใช้พื้นที่ปัจจุบันแตกต่างจากในอดีต จึงควรทำการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสม สำหรับการพัฒนาหรือปรับปรุงขนาดคลองและอาคารชลประทานในระบบส่งน้ำและระบบระบายน้ำของโครงการให้สามารถส่งน้ำและระบายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบรายละเอียดและก่อสร้างในลำดับถัดไป

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

5.2.3.15 ระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน

หลักการ กลุ่มพื้นที่อำเภอชะอำ-หัวหิน เป็นบริเวณที่ขาดแหล่งน้ำต้นทุนในพื้นที่ จากสภาพภูมิประเทศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีความจุเก็บกักได้เพียงพอแก่ความต้องการใช้น้ำรวมทั้งความต้องการใช้น้ำกิจกรรมต่างๆ ที่กระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯได้มีพระราชดำริให้เชื่อมโยงแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งอยู่ในลุ่มน้ำแม่น้ำเพชรบุรีตอนบนและลุ่มน้ำแม่น้ำปราณบุรีลงมายังลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลชะอำ-หัวหิน ด้วยระบบท่อส่งน้ำได้เครือข่ายอ่างเก็บน้ำพระราชดำริประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด-มายังอ่างเก็บน้ำห้วยทราย อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขาม-มายังอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด อ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด-มายังอ่างเก็บน้ำห้วยทรายหุบกะพง อ่างเก็บน้ำห้วยไทรงาม-มายังอ่างเก็บน้ำห้วยไม้ตาย รวมเป็นเครือข่ายอ่างพวง 7 แห่ง มีความจุอ่างเก็บน้ำรวม 28.262 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำให้พื้นที่ต่างๆ ทำการเพาะปลูกสามารถส่งน้ำให้พื้นที่ต่างๆ ทำการเพาะปลูกได้รวมกันถึง 26,300 ไร่ และยังส่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่หน่วยงานต่างๆ ในโครงการพระราชดำริ ปัจจุบันอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด มีปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างที่ลดน้อยลง เนื่องจากปริมาณฝนที่ตกลดน้อยลง พื้นที่รับน้ำเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทำให้ปริมาณน้ำไหลลงอ่างในแต่ละปีมีน้อย โดยอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปดในปัจจุบัน มีปริมาณน้ำใช้ประมาณ 1.4 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ลดลงจากเดิมที่กำหนดไว้ 4.0 ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้การส่งน้ำให้พื้นที่ชลประทานจากเดิมที่กำหนดไว้ 4,800 ไร่ ลงลงเหลือแค่เพียง 2,900 ไร่เท่านั้น จึงพิจารณาหาแนวทางเติมน้ำให้กับอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด ผันต่อไปสู่แหล่งกักเก็บน้ำในพื้นที่อำเภอชะอำและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อเพิ่มศักยภาพแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค

เป้าหมาย ผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีมาเติมให้กับอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด ประมาณ 3.0 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี โดยก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบเพื่อผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานโดยใช้แรงโน้มถ่วงของโลก ส่งน้ำโดยระบบท่อไปเติมน้ำให้กับอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด รวมระยะแนวท่อ 43 กิโลเมตร (**รูปที่ 5.2.3.15-1**)

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.15-1 ระบบท่อส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน-อ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด

5.2.3.16 ปรับปรุงคลองส่งน้ำ 1 ขวา-สายใหญ่ 1 (สายเก่า+สายใหม่) พร้อมอาคารประกอบ

หลักการ ปัจจุบันคลองส่งน้ำสาย 1 ขวา-สายใหญ่ 1 มีภารกิจในการส่งน้ำเพื่ออุปโภค–บริโภค เพื่อการเกษตรกรและประปา ที่มีการเจริญเติบโตในชุมชนและมีการใช้น้ำเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังต้องรองรับการระบายน้ำในช่วงเกิดอุกภัย ซึ่งคลองส่งน้ำสาย 1 ขวา-สายใหญ่ 1 เดิมไม่ได้ถูกออกแบบไว้เพื่อการระบายน้ำ ทำให้ปัจจุบันการส่งน้ำ ไม่สามารถส่งได้เพียงพอกับความต้องการของชุมชนและเกษตรกร ก่อให้เกิดปัญหาการแย่งน้ำระหว่างภาคการประปาและเกษตรกร อีกทั้งเมื่อเกิดอุทกภัยการระบายน้ำผ่านคลองส่งน้ำสาย 1 ขวา-สายใหญ่ 1 พบปัญหาปริมาณน้ำล้นคลองบางช่วงและอาคารอัดน้ำกลางคลองมีขนาดเล็กไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน จึงพิจารณาปรับปรุงขยายขนาดคลองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและปริมาณน้ำในการส่งน้ำให้เกษตรกรตามความต้องการและเพียงพอกับการประปาในพื้นที่ อีกทั้งสามารถเป็นคลองรับน้ำเพื่อการระบายน้ำช่วงฤดูน้ำหลากหรือช่วงเกิดอุกภัย

เป้าหมาย ปรับปรุงคลองส่งน้ำสาย 1 ขวา-สายใหญ่ 1 พร้อมอาคารประกอบ เดิมรองรับปริมาณน้ำได้ 4.50 ลูกบาศก์เมตร/วินาที หลังดำเนินการปรับปรุง คาดว่าจะสามารถรองรับปริมาณน้ำได้ประมาณ 8.50 ลูกบาศก์เมตร/วินาที เพื่อให้เพียงพอต่อพื้นที่เกษตรและให้สามารถระบายน้ำในช่วงอุทกภัยได้

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.16-1 ปรับปรุงคลองส่งน้ำ 1 ขวา-สายใหญ่ 1 (สายเก่า+สายใหม่) พร้อมอาคารประกอบ

5.2.3.17 โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

หลักการ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ สภาวะอุทกภัยจะเกิดขึ้นบางปีในช่วงเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน โดยช่วงเวลาของการเกิดสภาวะอุทกภัยมักไม่ตรงกันในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา ในปี 2539 ปี 2540 ปี 2546 และปี 2553 เกิดน้ำท่วมในพื้นที่อย่างรุนแรง จากปริมาณฝนตกหนักมากและติดต่อกันหลายวัน ทำให้แม่น้ำเพชรบุรีไม่สามารถรับมวลน้ำทั้งหมดได้ ส่งผลให้น้ำล้นตลิ่งและไหลบ่าเข้าท่วมพื้นที่ราบลุ่มทั้ง 8 อำเภอของจังหวัดเพชรบุรี เกิดความเสียหายมากกว่า 200,000 ไร่ ลักษณะอุทกภัยที่เกิดขึ้นแบ่งเป็น 2 ลักษณะ (1) การเกิดน้ำท่วมในลักษณะน้ำป่าไหลหลาก หรือน้ำท่วมฉับพลัน ส่วนใหญ่จะเกิดในพื้นที่ตอนบนของลุ่มน้ำ ได้แก่ อำเภอหนองหญ้าปล้อง แก่งกระจาน ท่ายาง บ้านลาด ชะอำ เขาย้อย และบริเวณอำเภอบางสะพาน สาเหตุเกิดจากฝนตกหนักและน้ำป่าไหลหลากจากต้นน้ำลงมามากจนลำน้ำสายหลักไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ประกอบกับการกีดขวางทางน้ำของถนนเพชรเกษม และทางรถไฟสายใต้ และมีอาคารระบายน้ำไม่เพียงพอ ทำความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินค่อนข้างรุนแรง สภาพน้ำท่วมประมาณ 2-3 วัน (2) การเกิดน้ำท่วมในลักษณะน้ำท่วมขังในพื้นที่เป็นเวลาหลายวันไม่สามารถระบายน้ำออกได้ทัน ส่วนใหญ่เกิดบริเวณพื้นที่ตอนล่างของลุ่มน้ำ ได้แก่ อำเภอเมืองเพชรบุรี บ้านแหลม และบางส่วนของอำเภอเขาย้อย อันเป็นพื้นที่ที่มี

ความสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัด และเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญสู่ภาคใต้ของประเทศ สาเหตุจากในพื้นที่มีความลาดชันน้อย ปากแม่น้ำยังได้รับอิทธิพลจากระดับน้ำทะเลทำให้การระบายน้ำออกสู่ทะเลลำบาก หากมีน้ำทะเลหนุนสูง การระบายน้ำมีเวลาจำกัดเนื่องจากเกิดน้ำขึ้น-ลง 2 ครั้งใน 1 วัน การระบายน้ำจึงเป็นไปอย่างช้าๆ ทำให้พืชผลการเกษตรเสียหาย ประกอบกับลำน้ำถูกบุกรุกหรือมีสิ่งกีดขวางทางน้ำ เช่น ถนนเพชรเกษม และทางรถไฟสายใต้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2561 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดทำแผนการบริหารจัดการลุ่มน้ำเพชรบุรีทั้งระบบ กรมชลประทานจึงได้พิจารณาแนวทางโดยได้ทำการศึกษาวางโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

<u>เป้าหมาย</u> โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี ใช้แนวทางเร่งระบายน้ำออกทะเลอ่าวไทยให้เร็วที่สุด ด้วยการปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 ความยาวประมาณ 24 กิโลเมตร เพื่อช่วยตัดยอดน้ำของแม่น้ำเพชรบุรีออกไปได้ส่วนหนึ่ง และใช้เป็นคลองระบายน้ำออกทะเลอ่าวไทยอีกหนึ่งทาง ซึ่งกรมชลประทานดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จเดือนสิงหาคม 2562 ลักษณะโครงการ (**รูปที่ 5.2.3.17-1** และ**รูปที่ 5.2.3.17-2**) ประกอบด้วย 2 แผนงานหลัก

1. ปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 และคลองส่งน้ำสายใหญ่ ฝั่งขวา RMC1 พร้อมอาคารประกอบ ให้สามารถระบายน้ำลงสู่อ่าวไทยรวมทั้งสิ้น 550 ลูกบาศก์เมตร/วินาที มีการดำเนินงานใน 2 ส่วนได้แก่ (1.1) งานปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา RMC1 พร้อมอาคารประกอบระยะทาง 3.6 กิโลเมตร และ (1.2) งานปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 พร้อมอาคารประกอบ ระยะทางรวม 24 กิโลเมตร
2. งานเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำ มีการดำเนินงานใน 2 ส่วนได้แก่ (2.1) ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของเขื่อนแก่งกระจาน และ (2.2) ปรับปรุงเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์

ผลการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 36/2563 วันอังคารที่ 1 กันยายน 2563 ครม. อนุมัติในหลักการให้กรมชลประทานเข้าดำเนินการเตรียมความพร้อมโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี ในขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการ การดำเนินการสำรวจ

ออกแบบรายละเอียดโครงการ รวมถึงการจัดหาที่ดินและการเตรียมความพร้อมเพื่อก่อสร้าง ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สถานภาพการดำเนินงานปัจจุบัน อยู่ระหว่างการออกแบบรายละเอียด (คาดว่าแล้วเสร็จกันยายน 2564) การจัดทำข้อมูลระวางที่ดินของแปลงที่ได้รับผลกระทบ และการมีส่วนร่วมของประชาชน

โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรีนอกจากสามารถบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เศรษฐกิจ เขตตัวเมืองจังหวัดเพชรบุรี ยังเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับเพิ่มศักยภาพการการเกษตรประมาณ 10,000 ไร่ และการอุปโภคบริโภคในอนาคต ในส่วนของงานเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำถือว่ามีความพร้อมในการดำเนินงาน เนื่องจากการดำเนินงานอยู่ในเขตพื้นที่เดิมของแต่ละโครงการจึงไม่ต้องจัดหาที่ดิน และไม่ต้องขออนุญาตใช้พื้นที่ก่อสร้างในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และพื้นที่ชุ่มน้ำแต่อย่างใด จึงสามารถดำเนินงานได้ทันที **ในการจัดทำแผนงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ จึงพิจารณางานปรับปรุงเพิ่มความจุเขื่อนแก่งกระจาน และงานปรับปรุงเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ ไว้ในแผนบริหารจัดการด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต**

<u>หน่วยงานดำเนินการ</u> กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

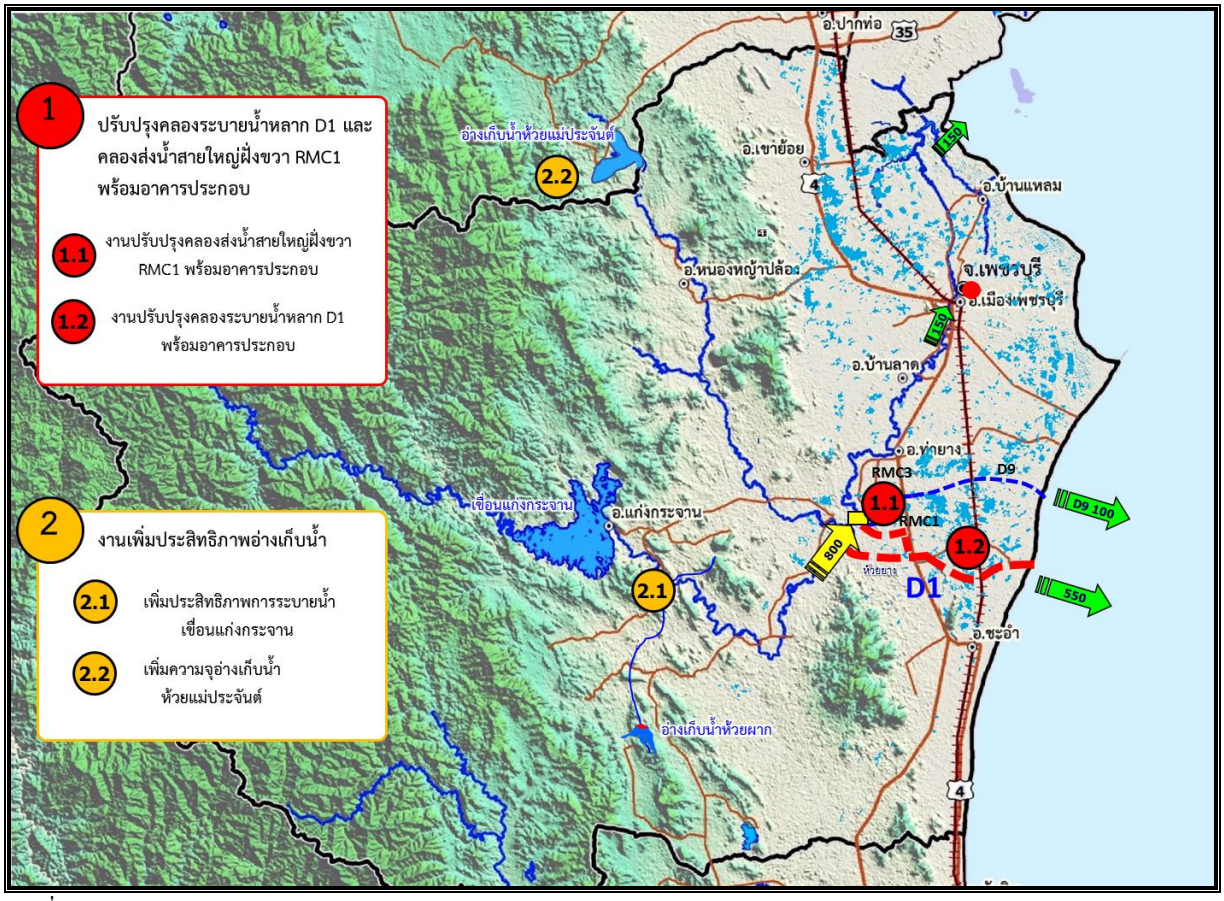

ที่มา : กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.17-1 แผนงานโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

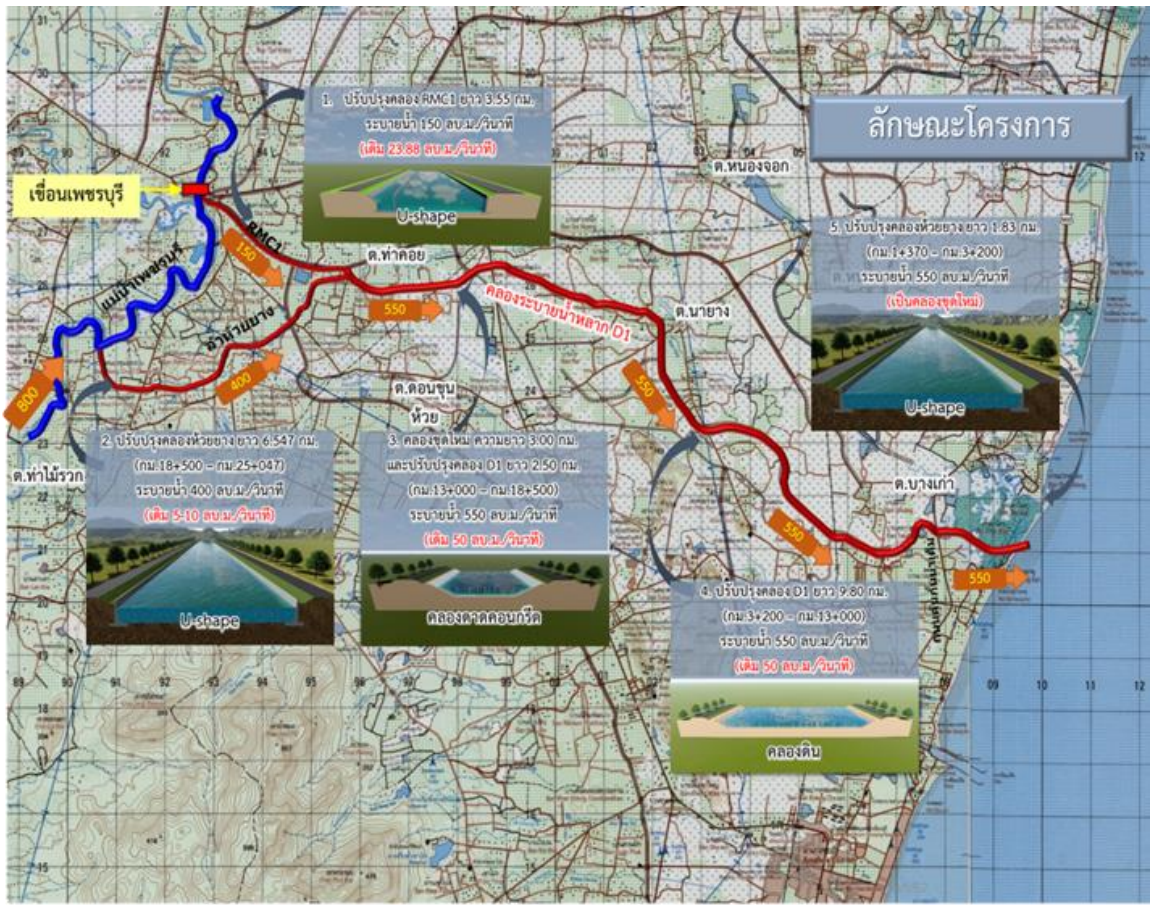

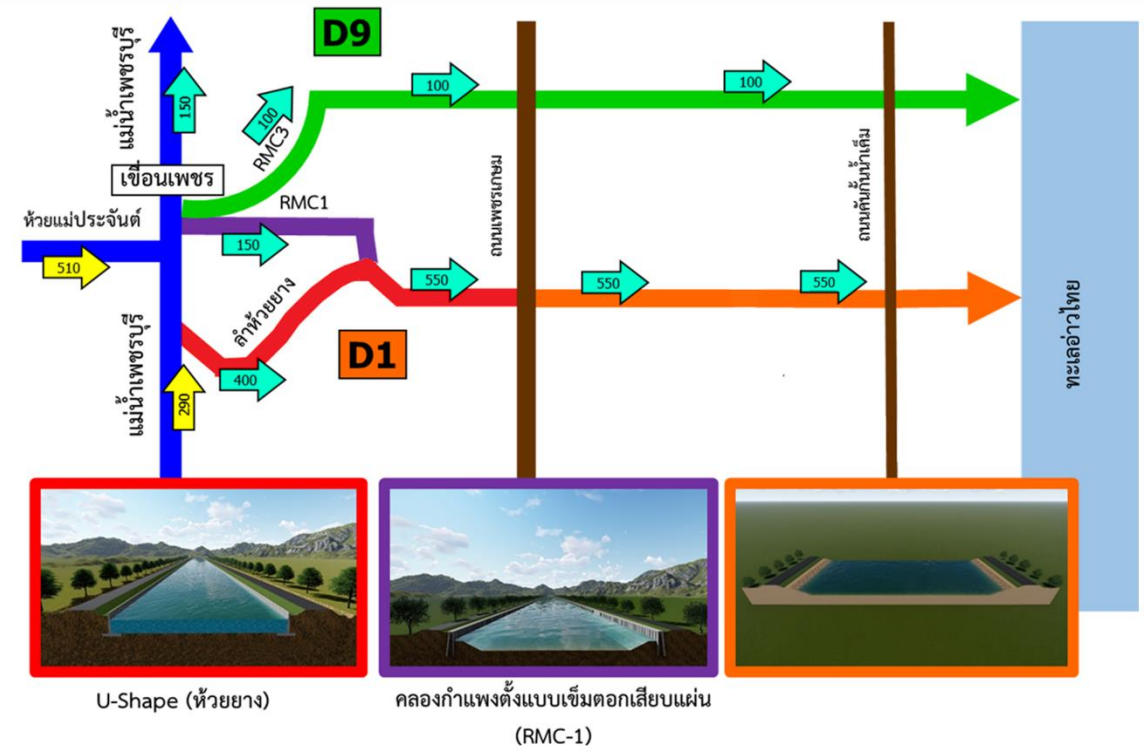

ที่มา : กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.17-2 งานปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 และคลองส่งน้ำสายใหญ่ ฝั่งขวา RMC1 พร้อมอาคารประกอบ โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

5.2.3.18 โครงการเพิ่มศักยภาพระบายน้ำแมน้ำเพชรบุรีช่วงเหนือเขื่อนเพชร

หลักการ จากปัญหาสภาวะอุทกภัยของพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ที่ทำความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินค่อนข้างรุนแรง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2561 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดทำแผนการบริหารจัดการลุ่มน้ำเพชรบุรีทั้งระบบ กรมชลประทานจึงได้พิจารณาแนวทางโดยได้ทำการศึกษาวางโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้แนวทางการเร่งระบายน้ำออกทะเลอ่าวไทยให้เร็วที่สุด ด้วยการปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 เพื่อช่วยตัดยอดน้ำของแม่น้ำเพชรบุรีออกไปได้ส่วนหนึ่ง และใช้เป็นคลองระบายน้ำออกทะเลอ่าวไทยอีกหนึ่งทาง ตามแผนงานปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 ดังกล่าวจำเป็นต้องทำการปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา RMC1 และขุดขยายลำห้วยยางไปเชื่อมต่อคลองระบายน้ำหลาก D1 เพื่อผันน้ำจากหน้าเขื่อนเพชรไปลงคลองระบายน้ำหลาก D1 ลงทะเลอ่าวไทย สภาพปัจจุบันทองน้ำแมน้ำเพชรบุรีเหนือเขื่อนเพชรมีตะกอนตกจมจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เมื่อถึงฤดูน้ำหลากจะมีปริมาณน้ำไหลเอ่อล้นตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่ริมแม่น้ำ และหลังจากปริมาณน้ำลดลงจะเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ ประกอบกับตลิ่งบางแห่งเกิดการพังทลายของดิน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงลำน้ำช่วงเหนือเขื่อนเพชรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ สนับสนุนโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

เป้าหมาย ลักษณะโครงการเป็นการขุดลอกตะกอนในแม่น้ำเพชรบุรี บริเวณเหนือเขื่อนเพชร ระยะทาง 4 กิโลเมตร และก่อสร้างอาคารป้องกันตลิ่งแม่น้ำเพชรบุรี ช่วงเหนือเขื่อนเพชรบุรี ความยาวรวม 1,300 เมตร (**รูปที่ 5.2.3.18-1**) วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อป้องกันน้ำเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่ริมตลิ่งของแม่น้ำเพชรบุรี ป้องกันการรุกล้ำลำน้ำ และป้องกันการพังพลายของตลิ่งทั้งสองด้าน ตลอดจนชักน้ำเข้าสู่ลำห้วยยาง เพื่อใช้ในการระบายน้ำลงคลอง D1 ออกสู่ทะเล ตามแนวทางการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของจังหวัดเพชรบุรี โดยกรมชลประทาน

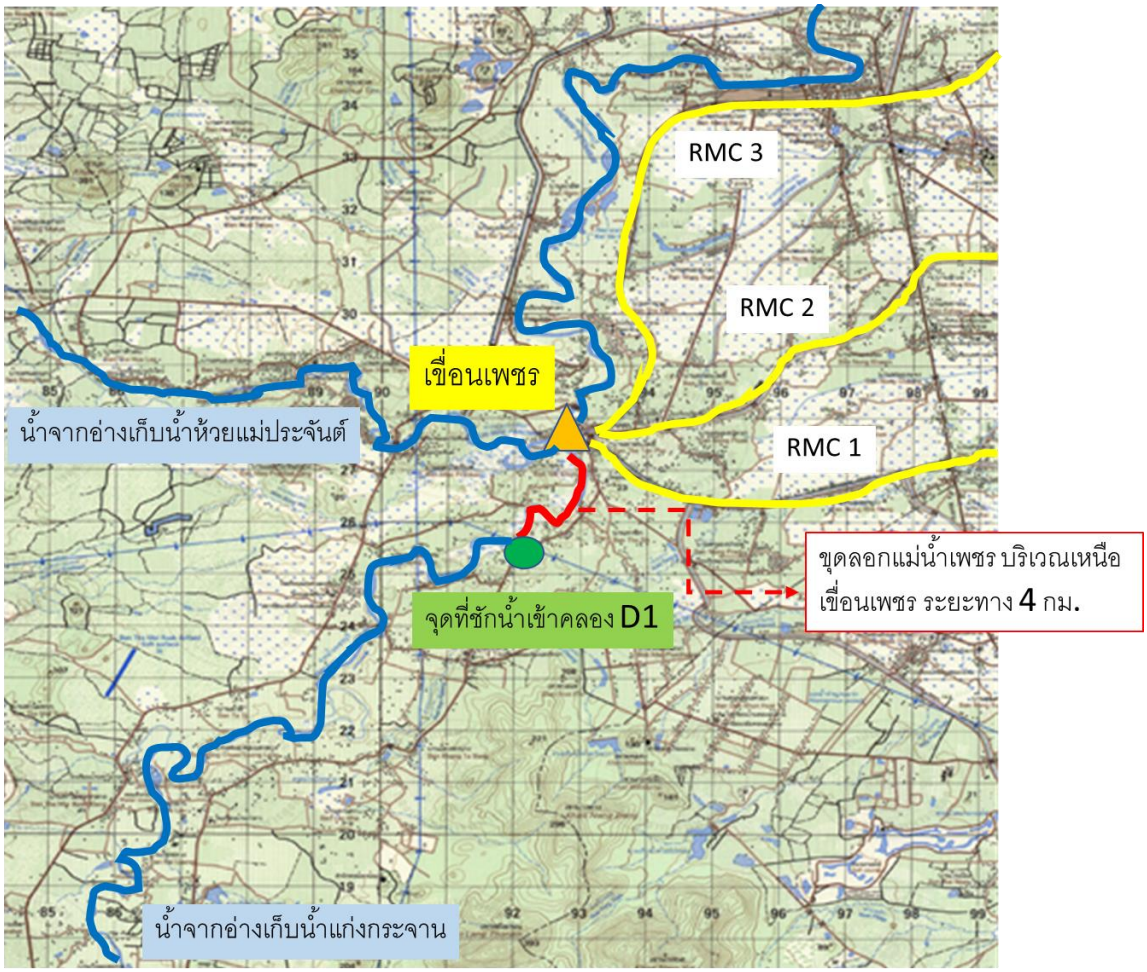

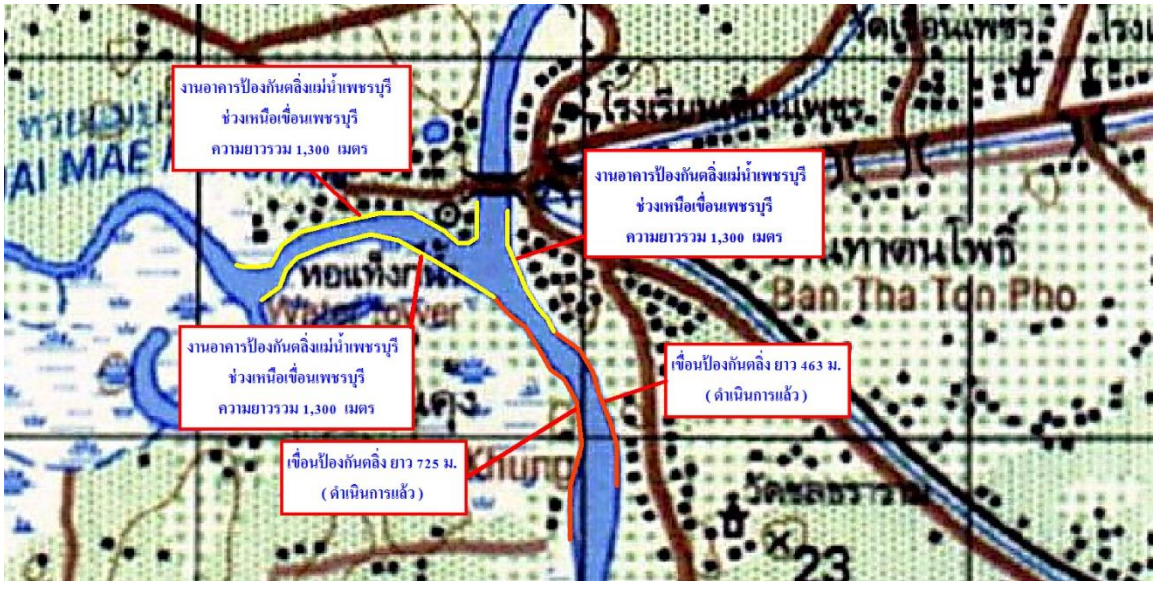

ที่มา : กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.18-1 โครงการเพิ่มศักยภาพระบายน้ำแม่น้ำเพชรบุรีช่วงเหนือเขื่อนเพชร

5.2.3.19 โครงการประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 กม.14+329 (ปตร.มาบปลาเค้า)

หลักการ โครงการประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 กม.14+329 (ปตร.มาบปลาเค้า) สภาพเดิมเป็นฝายทดน้ำอยู่ในคลองระบายน้ำ D9 เมื่อถึงฤดูน้ำหลากทำให้เป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำของคลองระบายน้ำ D9 ทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูก ปัจจุบันคลองระบายน้ำ D9 ได้ทำการปรับปรุงเป็นองค์ประกอบหลักของโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง ดังนั้นเพื่อให้คลองระบายน้ำ D9 สามารถระบายน้ำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงจากฝายทดน้ำ เป็น ปตร.มาบปลาเค้า เพื่อใช้ในการระบายน้ำในฤดูน้ำหลากและสามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง

เป้าหมาย ลักษณะโครงการเป็นการสร้างประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 กม.14+329 (ปตร.มาบปลาเค้า) (**รูปที่ 5.2.3.19-1**) พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน 2,000 ไร่ และจำนวนครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 150 ครัวเรือน

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

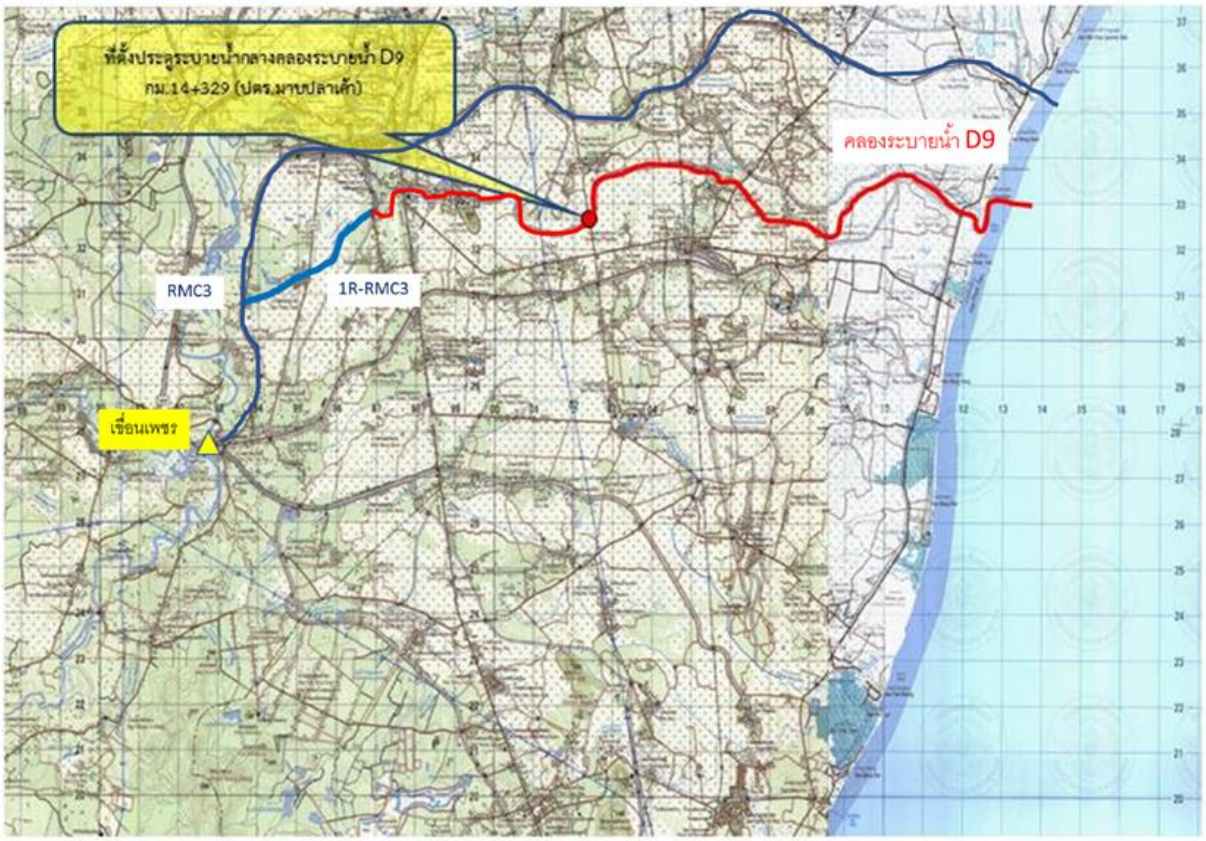

ที่มา : กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.19-1 แผนที่แสดงที่ตั้งโครงการประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 (ปตร.มาบปลาเค้า)

5.2.3.20 โครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หลักการ สืบเนื่องจากสภาพภูมิประเทศอำเภอบางสะพานมีความลาดชันบริเวณพื้นที่ต้นน้ำ และเป็นที่ราบสลับ ที่ดอนบริเวณพื้นที่ตอนล่าง เมื่อเกิดภาวะฝนตกหนักและต่อเนื่องหลายวันในช่วงฤดูฝน น้ำจะไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ตอนล่างก่อนไหลออกสู่ทะเล สภาวะน้ำท่วมเริ่มรุนแรงขึ้นด้วยสาเหตุปัจจัยหลายอย่างร่วมกัน เช่น คลองธรรมชาติแคบ ตื้นเขิน มีการขยายของตัวเมือง เส้นทางคมนาคม การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนสิ่งก่อสร้างรุกล้ำทางน้ำ ทำให้เป็นอุปสรรคและกีดขวางการไหลของน้ำ น้ำไหลระบายไม่ทัน เอ่อล้นตลิ่งไหลท่วมพื้นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนเมืองบางสะพาน สร้างความเดือดร้อน และก่อให้เกิดความเสียหายต่อชาวอำเภอบางสะพานทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นมูลค่ามหาศาล นอกจากนี้พื้นที่อำเภอบางสะพานยังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำด้านอุปโภค-บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง เนื่องจากแหล่งกักเก็บน้ำสำรองมีน้อย ขาดโครงข่ายน้ำและการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ กรมชลประทาน ได้ดำเนินงานศึกษาจัดทำแผนหลักและศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการบรรเทาอุทกภัยและบริหารจัดการน้ำพื้นที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อวางแผนพัฒนาลุ่มน้ำในพื้นที่อำเภอบางสะพาน ให้มีแผนงานบรรเทาอุทกภัยและบริหารจัดการน้ำที่เชื่อมโยงทั้งระบบ ตามศักยภาพและข้อจำกัดของแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยมีองค์ประกอบที่ต้องดำเนินการดังนี้

เป้าหมาย โครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วยโครงการย่อย 5 โครงการ รายละเอียดแสดงใน**รูปที่ 5.2.3.20-1** และ **รูปที่ 5.2.3.20-2**

1. งานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ 2 แห่ง ได้แก่ **อ่างเก็บน้ำคลองไทรทอง (อยู่ระหว่างดำเนินการ) และอ่างเก็บน้ำคลองลอยตอนล่าง (แผนในอนาคต)** สำหรับอ่างเก็บน้ำคลองไทรทอง และอ่างเก็บน้ำคลองลอยตอนล่าง นอกจากสามารถบรรเทาอุทกภัย ยังเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับเพิ่มศักยภาพการการเกษตรอีกด้วย **ในการจัดทำแผนงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ จึงพิจารณาไว้ในแผนบริหารจัดการด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต**
2. ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ 3 แห่ง และฝาย 1 แห่ง ได้แก่ **อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบ อ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอย อ่างเก็บน้ำบ้านวังน้ำเขียว และ ฝายห้วยลึก**
3. ขุดขยายคลองระบายน้ำ 4 สาย ได้แก่ **คลองแม่รำพึง คลองบางสะพาน คลองปัตตามัง คลองเขาม้าร้อง**
4. ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ 9 แห่ง โดย 1 แห่ง **อยู่ระหว่างดำเนินการ คือ ปตร.ปลายคลองบางสะพาน แผนในอนาคต 8 แห่ง ได้แก่ ปตร.ปลายช่องลัดเขาม้าร้อง ปตร.กลางคลองเขาม้าร้อง ปตร.คลองปัตตามัง ปตร.กลางคลองบางสะพาน ปตร.ทุ่งมะพร้าว ปตร.คลองวังกระจอง ปตร.กลางคลองแม่รำพึง และ ปตร.ปลายคลองแม่รำพึง**
5. ขุดคลองผันน้ำ 3 สาย ได้แก่ **คลองผันน้ำคลองบางสะพาน (อยู่ระหว่างดำเนินการ) คลองผันน้ำคลองเขาม้าร้อง คลองผันน้ำคลองแม่รำพึง (2 สาย แผนในอนาคต)**

ปตร.ปลายคลองบางสะพาน คลองผันน้ำคลองบางสะพาน และ ปตร.ทุ่งมะพร้าว (อยู่ในคลองบางสะพาน) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำที่ไหลผ่านตัวเมืองบางสะพานได้ 520 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ทำให้สามารถควบคุมหรือบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ชุมชนตัวเมืองอำเภอบางสะพาน ได้ถึงรอบปีการเกิด 10 ปี ได้อย่างมีประสิทธิผล โดยมีพื้นที่น้ำท่วมลดลง 4,894 ไร่ จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมลดลง 1,640 ครัวเรือน มีลักษณะที่สำคัญดังนี้

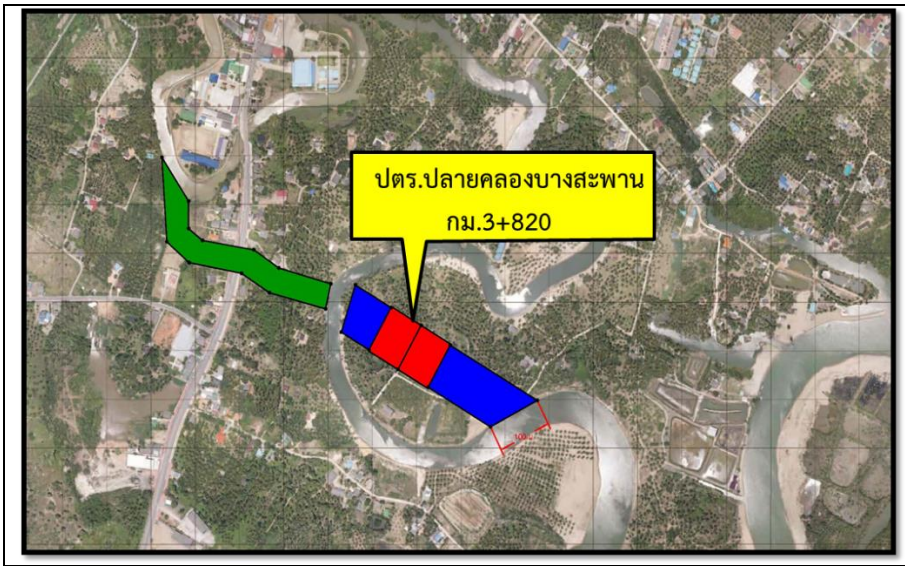	ปตร.ปลายคลองบางสะพาน ที่ตั้งอยู่บริเวณตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประตูระบายน้ำปลายคลองบางสะพาน ขนาด 10.00 x 6.00 เมตร จำนวน 6 ช่อง
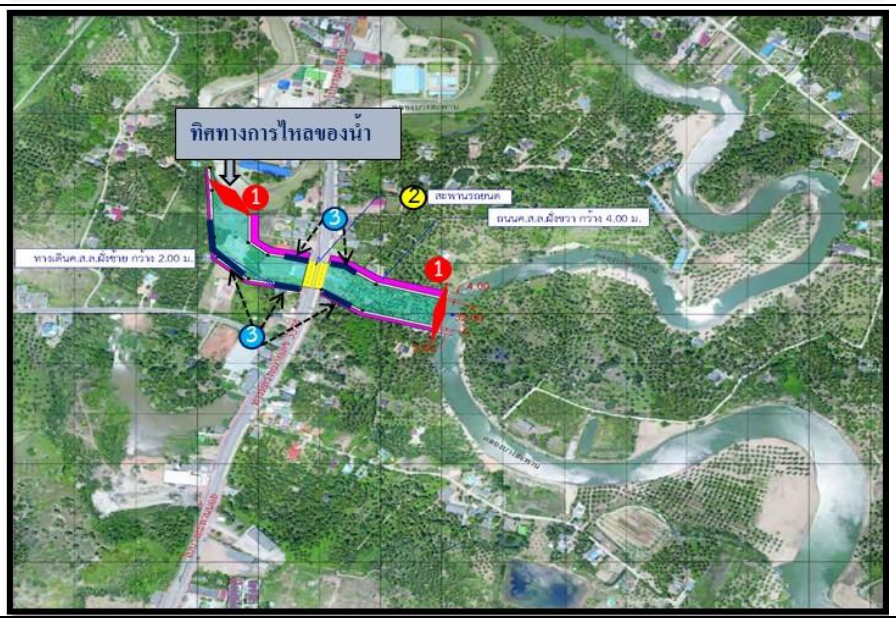	คลองผันน้ำคลองบางสะพาน ที่ตั้งอยู่บริเวณตำบลพงศ์ประศาสน์ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ งานขุดคลอง ลึก 5.5 เมตร กว้าง 32 เมตร ยาว 531 เมตร

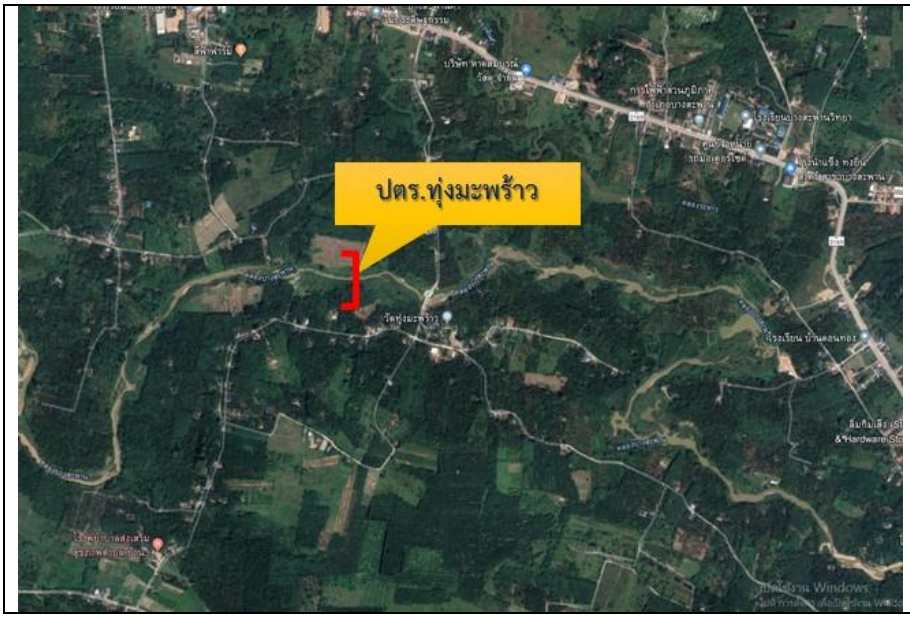

ปตร.ทุ่งมะพร้าว ตั้งอยู่บริเวณตำบลพงศ์ประศาสน์ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประตูระบายน้ำหัวงานและอาคารประกอบ ขนาด 10.00 x 6.00 เมตร จำนวน 6 ช่อง

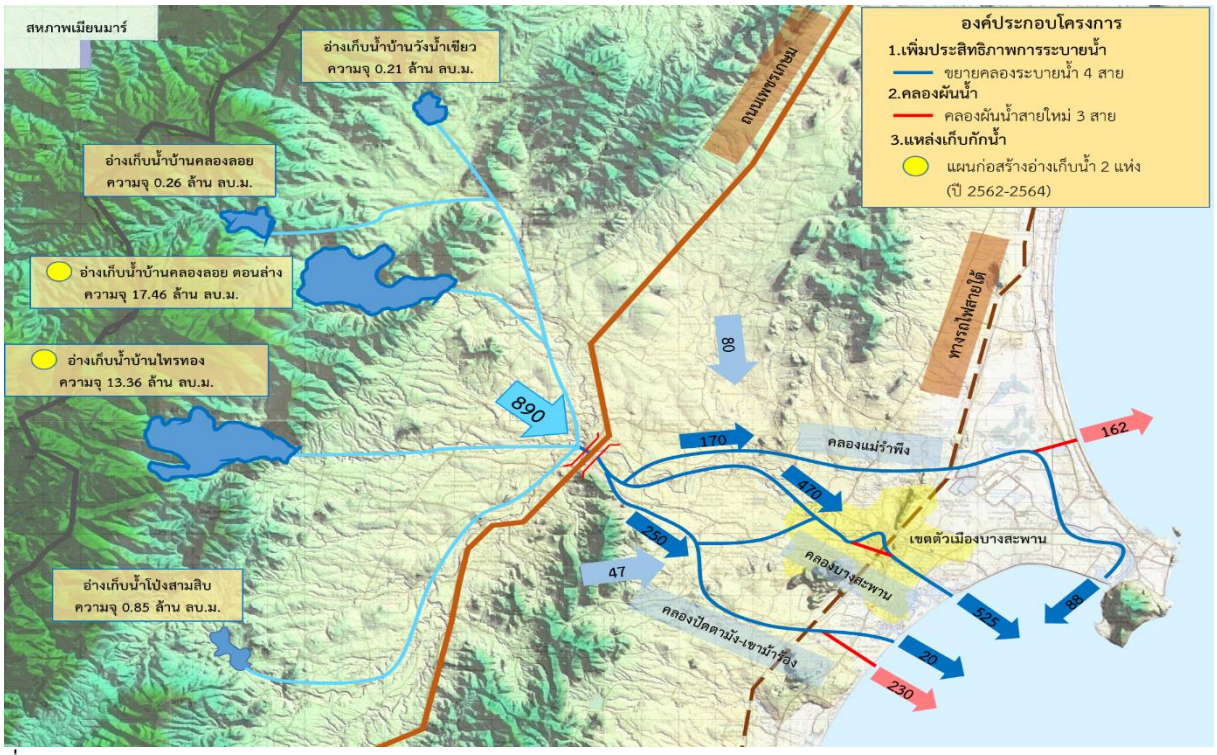

ที่มา : กรมชลประทาน

รูปที่ 5.2.3.20-1 โครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

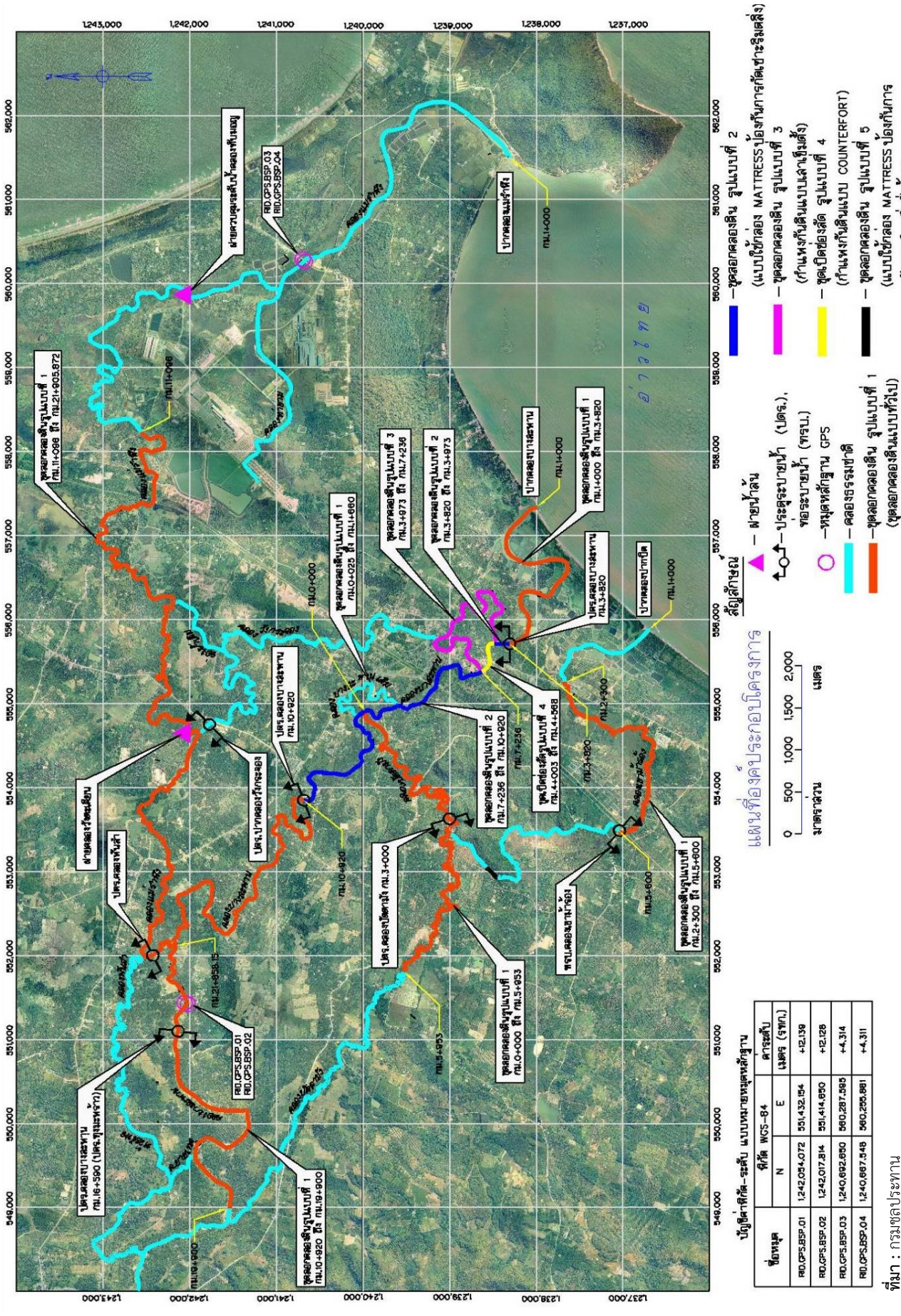

ชื่อหมุด	พิกัด WGS-84		ค่าระดับ
	N	E	เมตร (รทก.)
RID.GPS.BSP.01	1,242,054.072	551,432.154	+12.138
RID.GPS.BSP.02	1,242,017.814	551,414.850	+12.128
RID.GPS.BSP.03	1,240,692.650	560,287.595	+4.314
RID.GPS.BSP.04	1,240,667.548	560,265.881	+4.311

รูปที่ 5.2.3.20-2 แผนการดำเนินงานโครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

5.2.3.21 โครงการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม การพัฒนาพื้นที่บึงบัว ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด

หลักการ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหรือแรมซาร์ไซต์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ **พื้นที่ชุ่มน้ำดอนหอยหลอด** อยู่ในขอบเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม และ**พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด** อยู่ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในส่วนของพื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดมีขนาดพื้นที่ 130 ตร.กม. (พื้นที่เขตอุทยาน 67.41 ตร.กม.) มีความหลากหลายของระบบนิเวศแหล่งน้ำในแผ่นดินและระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เป็นแหล่งที่อยู่ของนกมากกว่า 300 ชนิด และเป็นแหล่งกักเก็บน้ำฝนและน้ำท่าขนาดใหญ่ ซึ่งช่วยรักษาสมดุลน้ำใต้ดินและผลักดันน้ำทะเล มีความสำคัญทางนิเวศวิทยา การอนุรักษ์ธรรมชาติ การศึกษาธรรมชาติวิทยา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น พื้นที่นอกเขตอุทยานในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำเป็นพื้นที่บึงบัว มีชุมชนตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างน้อย 8 ตำบล 21 หมู่บ้าน อาชีพหลักคือทำการเกษตรและประมงพื้นบ้าน ในฤดูฝนมีปัญหาน้ำเน่าเสียที่เกิดจากน้ำจากพื้นที่เกษตรท่วมขังในพื้นที่ เนื่องจากเป็นที่ลุ่มต่ำ ทางระบายน้ำออกสู่ทะเลแคบ มีปัญหาน้ำทะเลหนุน เป็นอุปสรรคในการระบายน้ำ ทำให้พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดในปัจจุบันเริ่มประสบปัญหาทางด้านกายภาพที่อาจคุกคามระบบนิเวศของพื้นที่ในอนาคต จึงควรพิจารณาแนวทางในการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่เหมาะสมต่อการใช้งานในอนาคต ป้องกันการรุกล้ำแนวเขตทางระบายน้ำ เร่งการระบายน้ำในฤดูฝน และพิจารณาแนวทางการเก็บกักน้ำใช้ในฤดูแล้ง โดยคำนึงถึงระบบนิเวศ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : **ศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม การพัฒนาพื้นที่บึงบัว ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด** เพื่อการกำหนดมาตรการแนวทางการใช้ประโยชน์และพัฒนาที่ดินในพื้นที่ชุ่มน้ำให้สอดรับกับระบบนิเวศและความสมดุลทางธรรมชาติ จากนั้นจึงทำการสำรวจออกแบบรายละเอียดเพื่อการพัฒนาในขั้นต่อไป

หน่วยงานดำเนินการ การดำเนินงานให้เป็นภาระกิจของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

5.3 การจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ

5.3.1 เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ

การจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี และแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 5 ปี จะดำเนินการเฉพาะในส่วนของแผนการดำเนินงานด้านทรัพยากรน้ำ 6 ด้าน เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ ในเบื้องต้นพิจารณาไว้ดังนี้ (ดู**รูปที่ 5.3.1-1** ประกอบ)

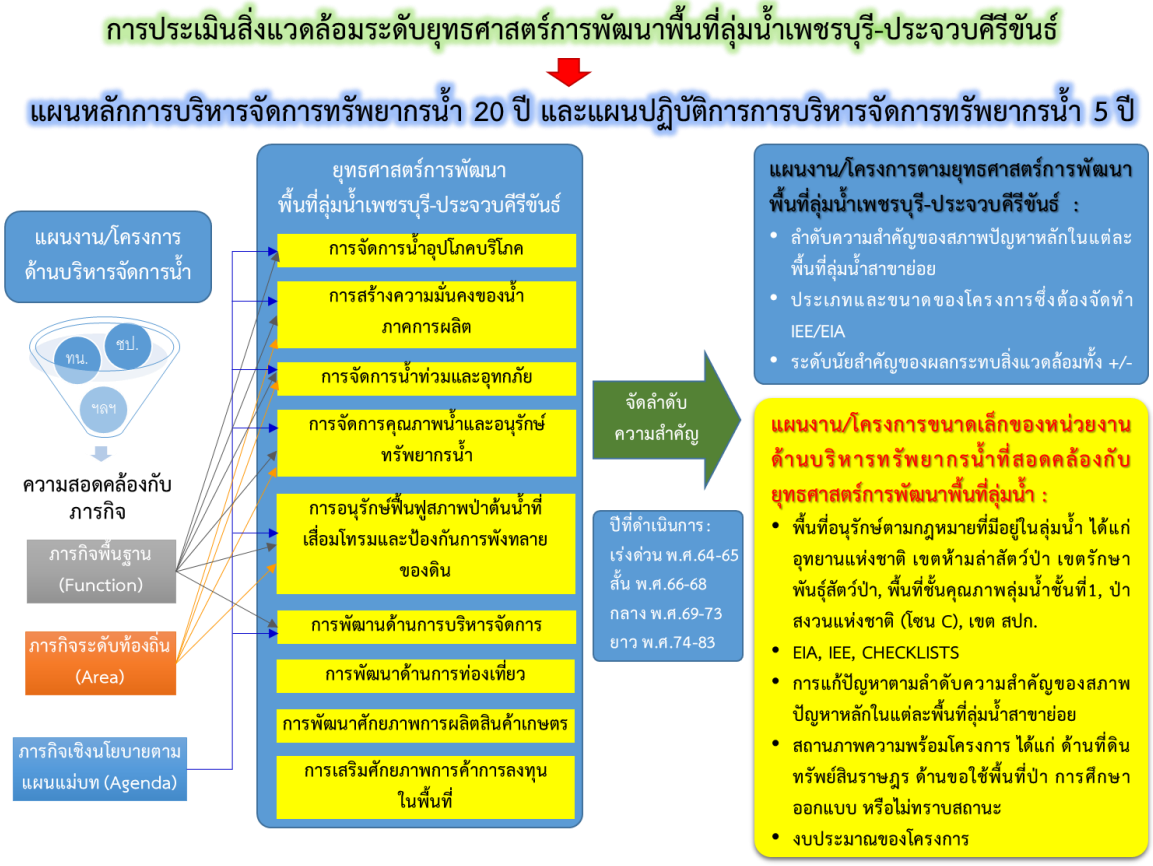

รูปที่ 5.3.1-1 แนวทางการจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี และแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 5 ปี

1) พิจารณาลักษณะงานของหน่วยงานว่าสอดคล้องกับภารกิจในระดับใด และแยกเป็นกลุ่มภารกิจพื้นฐาน (Function) กลุ่มภารกิจเชิงนโยบายตามแผนแม่บท (Agenda) และกลุ่มภารกิจระดับท้องถิ่น (Area)

2) พิจารณาความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ โดยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์จะมีต้องมีการพัฒนาอย่างน้อย 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการน้ำอุปโภคบริโภค 2) ด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต 3) ด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย 4) ด้านการจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ 5) ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน 6) ด้านการบริหารจัดการ 7) การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว 8) การพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร และ 9) การพัฒนาด้านการเสริมศักยภาพการค้าการลงทุนในพื้นที่ ในที่นี้จะพิจารณาดำเนินการเฉพาะแผนงาน/โครงการด้านที่ 1-6 เท่านั้น

3) การพัฒนาแหล่งน้ำอาจแบ่งขนาดของโครงการได้เป็นโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เนื่องจากการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง ผลประโยชน์และผลกระทบจากโครงการมีปริมาณมาก รวมทั้งขั้นตอนในการพัฒนาโครงการมีขั้นตอนมาก ส่วนโครงการขนาดเล็กผลประโยชน์และผลกระทบจากโครงการมีปริมาณน้อย จึงควรแยกการวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำของโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง ออกจากโครงการขนาดเล็ก ซึ่งจะทำให้ขั้นตอนจัดลำดับความสำคัญของแผนงานแตกต่างกันในรายละเอียด

4) พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ ในแต่ละระดับ โดยพิจารณารายละเอียดของหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญทั้งสองกรณีแสดงในหัวข้อต่อไปนี้

5.3.1.1 เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของแผน/แผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญสูง (Backbone Project) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

แผน/แผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญสูง (Backbone Project) โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นแผน/แผนงานโครงการ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือกลุ่มของโครงการแบบเดียวกันที่มีปริมาณงานรวมมาก มีประโยชน์ต่อพื้นที่ในวงกว้าง ครอบคลุมพื้นที่หลายตำบล การจัดลำดับความสำคัญพิจารณาความต้องการการพัฒนาในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ เรียงตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหาหลักในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาย่อย ประกอบกับข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รวมถึงระดับนัยสำคัญของผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ทั้งทางด้านบวกและด้านลบหากทำการพัฒนา

การจัดลำดับความสำคัญของแผน/แผนงาน/โครงการ ใช้วิธีการให้คะแนนโดยมีค่ารวมเท่ากับ 100 คะแนน การกำหนดค่าคะแนนพิจารณาจาก (1) มีความสอดคล้องกับลำดับความสำคัญของสภาพปัญหาหลักในพื้นที่ลุ่มน้ำ (40 คะแนน) (2) ขนาดของโครงการซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (30 คะแนน) และ (3) ระดับนัยสำคัญของผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ (30 คะแนน) ดังนี้

(1) ความสอดคล้องกับลำดับความสำคัญของสภาพปัญหาหลักในพื้นที่ลุ่มน้ำ (40 คะแนน) : จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ลำดับความสำคัญของสภาพปัญหาหลักพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ สรุปได้ดังนี้

ลำดับความสำคัญ	ความต้องการการพัฒนา	คะแนน
1	น้ำอุปโภค บริโภค	40
2	น้ำภาคการผลิต	35
3	การจัดการน้ำท่วม	30
4	การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และดิน	25
5	การจัดการคุณภาพน้ำ	20
6	การบริหารจัดการน้ำ	15

(2) ขนาดของโครงการซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (30 คะแนน) : สรุปได้ดังนี้

ลำดับที่	ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	คะแนน
1	ต้องทำการศึกษา EIA /EHIA	7.5
2	ต้องทำการศึกษา IEE	15
3	ต้องทำการศึกษา checklists	22.5
4	ไม่ต้องทำการศึกษา	30
รวม		**30**

(3) ระดับนัยสำคัญของผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ (30 คะแนน) : สรุปได้ดังนี้

ระดับนัยสำคัญของผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ	ค่าคะแนน
ผลกระทบเชิงบวกมาก	30
ผลกระทบเชิงบวกปานกลาง	25
ผลกระทบเชิงบวกเล็กน้อย	20
ไม่มีผลกระทบ	15
ผลกระทบเชิงลบเล็กน้อย	10
ผลกระทบเชิงลบปานกลาง	5
ผลกระทบเชิงลบมาก	0

5.3.1.2 เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของแผน/แผนงาน/โครงการขนาดเล็กของหน่วยงานด้านบริหารทรัพยากรน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากความต้องการของประชาชนที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

1) เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของแผน/แผนงาน/โครงการขนาดเล็กของหน่วยงานด้านบริหารทรัพยากรน้ำ

แผน/แผนงาน/โครงการขนาดเล็กที่สำคัญของหน่วยงานด้านบริหารทรัพยากรน้ำที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญดังนี้

- พื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมายที่มีอยู่ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า, พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1, ป่าสงวนแห่งชาติ (โซน C), เขต ส.ป.ก.
- ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น
- การแก้ปัญหาตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหาหลักในแต่ละลุ่มน้ำสาขาย่อย

- สถานภาพความพร้อมโครงการ ได้แก่ ด้านที่ดินทรัพย์สินราษฎร ด้านขอใช้พื้นที่ป่า การศึกษาออกแบบ หรือไม่ทราบสถานะ
- งบประมาณของโครงการ

เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญแผนงาน/โครงการของหน่วยงานด้านบริหารทรัพยากรน้ำที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาจากปัจจัยหลัก 5 ด้าน โดยพิจารณาให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญแต่ละด้านเท่ากัน ดังนี้

ปัจจัย	น้ำหนักคะแนน
พื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมาย	20
ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านสิ่งแวดล้อม	20
การแก้ปัญหาตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหา	20
สถานภาพความพร้อมโครงการ	20
งบประมาณของโครงการ	20
รวม	**100**

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนของปัจจัยแต่ละตัวด้านมีดังนี้

(1) พื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมายที่มีอยู่ในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	พื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมาย	คะแนน
1	พื้นที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ/เขตห้ามล่าสัตว์ป่า/เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า/ พื้นที่อยู่ในเขตพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่1/พื้นที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (โซน C)	5
2	พื้นที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (โซน E/A)	10
3	พื้นที่ ส.ป.ก.	15
4	พื้นที่ไม่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	20
รวม		**20**

(2) ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	คะแนน
1	ต้องทำการศึกษา EIA /EHIA	5
2	ต้องทำการศึกษา IEE	10
3	ต้องทำการศึกษา checklists	15
4	ไม่ต้องทำการศึกษา	20
รวม		**20**

(3) การแก้ปัญหาตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหาหลักในพื้นที่ลุ่มน้ำ คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	การแก้ปัญหาตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหา	คะแนน
1	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 1	20.0
2	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 2	15.0
3	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 3	12.0
4	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 4	9.0
5	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 5	6.0
6	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 6	3.0
รวม		**20**

(4) สถานภาพความพร้อมโครงการ คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	สถานภาพความพร้อมโครงการ	คะแนน
1	มีความพร้อมด้านที่ดินทรัพย์สินราษฎร+ด้านขอใช้พื้นที่ป่า หรือไม่ติดปัญหาที่ดินก่อสร้าง และศึกษาออกแบบแล้ว	20
2	ศึกษาออกแบบแล้ว อยู่ระหว่างขอใช้พื้นที่ก่อสร้าง	15
3	ศึกษาออกแบบแล้ว	10
4	ไม่มีความพร้อม หรือไม่ทราบสถานะ	5
รวม		**20**

(5) งบประมาณของโครงการ คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	งบประมาณของโครงการ	คะแนน
1	ต่ำกว่า 1 ล้านบาท	20.0
2	ตั้งแต่ 1 แต่ไม่ถึง 10 ล้านบาท	17.5
3	ตั้งแต่ 10 แต่ไม่ถึง 20 ล้านบาท	15.0
4	ตั้งแต่ 20 แต่ไม่ถึง 30 ล้านบาท	12.5
5	ตั้งแต่ 30 แต่ไม่ถึง 40 ล้านบาท	10.0
6	ตั้งแต่ 40 แต่ไม่ถึง 50 ล้านบาท	7.5
7	ตั้งแต่ 50 แต่ไม่ถึง 60 ล้านบาท	5.0
8	ตั้งแต่ 60 ล้านบาทขึ้นไป	2.5
รวม		**20**

2) เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของแผน/แผนงาน/โครงการขนาดเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผน/แผนงาน/โครงการขนาดเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญจากปัจจัยหลัก 4 ด้าน โดยพิจารณาให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญแต่ละด้านเท่ากัน ดังนี้

ปัจจัย	น้ำหนักคะแนน
การได้รับอนุญาตใช้พื้นที่	25
ความพร้อมของรูปแบบรายการ	25
การประมาณการราคา	25
งบประมาณของโครงการ	25
รวม	**100**

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนของปัจจัยแต่ละตัวด้านมีดังนี้

(1) การได้รับอนุญาตใช้พื้นที่ คะแนนรวม 25 คะแนน

ลำดับที่	การได้รับอนุญาตใช้พื้นที่	คะแนน
1	ไม่ทราบข้อมูล	2.5
2	ไม่ได้รับอนุญาต	5.5
3	ต้องขออนุญาต	9.5
4	ยังไม่ได้รับอนุญาต	14.5
5	ไม่ต้องขออนุญาต	18.5
6	ได้รับอนุญาต	22.5
7	มีความพร้อม	25
รวม		**25**

(2) ความพร้อมของแบบรูปรายการ คะแนนรวม 25 คะแนน

ลำดับที่	พื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมาย	คะแนน
1	ไม่ทราบข้อมูล	5
2	ไม่มี ยังไม่มี	10 10
3	มี	25
รวม		**25**

(3) ประมาณการราคา คะแนนรวม 25 คะแนน

ลำดับที่	พื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมาย	คะแนน
1	ไม่ทราบข้อมูล	5
2	ไม่มี ยังไม่มี	10 10
3	มี	25
รวม		**25**

(4) งบประมาณของโครงการ คะแนนรวม 25 คะแนน

ลำดับที่	งบประมาณของโครงการ	คะแนน
1	ต่ำกว่า 500,000 บาท	25.0
2	ตั้งแต่ 500,000 แต่ไม่ถึง 5,500,000 บาท	22.5
3	ตั้งแต่ 5,500,000 แต่ไม่ถึง 10,500,000 บาท	19.5
4	ตั้งแต่ 10,500,000 แต่ไม่ถึง 15,500,000 บาท	17.5
5	ตั้งแต่ 15,500,000 แต่ไม่ถึง 20,500,000 บาท	15.0
6	ตั้งแต่ 20,500,000 แต่ไม่ถึง 25,500,000 บาท	12.5
7	ตั้งแต่ 25,500,000 แต่ไม่ถึง 30,500,000 บาท	10.0
8	ตั้งแต่ 30,500,000 แต่ไม่ถึง 35,500,000 บาท	7.5
9	ตั้งแต่ 35,500,000 แต่ไม่ถึง 40,500,000 บาท	5.0
10	ตั้งแต่ 40,500,000 ขึ้นไป	2.5
รวม		**25**

3) เกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของแผน/แผนงาน/โครงการขนาดเล็กจากความต้องการของประชาชนที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2

แผน/แผนงาน/โครงการขนาดเล็กจากความต้องการของประชาชน ที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2 พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญจากปัจจัยหลัก 5 ด้าน โดยพิจารณาให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญแต่ละด้านเท่ากัน ดังนี้

ปัจจัย	น้ำหนักคะแนน
ความจุเก็บกัก/ความจุที่เพิ่ม	20
พื้นที่รับประโยชน์	20
การมีส่วนร่วมของประชาชน	20
งบประมาณของโครงการ	20
การแก้ปัญหาตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหา	20
รวม	**100**

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนของปัจจัยแต่ละตัวด้านมีดังนี้

(1) ความจุเก็บกัก/ความจุที่เพิ่ม คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	ความจุเก็บกัก/ความจุที่เพิ่ม	คะแนน
1	ไม่ทราบข้อมูล	1.0
2	ต่ำกว่า 1.0 ล้านลูกบาศก์เมตร	2.5
3	ตั้งแต่ 1.0 แต่ไม่ถึง 2.0 ล้านลูกบาศก์เมตร	4.5
4	ตั้งแต่ 2.0 แต่ไม่ถึง 3.0 ล้านลูกบาศก์เมตร	6.5
5	ตั้งแต่ 3.0 แต่ไม่ถึง 4.0 ล้านลูกบาศก์เมตร	8.5
6	ตั้งแต่ 4.0 แต่ไม่ถึง 5.0 ล้านลูกบาศก์เมตร	11.5
7	ตั้งแต่ 5.0 แต่ไม่ถึง 6.0 ล้านลูกบาศก์เมตร	14.5
8	ตั้งแต่ 6.0 แต่ไม่ถึง 7.0 ล้านลูกบาศก์เมตร	16.5
9	ตั้งแต่ 7.0 แต่ไม่ถึง 8.0 ล้านลูกบาศก์เมตร	18.5
10	ตั้งแต่ 8.0 ล้านลูกบาศก์เมตรขึ้นไป	20.0
รวม		**20**

(2) พื้นที่รับประโยชน์ คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	พื้นที่รับประโยชน์	คะแนน
1	ไม่ทราบข้อมูล	1.0
2	ต่ำกว่า 1 ไร่	2.5
3	ตั้งแต่ 1 แต่ไม่ถึง 3 ไร่	3.5
4	ตั้งแต่ 3 แต่ไม่ถึง 10 ไร่	5.5
5	ตั้งแต่ 10 แต่ไม่ถึง 30 ไร่	7.5
6	ตั้งแต่ 30 แต่ไม่ถึง 70 ไร่	10.5
7	ตั้งแต่ 70 แต่ไม่ถึง 100 ไร่	12.5
8	ตั้งแต่ 100 แต่ไม่ถึง 130 ไร่	14.5
9	ตั้งแต่ 130 แต่ไม่ถึง 200 ไร่	16.5
10	ตั้งแต่ 200 แต่ไม่ถึง 300 ไร่	18.5
11	ตั้งแต่ 300 ไร่ขึ้นไป	20.0
รวม		**20**

(3) การมีส่วนร่วมของประชาชน คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	การมีส่วนร่วมของประชาชน	คะแนน
1	ไม่ทราบข้อมูล	5
2	มีปัญหา	5
3	อยู่ระหว่างประชาคม	10
4	ทำประชาคมแล้ว	15
5	ไม่มีปัญหา	20
รวม		**20**

(4) งบประมาณของโครงการ คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	งบประมาณของโครงการ	คะแนน
1	ต่ำกว่า 1 ล้านบาท	20.0
2	ตั้งแต่ 1 แต่ไม่ถึง 5 ล้านบาท	19.0
3	ตั้งแต่ 5 แต่ไม่ถึง 10 ล้านบาท	17.5
4	ตั้งแต่ 10 แต่ไม่ถึง 15 ล้านบาท	15.0
5	ตั้งแต่ 15 แต่ไม่ถึง 20 ล้านบาท	12.5
6	ตั้งแต่ 20 แต่ไม่ถึง 25 ล้านบาท	10.0
7	ตั้งแต่ 25 แต่ไม่ถึง 30 ล้านบาท	8.5
8	ตั้งแต่ 30 แต่ไม่ถึง 35 ล้านบาท	6.5
9	ตั้งแต่ 35 แต่ไม่ถึง 40 ล้านบาท	5.0
10	ตั้งแต่ 40 ล้านบาทขึ้นไป	2.5
รวม		**20**

(5) การแก้ปัญหาตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหาหลักในพื้นที่ลุ่มน้ำ คะแนนรวม 20 คะแนน

ลำดับที่	การแก้ปัญหาตามลำดับความสำคัญของสภาพปัญหา	คะแนน
1	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 1	20.0
2	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 2	15.0
3	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 3	12.0
4	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 4	9.0
5	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 5	6.0
6	ตรงกับความสำคัญของสภาพปัญหาลำดับที่ 6	3.0
รวม		**20**

5.3.2 ผลการจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ

ผลการจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ ที่พิจารณาในการจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวไว้ใน**หัวข้อ 5.3.1** รายละเอียดการประเมินการจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ แสดงใน**ภาคผนวก ซ.** สรุปได้ดังนี้

5.3.2.1 ผลการจัดลำดับความสำคัญของแผน/แผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญสูง (Backbone Project)

ผลการประเมินการจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ที่มีความสำคัญสูงแสดงใน **ตารางที่ 5.3.2.1-1**

ตารางที่ 5.3.2.1-1 ผลการจัดลำดับความสำคัญของแผน/แผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญสูง (Backbone Project)

ลำดับความสำคัญ	แผน/แผนงาน/โครงการ	คะแนนที่ได้	แผนหลักการบริหารจัดการ
1	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	100	ด้านที่ 2
2	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน	95	ด้านที่ 2
	พัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านไทรทองพร้อมระบบส่งน้ำ	95	ด้านที่ 2
	ระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน (ระบบท่อส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน-อ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด)	95	ด้านที่ 2
	ปรับปรุงคลองส่งน้ำ 1 ขวา-สายใหญ่ 1 (สายเก่า+สายใหม่) พร้อมอาคารประกอบ	95	ด้านที่ 2
	โครงการประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 กม.14+329 (ปตร.มาบปลาเค้า)	95	ด้านที่ 3
	ปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 (แม่น้ำเพชรบุรี -ลำห้วยยาง-อ่าวไทย) 550 ลบ.ม./วินาที	95	ด้านที่ 3
	คลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา RMC1 พร้อมอาคารประกอบ (RMC1-คลองระบายน้ำหลาก D1 ขุดใหม่)	95	ด้านที่ 3
3	ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำอ่างเก็บน้ำคลองช่องลม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	90	ด้านที่ 2
	ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำอ่างเก็บน้ำคลองจะกระ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	90	ด้านที่ 2
4	ปรับปรุงกำลังผลิตน้ำประปา การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม	85	ด้านที่ 1
	โครงการศึกษาความเหมาะสมและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอ่างเก็บน้ำสาริกา จังหวัดเพชรบุรี	85	ด้านที่ 2
5	พัฒนาแก้มลิงทุ่งหิน	80	ด้านที่ 2
	ปรับปรุงระบบคลองส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา 1/	80	ด้านที่ 2
6	โครงการผันน้ำจากคลองสายใหญ่เขื่อนปราณบุรีไปยังศูนย์ศึกษาธรรมชาติบึงบัว	77.5	ด้านที่ 2
	โครงการอาคารทดน้ำบ้านตากแดดพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ	77.5	ด้านที่ 2
	ระบบบำบัดน้ำเสีย ทต.ปราณบุรี	77.5	ด้านที่ 4
	ระบบบำบัดน้ำเสีย ทต.เขาน้อย	77.5	ด้านที่ 4
	การจัดหาแหล่งเก็บน้ำ/ระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนรองรับภัยแล้งครอบคลุมพื้นที่ 2.43 ล้านไร่	77.5	ด้านที่ 2
	ก่อสร้างระบบระบายน้ำและรวบรวมน้ำเสีย พื้นที่ฝั่งตะวันตก ถนนรางรถไฟ	77.5	ด้านที่ 4
	อ่างเก็บน้ำบ้านพุพลูบน	77.5	ด้านที่ 2
	ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำพุเถาวัลย์ดำ	77.5	ด้านที่ 2

5.3.2.2 ผลการจัดลำดับความสำคัญของแผน/แผนงาน/โครงการขนาดเล็กของหน่วยงานด้านบริหารทรัพยากรน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากความต้องการของประชาชนที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2

ผลการประเมินการจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการขนาดเล็ก 3 ลำดับแรกของหน่วยงานด้านบริหารทรัพยากรน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากความต้องการของประชาชนที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2 แสดงใน**ตารางที่ 5.3.2.2-1**

ตารางที่ 5.3.2.2-1 ผลการประเมินการจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการขนาดเล็กของหน่วยงานด้านบริหารทรัพยากรน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากความต้องการของประชาชนที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2

ลำดับความสำคัญ	แผน/แผนงาน/โครงการ	คะแนนที่ได้	แผนหลักการบริหารจัดการด้าน
แผนงาน/โครงการขนาดเล็กของหน่วยงานด้านบริหารทรัพยากรน้ำ			
1	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อความมั่นคงระดับชุมชน (โรงเรียนเพชรบุรีปัญญานุกูล)	82.5	การจัดการน้ำอุปโภค-บริโภค
	จัดหาน้ำให้แก่รร.ตชด.บ้านโป่งลึก (พรด.)	82.5	การจัดการน้ำอุปโภค-บริโภค
2	งานปรับปรุง ทรบ. คันกั้นน้ำเค็มเบอร์ 1 กม. 29+508 (คลองต้นพร้าว)	80	การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
	พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลระยะไกลเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่แล้งซ้ำซากหรือน้ำเค็ม	80	การจัดการน้ำอุปโภค-บริโภค
3	ปรับปรุงท่อลอดคลองส่งน้ำสายใหญ่ กม.53+520	77.5	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
	การควบคุม ลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสียจากชุมชนริมน้ำ	77.5	การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
แผนงาน/โครงการขนาดเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น			
1	วางท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตร บ้านหนองแก	100	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
	ขุดลอกลำห้วยยางต้นเดียว	100	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
2	ฝังท่อระบายน้ำ ท่อขนาด 0.40 เมตร ยาว 200 เมตร (จากบ้านนายคมสัน อ่วมเทศ ถึงสามแยก คอกหมูนายสุภาพ)	97.5	การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย
	ขุดลอกแม่น้ำปราณบุรี จุดที่ 1	97.5	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
3	ก่อสร้างฝายกักเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก คลองโมด (ช่างส่วนคุณเพ็ญศรี)	95	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
	ขุดลอกดินอ่างเก็บน้ำเขามะค่า	95	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
แผนงาน/โครงการขนาดเล็กจากความต้องการของประชาชนที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2			
1	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำหุบกะเหรี่ยง	75	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
2	ฝายเก็บน้ำ ค.ส.ล ห้วยบ้านเอียด	71.5	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
3	ฝายชะลอน้ำจากภูเขา (หนองจันทร์หอม)	69	การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำเสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน
4	ขุดเจาะบ่อบาดาล	64	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
5	ฝายทดน้ำคลองเขาหลัก จำนวน 3 ฝาย	62.5	การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

5.4 การจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

5.4.1 ระยะเวลาในการดำเนินการของแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) โดยแบ่งการพัฒนาเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะการดำเนินการที่ผ่านมาในช่วงปีงบประมาณ 2561-2564 ระยะเร่งด่วนดำเนินการภายในปีงบประมาณ 2565 ระยะสั้นดำเนินการภายในช่วงปีงบประมาณ 2566-2570 และระยะยาวดำเนินการภายในช่วงปีงบประมาณ 2571-2580 (แสดงใน**ภาคผนวก ช.**)

5.4.2 การพิจารณาปีเริ่มดำเนินการของแผน/แผนงาน/โครงการ ในแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

การพิจารณาปีเริ่มดำเนินการของแต่ละแผน/แผนงาน/โครงการ ในแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี พิจารณาดังนี้

1) พิจารณาจากลำดับความสำคัญของโครงการที่ไดดำเนินการจัดลำดับความสำคัญในหัวข้อ 5.3

2) พิจารณาจากความจำเปนในการแกไขปญหาในพื้นที่ Area-based

3) พิจารณาความจำเป็นในการแก้ปัญหาในพื้นที่เสี่ยงการขาดแคลนน้ำตามแผนที่ในรูปที่ 3.1.1-3 พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค อุตสาหกรรม และเกษตรกรรมในช่วงน้ำแล้ง (พ.ย.-พ.ค.)

4) พิจารณาจากงบประมาณของแผน/แผนงาน/โครงการ และงบประมาณรวมในแต่ละปีของแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

5) พิจารณาขั้นตอนในการพัฒนา เชน ตองดำเนินการโครงการอื่นๆ กอนหรือไม่

5.4.3 แผนหลักการบริหารจัดการด้านการจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

<u>หลักการ</u> น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน จึงมีความสำคัญที่จะต้องจัดหาให้ประชาชนมีน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคอย่างทั่วถึง การจัดการด้านน้ำอุปโภคบริโภค จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดหาน้ำอุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชน ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ชุมชนเมือง รวมทั้งพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ด้วยการจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐาน ขยาย/ เพิ่มเขตการจ่ายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่โดยเน้นในเขตที่ขาดแคลนน้ำต้นทุน จัดการเหมาะสมกับกิจกรรมของพื้นที่นั้นๆ ภาพรวมความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีแนวโน้มเพิ่มสูงมากขึ้น เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของประชากร โดยปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในพื้นที่แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ ในพื้นที่ตอนบนของแต่ละลุ่มน้ำสาขาปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค มีสาเหตุมาจากสภาพภูมิประเทศและการเข้าถึงบริการน้ำสะอาด เนื่องมาจากที่อยู่อาศัยกระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่สูงและห่างไกลจากแหล่งน้ำผิวดิน รวมทั้งแหล่งน้ำใต้ดินมี

ปริมาณต่ำและพัฒนาได้ล่าช้า ในขณะที่พื้นที่ตอนล่างของลุ่มน้ำ มีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร จำนวนหมู่บ้าน โรงแรม ที่พัก ปริมาณความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมการท่องเที่ยว และกิจการอุตสาหกรรมที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ ระบบประปาไม่ครอบคลุมทั่วถึง อีกหนึ่งสาเหตุหลักที่เป็นอุปสรรคต่อการขยายระบบประปาหมู่บ้านก็ คือ ขาดแหล่งน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปา ปัจจุบันมีปริมาณการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการท่องเที่ยวรวม 82.195 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี เป็นน้ำผิวดิน 54.528 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี น้ำใต้ดิน 27.667 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี จากการคาดการณ์ในอีก 20 ปีข้างหน้าปริมาณการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการท่องเที่ยวจะเพิ่มเป็น 105.964 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี จำแนกเป็นรายลุ่มน้ำสาขาดังแสดงใน**ตารางที่ 5.4.3-1** และ**ตารางที่ 5.4.3-2** ปัจจุบันยังคงมีชุมชนที่ไม่มีระบบประปาอยู่บางส่วน หลายพื้นที่ต้องการการปรับปรุงคุณภาพและระบบกระจายน้ำประปา ตลอดจนมีความจำเป็นจัดหาแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภคเพิ่มเติม จึงต้องวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค พัฒนาระบบน้ำประปาให้เพียงพอกับการใช้น้ำตลอดปี

ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาด้านทรัพยากรน้ำสอดรับและสนับสนุนการเป้าหมายการพัฒนาของพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ จึงจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นที่ด้านสาธารณูปโภคโดยการขยายเขตการให้บริการประปาในพื้นที่เมืองหลัก แหล่งเศรษฐกิจและแหล่งอุตสาหกรรม รวมถึงการจัดหา แหล่งน้ำสำรองเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและแหล่งท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ตารางที่ 5.4.3-1 ปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

รหัสลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำ	ปริมาณการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ในปัจจุบัน (ลูกบาศก์เมตรต่อปี)					
		ในเขต กปภ.	นอกเขต กปภ.		บ่อน้ำบาดาล	รวมทั้งหมด	
		ผิวดิน	ผิวดิน	บาดาล	เอกชน	ผิวดิน	บาดาล
1801	แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	1,106,342	5,577,175	3,875,902	896,670	6,683,517	4,772,572
1802	ห้วยแม่ประจัน	-	1,366,909	847,129	95,479	1,366,909	942,608
1803	แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	18,601,572	6,908,554	9,157,556	482,883	25,510,126	9,640,439
1804	แม่น้ำปราณบุรี	5,046,032	2,248,560	2,686,726	1,965,114	7,294,592	4,651,840
1805	คลองเขาแดง	2,436,385	866,978	195,824	2,900	3,303,363	198,724
1806	คลองกุย	932,803	356,934	478,071	5,110	1,289,737	483,181
1807	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	4,355,469	1,761,710	3,862,504	537,850	6,117,178	4,400,354
1808	คลองบางสะพานใหญ่	662,119	712,934	671,141	10,275	1,375,054	681,416
1809	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	595,259	992,372	1,659,589	236,624	1,587,631	1,896,213
รวมลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์		33,735,981	20,792,126	23,434,441	4,232,905	54,528,107	27,667,346

ที่มา : การประเมินของบริษัทที่ปรึกษา

ตารางที่ 5.4.3-2 ปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและการท่องเที่ยวในอีก 20 ปีข้างหน้า

รหัสลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำ	ปริมาณการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ในอนาคต 20 ปีข้างหน้า (ลูกบาศก์เมตรต่อปี)					
		ในเขต กปภ.	นอกเขต กปภ.		บ่อน้ำบาดาล	รวมทั้งหมด	
		ผิวดิน	ผิวดิน	บาดาล	เอกชน	ผิวดิน	บาดาล
1801	แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	1,643,091	7,171,800	5,561,329	1,619,485	8,814,891	7,180,814
1802	ห้วยแม่ประจัน	-	1,607,363	988,315	172,446	1,607,363	1,160,761
1803	แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	27,572,082	6,142,015	7,208,731	872,140	33,714,096	8,080,871
1804	แม่น้ำปราณบุรี	7,485,836	2,553,214	4,596,665	3,549,214	10,039,050	8,145,879
1805	คลองเขาแดง	3,592,773	719,841	129,313	5,237	4,312,613	134,550
1806	คลองกุย	1,379,771	325,355	420,929	9,229	1,705,126	430,158
1807	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	6,079,463	2,039,639	4,638,574	971,418	8,119,103	5,609,992
1808	คลองบางสะพานใหญ่	983,875	770,220	725,861	18,559	1,754,095	744,420
1809	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	884,524	1,158,142	1,939,890	427,370	2,042,666	2,367,259
รวมลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์		49,621,414	22,487,589	26,209,607	7,645,097	72,109,004	33,854,704

ที่มา : การวิเคราะห์ข้อมูลของบริษัทที่ปรึกษา

<u>แนวทางการแก้ไขปัญหา</u>

(1) ดำเนินการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านที่ยังไม่มีน้ำประปาใช้

(2) การดำเนินการพัฒนาและขยายเขตระบบส่งน้ำประปาปัจจุบันให้ครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน/ครัวเรือนที่มีความต้องการใช้น้ำ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำประปาของระบบประปาปัจจุบัน โดยการลดการสูญเสียน้ำในระบบท่อส่งน้ำ/จ่ายน้ำประปา

(3) การขยายเขตจ่ายน้ำสำหรับประปาในพื้นที่ชุมชนเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจในระดับภูมิภาคของลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ โดยการประปาส่วนภูมิภาค

(4) การจัดหาแหล่งน้ำสำรองเพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำในอนาคต

(5) การปรับปรุงคุณภาพน้ำประปาให้ได้มาตรฐานและสามารถดื่มได้สำหรับชุมชน/สถานที่ราชการ

<u>เป้าหมาย</u>

1) การจัดหาแหล่งน้ำต้นทุน/ สำรองเพื่อการอุปโภค บริโภคของชุมชน จำนวน 23.768 ล้านลูกบาศก์เมตร ในจำนวนนี้มีโครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือศูนย์การเรียน ราษฎรบ้านปาเกอะญอ ตำบลป่าเด็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ตามพระราชกระแสรับสั่งของสมเด็จพระเทพฯ วันที่ 27 มิถุนายน 2559 เป็นโครงการสำคัญ มีกรมชลประทานเป็นหน่วยงานดำเนินการ

2) ปรับปรุงคุณภาพน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคให้ได้มาตรฐาน ขยาย/ เพิ่มเขตการจ่ายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่

2.1 จากข้อมูล กชช.2ค ปี พ.ศ.2562 พบว่าปัจจุบันยังเหลือหมู่บ้านที่ไม่มีระบบประปา จำนวน 12 หมู่บ้าน ดังแสดงใน**ตารางที่ 5.4.3-3** จึงควรพัฒนาระบบประปาผิวดินให้ครอบคลุมหมู่บ้านที่เหลือภายในปี พ.ศ.2564-2565 โดยกำหนดให้เป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ทำการปรับปรุงขยายกำลังผลิตรองรับความต้องการใช้น้ำในอนาคตในระยะถัดไป มีพื้นที่เป้าหมายของแผนพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค พัฒนาระบบน้ำประปาให้เพียงพอกับการใช้น้ำตลอดปี ระดับตำบล แสดงใน**ตารางที่ 5.4.3-4** และ**ภาคผนวก ฌ.** กำหนดให้เป็นภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/การประปาส่วนภูมิภาค

2.3 การพัฒนาประปาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ โดยปรับปรุงกำลังผลิตน้ำประปา การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม เพิ่มขึ้นอีก 1,000 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง

- ในระยะปี พ.ศ.2563-2564 ก่อสร้างโรงกรองน้ำขนาด 250 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง และวางท่อน้ำดิบระยะทาง 12 กิโลเมตร ไปยังสถานีจ่ายน้ำแพรกหนามแดง ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ปรับปรุงการขยายการประปาส่วนภูมิภาคสาขาเพชรบุรี เพื่อผลิตน้ำจ่ายน้ำเข้าพื้นที่การประปาส่วนภูมิภาคสาขาเพชรบุรี และจ่ายน้ำเข้าพื้นที่ของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม สถานีจ่ายน้ำแพรกหนามแดง ครอบคลุมพื้นที่ บริเวณ อบต.คลองโคน อบต.ยี่สาร อบต.แพรกหนามแดงและพื้นที่ใกล้เคียง รองรับการใช้น้ำที่เพิ่มของประชาชนและภาคอุตสาหกรรม
- ในระยะปี พ.ศ.2564-2565 ก่อสร้างระบบผลิตน้ำดอนทรายขนาด 300 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง และปรับปรุงคันสระเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำดิบ พร้อมวางท่อส่งน้ำ เพื่อสามารถจ่ายให้กับการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม รองรับความต้องการใช้น้ำประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม
- ระยะปี พ.ศ.2573-2574 ก่อสร้างสถานีผลิต-จ่ายน้ำประปา บริเวณโครงการแก้มลิงทุ่งหิน ขนาด 1,000 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง พร้อมท่อส่งน้ำ เพื่อจ่ายน้ำให้กับการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม รองรับความต้องการใช้น้ำประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม ราชบุรี และเพชรบุรี

<u>หน่วยงานดำเนินการ</u> กำหนดให้เป็นภารกิจของการประปาส่วนภูมิภาค

ตารางที่ 5.4.3-3 แผนพัฒนาระบบประปาผิวดินให้ครอบคลุมหมู่บ้านภายในปี พ.ศ.2564-2565

ลำดับที่	หมู่บ้านที่ไม่มีระบบประปา					ลุ่มน้ำสาขา
	หมู่ที่	บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	
1	3	ถ้ำเสือ	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน
2	2	หนองกะพ้อ	หนองชุมพลเหนือ	เขาย้อย	เพชรบุรี	แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง
3	7	ทุ่งเฟื้อ	บางครก	บ้านแหลม	เพชรบุรี	
4	8	บางสามแพรก	บางตะบูน	บ้านแหลม	เพชรบุรี	
5	9	ดอนจุฬา	ไร่ส้ม	เมืองเพชรบุรี	เพชรบุรี	
6	10	ป่าผาก	ป่าเด็ง	แก่งกระจาน	เพชรบุรี	แม่น้ำปราณบุรี
7	7	หนองหมู	กุยบุรี	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	คลองกุย
8	5	ปากเหมือง	กุยเหนือ	กุยบุรี	ประจวบคีรีขันธ์	
9	12	เข็ดกา	บ่อนอก	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1
10	3	หนองขาม	เกาะหลัก	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	
11	5	ดอนทราย	เกาะหลัก	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	
12	2	ห้วยน้ำพุ	ห้วยทราย	เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	

ตารางที่ 5.4.3-4 แผนพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค พัฒนาระบบน้ำประปาให้เพียงพอกับการใช้น้ำตลอดปี

ลำดับ	ลุ่มน้ำสาขา	ขยายเขตระบบประปา (ตำบล)	จัดหาแหล่งน้ำประปาให้เพียงพอตลอดปี (ตำบล)	ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำอุปโภค-บริโภค (ตำบล)
1	แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	แก่งกระจาน สองพี่น้อง ท่าคอย หนองจอก กลัดหลวง เขากระปุก ชะอำ บางเก่า นายาง ไร่ใหม่พัฒนา สามพระยา ดอนขุนห้วย	แก่งกระจาน ห้วยแม่เพรียง ท่าคอย หนองจอก ท่าไม้รวก กลัดหลวง ชะอำ เขาใหญ่ ห้วยทรายเหนือ	แก่งกระจาน สองพี่น้อง ห้วยแม่เพรียง ท่ายาง ท่าคอย หนองจอก ท่าไม้รวก กลัดหลวง ปึกเตียน เขากระปุก บ้านในดง ชะอำ บางเก่า นายาง เขาใหญ่ หนองศาลา ห้วยทรายเหนือ สามพระยา ดอนขุนห้วย หัวหิน หนองแก
2	ห้วยแม่ประจัน	แก่งกระจาน วังจันทร์ พุสวรรค์ ห้วยลึก หนองหญ้าปล้อง ยางน้ำกลัดเหนือ ท่าตะคร้อ	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน วังจันทร์ พุสวรรค์ห้วยลึก หนองหญ้าปล้อง ยางน้ำกลัดเหนือ ยางน้ำกลัดใต้ ท่าตะคร้อ
3	แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	ทุ่งหลวง วังมะนาว หนองกระทุ่ม ปากท่อ อ่างหิน ยางหัก บางขันแตก คลองโคน วัดประดู่ บ้านกุ่ม นาวุ้ง หนองขนาน เขาย้อย สระพัง ทับคาง หนองปรง หนองชุมพล หนองชุมพลเหนือ ท่าคอย ท่าแลง มาบปลาเค้า บ้านทาน ห้วยข้อง ท่าช้าง ห้วยลึก บ้านแหลม บางครก บางตะบูน ท่าแร้ง หัวหิน หนองแก	ทุ่งหลวง วังมะนาว หนองกระทุ่ม ห้วยยางโทน แหลมใหญ่ คลองโคน ท่าราบ คลองกระแชง ธงชัย ไร่ส้ม บ้านหม้อ สำมะโรง นาวุ้ง โพพระ ดอนยาง หนองขนาน หนองพลับ สระพัง ทับคาง หนองปลาไหล หนองชุมพล หนองชุมพลเหนือ ท่าคอย มาบปลาเค้า บ้านทาน ถ้ำรงค์ บ้านแหลม บางขุนไทร บางแก้ว แหลมผักเบี้ย บางครก บางตะบูน ท่าแร้งออก	ทุ่งหลวง วังมะนาว ดอนทราย หนองกระทุ่ม ปากท่อ อ่างหิน ยางหัก วันดาว ห้วยยางโทน วัดประดู่ ปลายโพงพาง แพรกหนามแดง ยี่สาร บางขันแตก ท้ายหาด แหลมใหญ่ คลองโคน เขาย้อย สระพัง บางเค็ม ทับคาง หนองปลาไหล หนองปรง หนองชุมพล ห้วยโรง ห้วยท่าช้าง หนองชุมพลเหนือ ท่าราบ คลองกระแชง บางจาน นาพันสาม ธงชัย บ้านกุ่ม หนองโสน ไร่ส้ม เวียงคอย บางจาก บ้านหม้อ ต้นมะม่วง ช่องสะแก นาวุ้ง สำมะโรง โพพระ หาดเจ้าสำราญ หัวสะพาน ต้นมะพร้าว วังตะโก โพไร่หวาน ดอนยาง หนองขนาน หนองพลับ บ้านลาด บ้านหาด บ้านทาน ตำหรุ สมอพลือ ไร่มะขาม ท่าเสน หนองกระเจ็ด หนองกะปุ ลาดโพธิ์ สะพานไกร ไร่โคก โรงเข้ ไร่สะท้อน ห้วยข้อง ท่าช้าง ถ้ำรงค์ ห้วยลึก บ้านแหลม บางขุนไทร ปากทะเล บางแก้ว แหลมผักเบี้ย บางตะบูน บางตะบูนออก บางครก ท่าแร้ง ท่าแร้งออก ท่าคอย ยางหย่อง มาบปลาเค้า วังไคร้ ปึกเตียน ท่าแลง บ้านในดง
4	แม่น้ำปราณบุรี	ป่าเด็ง ไร่ใหม่พัฒนา สามพระยา ปราณบุรี เขาน้อย ปากน้ำปราณ หนองตาแต้ม วังก์พง เขาจ้าว หินเหล็กไฟ หนองพลับ ทับใต้ บึงนคร ห้วยสัตว์ใหญ่	ป่าเด็ง ไร่ใหม่พัฒนา เขาน้อย ปากน้ำปราณ หนองตาแต้ม วังก์พง ห้วยสัตว์ใหญ่ บึงนคร	ป่าเด็ง ห้วยทรายเหนือ ไร่ใหม่พัฒนา สามพระยา ปราณบุรี เขาน้อย ปากน้ำปราณ หนองตาแต้ม วังก์พง เขาจ้าว หินเหล็กไฟ หนองพลับ ทับใต้ ห้วยสัตว์ใหญ่ บึงนคร
5	คลองเขาแดง	สามร้อยยอด ไร่เก่า ไร่ใหม่ ศาลาลัย ศิลาลอย สามกระทาย	สามร้อยยอด ไร่เก่า ไร่ใหม่ ศาลาลัย ศิลาลอย สามกระทาย	สามร้อยยอด ไร่เก่า ไร่ใหม่ ศาลาลัย ศิลาลอย สามกระทาย
6	คลองกุย	กุยบุรี สามกระทาย หาดขาม บ่อนอก	กุยบุรี หาดขาม	กุยบุรี กุยเหนือ เขาแดง ดอนยายหนู สามกระทาย หาดขาม บ่อนอก
7	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	เกาะหลัก คลองวาฬ ห้วยทราย ประจวบคีรีขันธ์ อ่าวน้อย บ่อนอก เขาล้าน ทับสะแก แสงอรุณ ห้วยยาง อ่างทอง กำเนิดนพคุณ ชัยเกษม ธงชัย แม่รำพึง	เกาะหลัก คลองวาฬ อ่าวน้อย บ่อนอก เขาล้าน ทับสะแก ห้วยยาง อ่างทอง กำเนิดนพคุณ ชัยเกษม ธงชัย แม่รำพึง	เกาะหลัก คลองวาฬ ห้วยทราย ประจวบคีรีขันธ์ อ่าวน้อย บ่อนอก เขาล้าน ทับสะแก แสงอรุณ ห้วยยาง นาหูกวาง อ่างทอง กำเนิดนพคุณ ชัยเกษม ธงชัย แม่รำพึง
8	คลองบางสะพานใหญ่	กำเนิดนพคุณ ชัยเกษม ร่อนทอง ทองมงคล พงศ์ประศาสน์ ช้างแรก	กำเนิดนพคุณ ชัยเกษม ร่อนทอง ทองมงคล พงศ์ประศาสน์	กำเนิดนพคุณ ชัยเกษม ร่อนทอง ทองมงคล พงศ์ประศาสน์ ช้างแรก
9	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	ไชยราช ทรายทอง บางสะพาน ปากแพรก ดอนยาง	ไชยราช ทรายทอง ปากแพรก ดอนยาง	พงศ์ประศาสน์ ช้างแรก ไชยราช ทรายทอง บางสะพาน ปากแพรก ดอนยาง ปากคลอง เขาไชยราช

ระยะเวลาดำเนินการ แสดงใน**ตารางที่ 5.4.3-5** สรุปเป้าหมายในภาพรวมได้ดังนี้

1. การพัฒนาขยายเขตระบบประปาภูมิภาค กำหนดให้ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปี พ.ศ.2565) จำนวน 5 โครงการ แผนระยะสั้น (ปี พ.ศ.2566-2570) จำนวน 6 โครงการ และแผนระยะยาว (ปี พ.ศ.2571-2580) จำนวน 1 โครงการ รวมทั้งสิ้น 12 โครงการ ครอบคลุมชุมชนเมือง 10 แห่ง

2. พัฒนาขยายเขตระบบประปาชุมชนหมู่บ้าน/ ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน จำนวน 243 หมู่บ้าน (184 โครงการ) อยู่ในแผนระยะเร่งด่วน (ปี พ.ศ.2565) 54 หมู่บ้าน ระยะสั้น (ปี พ.ศ.2566-2570) 156 หมู่บ้าน

3. การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบประปาหมู่บ้านเดิม จำนวน 105 หมู่บ้าน (19 โครงการ) กำหนดให้ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปี พ.ศ.2565) จำนวน 10 หมู่บ้าน แผนระยะสั้น (ปี พ.ศ.2566-2570) จำนวน 73

4. การพัฒนาประปาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ กำหนดให้ดำเนินการในแผนงานระยะสั้น (ปี พ.ศ.2566-2570)

ตารางที่ 5.4.3-5 สรุปแผนหลักการบริหารจัดการด้านการจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

ที่	แผนงาน	ตัวชี้วัด	เป้าหมายของแผนหลัก	ผลการดำเนินงานตามแผนงาน 20 ปี		โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 61-64)	แผนระยะเร่งด่วน (ปี 65)	แผนระยะสั้น (ปี 66-70)	แผนระยะยาว (ปี 71-80)	หน่วยงานอำนวยขับเคลื่อน	ความสอดคล้องกับแผนแม่บทน้ำ
				ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	จำนวนโครงการ						
1	**จัดหาแหล่งน้ำต้นทุน/ สำรองเพื่อการอุปโภคบริโภคของชุมชน 23.768 ล้าน ลบ.ม.**									อปท./ ชป./ กปภ./ ทบ./ทน.	ด้านที่ 1
1.1	โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือศูนย์การเรียน ราษฎรบ้านปาเกอะญอ ตำบลป่าเด็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี	แห่ง	1	0.0003	1	-	0.0003	-	-		
1.2	พัฒนาประปาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจปรับปรุงเพิ่มกำลังผลิตน้ำประปา การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสงคราม	แห่ง	1	8.76	1	-	-	-	8.76		
2	**ปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ได้มาตรฐาน ขยาย/ เพิ่มเขตการจ่ายน้ำ**										
2.1	พัฒนาขยายเขตระบบประปาหมู่บ้าน/ ปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำประปา	จำนวน(หมู่บ้าน)	458	243	184	33	54	156	-		
2.2	พัฒนาขยายเขตระบบประปาภูมิภาค	จำนวน(ชุมชน)	10	10	12	2	5	5	-		
2.3	เพิ่มประสิทธิภาพของระบบประปาหมู่บ้านเดิม จัดหาน้ำให้เพียงพอ	หมู่บ้านที่ได้รับการปรับปรุง	198	105	18	22	10	73	-		

5.4.4 แผนหลักการบริหารจัดการด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

หลักการ การผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของพื้นที่ลุ่มน้ำเป็นอย่างมาก การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการผลิตในภาคเกษตรและอุตสาหกรรมนั้นจึงมีความสำคัญ โดยทำการจัดหาน้ำต้นทุน พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ และระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพในเขตพื้นที่ชลประทาน พร้อมทั้งจัดหาน้ำให้พื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสในการประกอบอาชีพและลดความเสี่ยงในการขาดแคลนน้ำ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมในเขตลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีจำนวน 3.09 ล้านไร่ มีโครงสร้างระบบชลประทานที่รองรับการพัฒนาด้านการเกษตรค่อนข้างจำกัดอยู่บริเวณริมลำน้ำสายหลัก โดยพื้นที่ชลประทานหลักในปัจจุบันจะครอบคลุมบริเวณที่ราบในบางตำบลของอำเภอเมืองเพชรบุรี บ้านลาด ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี อำเภอปากท่อ จังหวัดสมุทรสงคราม และในบางตำบลของอำเภอปราณบุรี สามร้อยยอด กุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คิดเป็นพื้นที่เกษตรในเขตชลประทานของโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และสูบน้ำด้วยไฟฟ้ารวมทั้งสิ้น 847,171 ไร่ ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กอีก 155,548 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรน้ำฝนอีกประมาณ 2.43 ล้านไร่ จากสภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำที่เป็นลอนคลื่น การพัฒนาระบบกระจายน้ำให้ทั่วถึงทำได้ยาก มีพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติที่ต้องสงวนไว้เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ทำให้การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่เพื่อขยายพื้นที่ชลประทานทำได้ยาก การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต จำเป็นต้องใช้หลายวิธีร่วมกัน เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กซึ่งเป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ หนอง บึง สระน้ำ บ่อน้ำตื้น บ่อน้ำบาดาล และอื่นๆ กระจายไปตามสภาพภูมิประเทศ และศักยภาพของพื้นที่ การเพิ่มปริมาณฝนลุ่มน้ำโดยการทำฝนเทียมในช่วงเวลาที่เหมาะสม การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง และขนาดเล็ก และการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพโครงการปัจจุบัน ดังนี้

แนวทางการแก้ไขปัญหา

1. พื้นที่นอกเขตชลประทาน : จากยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่เกษตรน้ำฝนปัจจุบันบางส่วนจะถูกพัฒนาเป็นพื้นที่ที่มีระบบชลประทานประมาณ 70,000 ไร่ โดยมีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกในเขตพื้นที่เกษตรน้ำฝนคงเหลือประมาณ 563.13 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ขาดศักยภาพการพัฒนาเก็บกักในลำน้ำ การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อสร้างความมั่นคงของน้ำเพื่อการผลิตจึงต้องพัฒนาในรูปแบบของแหล่งน้ำขนาดเล็กกระจายไปตามจุดที่มีความต้องการใช้น้ำ ซึ่งอาจเป็นแหล่งน้ำผิวดินขนาดเล็ก สระเก็บน้ำขนาดเล็กในไร่นา หรือแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในบริเวณที่มีศักยภาพ การพัฒนาในรูปแบบของแหล่งน้ำขนาดเล็กดังกล่าวจำเป็นที่เกษตรกรผู้ใช้น้ำต้องเสียสละที่ดินบางส่วนสำหรับเก็บกักน้ำ ซึ่งในการประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 1 ได้มีการนำเสนอให้เกษตรกรรับทราบแนวทางดังกล่าวแล้ว

2. พื้นที่ในเขตชลประทาน : ในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาห้วยแม่ประจัน ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง และลุ่มน้ำสาขาคลองบางสะพานใหญ่ เป็นบริเวณที่ยังคงมีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำขนาดกลาง ในขณะที่พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำเพชรบุรีตอนบน แม่น้ำปราณบุรี มีศักยภาพในการพัฒนาเพิ่มความจุแหล่งเก็บน้ำเดิมที่มีอยู่ ดังนั้น จึงควรพัฒนาเพิ่มปริมาตรการเก็บกักน้ำในเขตชลประทาน ให้มีความจุมากพอเพื่อช่วยในการบรรเทาภัยแล้ง อุทกภัย และอุปโภคบริโภค และจะช่วยให้พัฒนาระบบชลประทานได้เพิ่มขึ้น

3. การพัฒนาแหล่งน้ำผิวดินแห่งใหม่ พร้อมทั้งทำการพัฒนาระบบส่งน้ำ/กระจายน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมที่ยังไม่มีระบบชลประทาน ในบริเวณที่มีศักยภาพจะพัฒนาได้

4. การปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการส่งน้ำปัจจุบัน เพื่อลดการสูญเสียน้ำจากระบบส่งน้ำ โดยทำการพิจารณาโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ 1 โครงการ ได้แก่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา

5. เพิ่มน้ำต้นทุนให้กับพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ต้นน้ำของอ่างเก็บน้ำหรือในพื้นที่เกษตรน้ำฝน

6. ผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน เพิ่มน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ และเพื่อการอุปโภคบริโภคในเขตชุมชน

7. การลดปริมาณความต้องการใช้น้ำของพืช สำหรับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางในปัจจุบันที่มีระบบส่งน้ำ/ระบบชลประทานที่ครอบคลุมพื้นที่ความต้องการใช้น้ำของโครงการแล้ว ควรดำเนินการปรับเปลี่ยนรูปแบบของระบบปลูกพืชให้มีความเหมาะสมตาม Agrimap เช่น การปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกเป็นพืชใช้น้ำน้อย โดยการลดพื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง เป็นการปลูกพืชไร่ การจัดช่วงเวลาการเพาะปลูกและชนิดพืชที่ปลูกให้มีความเหมาะสมต่อการบริหารจัดการน้ำ

<u>เป้าหมาย</u>

1) การจัดหาแหล่งเก็บน้ำ/ระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนรองรับภัยแล้งครอบคลุมทุกพื้นที่ พิจารณาการเก็บกักปริมาณน้ำต้นทุนทั้งจากน้ำท่า น้ำใต้ดิน และน้ำฝน ให้เพียงพอกับความต้องการของพื้นที่ที่ระบบชลประทานขนาดใหญ่และกลางส่งน้ำไม่ถึง

แหล่งน้ำผิวดิน : พัฒนาในรูปแบบโครงการชลประทานขนาดเล็ก การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ สระเก็บน้ำฝนขนาดเล็กในไร่นา ซึ่งจะทำการพัฒนาโดยหน่วยงานที่เกี่ยวต่างๆ กระจายไปตามแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรผู้ใช้น้ำโดยกำหนดปริมาณน้ำที่ต้องจัดหารวม 339.84 ล้านลบ.ม. เป็นแหล่งน้ำผิวดินขนาดเล็กรวม 269,714 แห่ง ดังนี้

ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ใช้น้ำผิวดิน (ไร่)	ปริมาณน้ำผิวดินที่ต้องจัดหา (ล้าน ลบ.ม.)	แหล่งน้ำผิวดิน (แห่ง)
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	62,952	16.31	12,944
ห้วยแม่ประจัน	61,658	17.27	13,706
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	83,915	56.79	45,071
แม่น้ำปราณบุรี	203,397	33.63	26,690
คลองเขาแดง	96,006	39.97	31,722
คลองกุย	27,002	3.38	2,683
ชายฝั่งทะเลประจวบฯ ส่วนที่ 1	556,300	85.61	67,944
คลองบางสะพานใหญ่	221,337	20.24	16,063
ชายฝั่งทะเลประจวบฯ ส่วนที่ 2	449,311	66.64	52,889
รวม	**1,761,879**	**339.84**	**269,714**

แหล่งน้ำใต้ดิน หรือแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร : พัฒนาในบริเวณพื้นที่ที่มีศักยภาพโดยอัตราการให้น้ำไม่ควรต่ำกว่า 5 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง/บ่อ ทำการพัฒนาในลักษณะระบบสูบน้ำด้วยแสงอาทิตย์เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายของเกษตรกร และตรวจสอบยืนยันปริมาณน้ำและคุณสมบัติของน้ำใต้ดินก่อนทำการพัฒนา โดยปริมาณน้ำที่ต้องจัดหารวม 234.39 ล้านลบ.ม. เป็นแหล่งน้ำใต้ดินรวม 5,351 แห่ง ดังนี้

ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ใช้น้ำใต้ดิน (ไร่)	ปริมาณน้ำใต้ดินที่ต้องจัดหา (ล้าน ลบ.ม.)	แหล่งน้ำบาดาล (แห่ง)
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	192,859	49.97	1,141
ห้วยแม่ประจัน	61,460	17.21	393
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	65,505	44.33	1,012
แม่น้ำปราณบุรี	228,168	37.73	861
คลองเขาแดง	33,064	13.77	314
คลองกุย	31,409	3.93	90
ชายฝั่งทะเลประจวบฯ ส่วนที่ 1	229,428	35.31	806
คลองบางสะพานใหญ่	82,644	7.56	173
ชายฝั่งทะเลประจวบฯ ส่วนที่ 2	165,808	24.59	561
รวม	**1,090,345**	**234.39**	**5,351**

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของ กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

2) การเพิ่มปริมาตรเก็บกักน้ำในเขตชลประทาน

(1) งานเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำปัจจุบัน หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน ประกอบด้วย

1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน : เขื่อนแก่งกระจานมีระดับสันเขื่อน +106 เมตร (ร.ท.ก.) ปัจจุบันมีระดับน้ำเก็บกักที่ +99.00 ม.รทก. ความจุอ่างฯ 710 ล้าน ลบ.ม. ระดับน้ำเก็บกักปัจจุบันต่ำกว่าระดับน้ำสูงสุดประมาณ 3.65 เมตร สามารถปรับปรุงอาคารระบายน้ำล้นเพื่อเก็บกักน้ำเพิ่มสูงขึ้นอีก 1.00 เมตร คิดเป็นความจุอ่างฯ เพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 53.063 ล้าน ลบ.ม.

1.2 เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ : ขุดลอกพื้นที่ด้านเหนืออ่างเก็บน้ำเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำฯ ได้ 15 ล้าน ลบ.ม.

1.3 เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำปราณบุรี : ปัจจุบันอ่างเก็บน้ำปราณบุรี มีความจุ 391 ล้าน ลบ.ม. ระดับเก็บกักอยู่ที่ +57.50 ม.รทก. ระดับน้ำสูงสุดอยู่ที่ +60.00 ม.รทก. พิจารณาปรับปรุงเพิ่มระดับเก็บกักขึ้นอีก 1.00 เมตร คิดเป็นความจุอ่างฯ เพิ่มขึ้นจากเดิมอีกประมาณ 20 ล้าน ลบ.ม. โดยศึกษาความเหมาะสม ออกแบบ และพิจารณาร่วมกับความปลอดภัยของตัวเขื่อน ก่อนดำเนินการก่อสร้าง

(2) งานพัฒนาแหล่งเก็บน้ำขนาดกลาง หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทานประกอบด้วย

2.1 อ่างเก็บน้ำป่าแดงตอนล่าง : ที่ระดับน้ำเก็บกัก +188.500 ม.(ร.ท.ก.) เก็บกักน้ำได้ประมาณ 7.33 ล้าน ลบ.ม. เนื่องจากมีพื้นที่อ่างเก็บน้ำบางส่วนอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานซึ่งเป็นพื้นที่มรดกโลก จึงต้องทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ได้ข้อยุติก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบ ชดเชยทรัพย์สิน และขออนุญาตใช้พื้นที่ก่อสร้างตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่พบว่าโครงการมีความเหมาะสมในการดำเนินการ รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลกระทบหลังการก่อสร้างให้เหมาะสมกับพื้นที่มรดกโลก

2.2 พัฒนาแก้มลิงทุ่งหิน : เนื้อที่แก้มลิงประมาณ 2,623 ไร่ มีความจุน้ำได้ประมาณ 15 ล้าน ลบ.ม.

2.3 พัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอยล่าง : ตั้งอยู่ที่ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ความจุอ่างเก็บน้ำที่ระดับเก็บกักประมาณ 17.46 ล้าน ลบ.ม.

2.4 พัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านไทรทองพร้อมระบบส่งน้ำ : ตั้งอยู่ที่ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก 13.29 ล้าน ลบ.ม. ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการงานก่อสร้าง โดยเริ่มดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 และวางแผนก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ.2567

2.5 อ่างเก็บน้ำลำห้วยใหญ่ พร้อมระบบส่งน้ำ : ตั้งอยู่ที่บ้านแม่คะเมย ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี กักเก็บน้ำได้ประมาณ 1.54 ล้าน ลบ.ม. เนื่องจากมีที่ตั้งหัวงานและพื้นที่อ่างเก็บน้ำบางส่วนอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานซึ่งเป็นพื้นที่มรดกโลก จึงต้องทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ได้ข้อยุติก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบ ชดเชยทรัพย์สิน และขออนุญาตใช้พื้นที่ก่อสร้างตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่พบว่าโครงการมีความเหมาะสมในการดำเนินการ รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลกระทบหลังการก่อสร้างให้เหมาะสมกับพื้นที่มรดกโลก

2.6 อ่างเก็บน้ำบ้านป่าละอู พร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ : ตั้งอยู่ที่บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กักเก็บน้ำได้ประมาณ 10.46 ล้าน ลบ.ม. อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง

2.7 พัฒนาอ่างเก็บน้ำสาริกา 11.83 ล้านลูกบาศก์เมตร เนื่องจากมีที่ตั้งหัวงานและพื้นที่อ่างเก็บน้ำในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่ายางน้ำกลัดเหนือและป่ายางน้ำกลัดใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่มรดกโลก จึงต้องทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ได้ข้อยุติก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบ ชดเชยทรัพย์สิน และขออนุญาตใช้พื้นที่ก่อสร้างตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่พบว่าโครงการมีความเหมาะสมในการดำเนินการ รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลกระทบหลังการก่อสร้างให้เหมาะสมกับพื้นที่มรดกโลก

2.8 พัฒนาอ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบตอนบน 9.419 ล้านลูกบาศก์เมตร เนื่องจากมีที่ตั้งหัวงานและพื้นที่อ่างเก็บน้ำในเขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) ประมาณ 75 ไร่ และที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์ป่าคีรีลอม จึงต้องการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น ให้ได้ข้อยุติก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบ ชดเชยทรัพย์สิน ก่อสร้าง

3) เพิ่มน้ำต้นทุนให้กับพื้นที่ลุ่มน้ำโดยฝนหลวง ปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี ในแต่ละปีมีช่วงระยะเวลาการดำเนินงาน ช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน เน้นปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่เกษตรกรรมและป่าไม้ และเสริมในปีที่ฝนแล้งในช่วงเดือนพฤษภาคม-กันยายน เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำฝนให้พื้นที่เกษตรกรรม

หน่วยงานดำเนินการ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

4) ปรับปรุงระบบคลองส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา เนื่องจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวาก่อสร้างมากว่า 40 ปี เป็นส่วนหนึ่งของโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ มีการใช้น้ำสัมพันธ์กับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามะกา และเป็นการใช้น้ำคาบเกี่ยวระหว่างลุ่มน้ำแม่กลอง-ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ และลักษณะการใช้พื้นที่ปัจจุบันแตกต่างจากในอดีต จึงควรทำการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสม สำหรับการพัฒนาหรือปรับปรุงขนาดคลองและอาคารชลประทานในระบบส่งน้ำและระบบระบายน้ำของโครงการให้สามารถส่งน้ำและระบายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนก่อน จากนั้นจึงสำรวจออกแบบรายละเอียดและก่อสร้างในลำดับถัดไป

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

5) ผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน

(1) เชื่อมโยงระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน ด้วยระบบท่อส่งน้ำระยะประมาณ 43 กิโลเมตรเติมน้ำให้กับอ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด ผันต่อไปสู่แหล่งกักเก็บน้ำในพื้นที่ อ.ชะอำและพื้นที่ใกล้เคียง 3.0 ล้าน ลบ.ม./ปี เพื่อเพิ่มศักยภาพแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค

(2) ปรับปรุงคลองส่งน้ำ 1 ขวา-สายใหญ่ 1 (สายเก่า+สายใหม่) พร้อมอาคารประกอบ ให้รองรับปริมาณน้ำได้ประมาณ 8.50 ลูกบาศก์เมตร/วินาที

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

6) การปรับเปลี่ยนระบบเพาะปลูกพืชเพื่อลดการใช้น้ำ ของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 1 โครงการ พื้นที่ดำเนินการ 824,411 ไร่

หน่วยงานดำเนินการ กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

ระยะเวลาดำเนินการ แสดงใน**ตารางที่ 5.4.4-1** สรุปเป้าหมายในภาพรวมได้ดังนี้

1. การจัดหาแหล่งเก็บน้ำ/ระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนรองรับภัยแล้งครอบคลุมทุกพื้นที่ กำหนดให้ดำเนินการในแผนงานระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) เป็นแหล่งน้ำผิวดิน 13 แห่ง แหล่งน้ำใต้ดิน 18 แห่ง ระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) เป็นแหล่งน้ำผิวดิน 59 แห่ง แหล่งน้ำใต้ดิน 29 แห่ง แผนระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) เป็นแหล่งน้ำผิวดิน 30 แห่ง แหล่งน้ำใต้ดิน 18 แห่ง

2. การเพิ่มปริมาตรเก็บกักน้ำในเขตชลประทาน

2.1 งานเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำปัจจุบัน ประกอบด้วย งานเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน ซึ่งเป็นโครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปีงบประมาณ 2561-2564) งานเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และงานเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างเก็บน้ำปราณบุรี กำหนดให้ดำเนินการในแผนงานระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) 2.2 งานพัฒนาแหล่งเก็บน้ำขนาดกลาง ประกอบด้วย

- อ่างเก็บน้ำป่าแดงตอนล่าง ทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม อยู่ในแผนงานระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) อ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอยล่าง และอ่างเก็บน้ำลำห้วยใหญ่ พร้อมระบบส่งน้ำ ทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำรวจออกแบบรายละเอียดใน แผนงานระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) และทำการก่อสร้างในแผนงานระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580)
- พัฒนาแก้มลิงทุ่งหิน ดำเนินการในแผนงานระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565)
- อ่างเก็บน้ำบ้านไทรทองพร้อมระบบส่งน้ำ เริ่มดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 และวางแผนก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ.2566
- อ่างเก็บน้ำบ้านป่าละอูพร้อมระบบส่งน้ำ (พรด.) เริ่มดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 และวางแผนก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ.2565
- อ่างเก็บน้ำสาริกา ทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น สำรวจออกแบบรายละเอียดใน แผนงานระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) และทำการก่อสร้างในแผนงานระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580)

อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบตอนบน ทำการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นในแผนระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) สำรวจออกแบบรายละเอียดใน แผนงานระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) และทำการก่อสร้างในแผนงานระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580)

3. เพิ่มน้ำต้นทุนให้กับพื้นที่ลุ่มน้ำโดยฝนหลวง กำหนดให้ดำเนินการต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 5.4.4-1 สรุปแผนหลักการบริหารจัดการด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

ที่	แผนงาน	ตัวชี้วัด	เป้าหมายของแผนหลัก	ผลการดำเนินงานตามแผนงาน 20 ปี		โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)	แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)	แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)	แผนระยะยาว (ปี 2571-2580)	หน่วยงานอำนวยขับเคลื่อน	ความสอดคล้องกับแผนแม่บทน้ำ
				ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	จำนวนโครงการ						
1	**จัดหาแหล่งเก็บน้ำ/ระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน** 563.13 ล้าน ลบ.ม.									ชป./ยผ./อปท./ทบ./ทน.	ด้านที่ 2
1.1	สระเก็บน้ำฝนขนาดเล็กในไร่นา	จำนวน (แห่ง)	269,714	109	109	7	13	59	30		
1.2	แหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร	จำนวน (บ่อ)	5,351	167	167	102	18	29	18		
2	**เพิ่มปริมาตรเก็บกักน้ำในเขตชลประทาน 174.393 ล้าน ลบ.ม.**										
2.1	เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำ และระบบส่งน้ำเดิม	ล้าน ลบ.ม.		176.85	625	16.29	20.59	96.37	43.6		
2.2	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างฯ ห้วยแม่ประจันต์	ล้าน ลบ.ม.	15	15	1	-	15	-	-		
2.3	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างฯ ปราณบุรี	ล้าน ลบ.ม.	20	20	1	-	20	-	-		
2.4	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำอ่างฯ แก่งกระจาน	ล้าน ลบ.ม.	53.063	53.063	1	53.063	-	-	-		
	2.2+2.3+2.4	ล้าน ลบ.ม.	88.063	264.9							
3	**พัฒนาแหล่งเก็บน้ำขนาดกลาง**	ล้าน ลบ.ม.	86.33	86.33							
3.1	อ่างฯ ป่าแดงตอนล่าง	ล้าน ลบ.ม.	7.33	7.33	1	-	7.33	-	-		
3.2	แก้มลิงทุ่งหิน	ล้าน ลบ.ม.	15	15	1	-	15	-	-		
3.3	อ่างฯ บ้านคลองลอยล่าง	ล้าน ลบ.ม.	17.46	17.46	1	-	-	17.46	-		
3.4	อ่างฯ บ้านไทรทองพร้อมระบบส่งน้ำ	ล้าน ลบ.ม.	13.29	13.29	1	13.29	-	-	-		
3.5	อ่างฯ ลำห้วยใหญ่ พร้อมระบบส่งน้ำ	ล้าน ลบ.ม.	1.54	1.54	1	-	-	1.54	-		
3.6	อ่างฯ บ้านป่าละอู พร้อมระบบส่งน้ำ	ล้าน ลบ.ม.	10.46	10.46	1	10.46	-	-	-		
3.7	โครงการศึกษาความเหมาะสมและวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมอ่างเก็บน้ำสาริกา	ล้าน ลบ.ม.	11.83	11.83	1	-	-	11.83	-		
3.8	โครงการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบตอนบน	ล้าน ลบ.ม.	9.42	9.42	1	-	9.42	-	-		
4	**พัฒนาแหล่งเก็บน้ำขนาดเล็ก/ระบบกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน**	จำนวน แห่ง)		377	377	93	47	122	115		
5	**ปรับปรุง/ ขุดลอก/ เพิ่มความจุหน้าฝาย/ ลำน้ำ/ ระบบเดิม**	จำนวน (โครงการ)		310	310	60	47	117	86		
6	**การพัฒนาระบบผันน้ำและระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำ**										
6.1	เชื่อมโยงระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน 3.0 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	1	-	-		
6.2	ปรับปรุงคลองส่งน้ำ 1 ขวา-สายใหญ่ 1 (สายเก่า+สายใหม่) พร้อมอาคารประกอบ ระยะทาง 41.160 กม.	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
7	**เพิ่มน้ำต้นทุนให้กับพื้นที่ลุ่มน้ำโดยฝนหลวง**										
7.1	เพิ่มน้ำต้นทุนโดยปฏิบัติการฝนหลวงให้พื้นที่เกษตรกรรมและป่าไม้	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	✓	✓	✓	✓		
8	**ปรับปรุงระบบคลองส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา**										
8.1	ศึกษาความเหมาะสมและสำรวจออกแบบรายละเอียด	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
9	**ลดปริมาณความต้องการใช้น้ำ**										
9.1	ปรับเปลี่ยนระบบเพาะปลูกพืชเพื่อลดการใช้น้ำ	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	✓	✓	✓	✓		

4. ปรับปรุงระบบคลองส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา ทำการศึกษาความเหมาะสมและ สำรวจออกแบบรายละเอียด ในแผนงานระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) และทำการก่อสร้างในแผนงานระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570)

5. ผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน ประกอบด้วย เชื่อมโยงระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานมายังพื้นที่ อ.ชะอำ อ.หัวหิน และปรับปรุงคลองส่งน้ำ 1 ขวา-สายใหญ่ 1 (สายเก่า+สายใหม่) พร้อมอาคารประกอบ ทำการสำรวจออกแบบรายละเอียดในแผนงานระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) และทำการก่อสร้างในแผนงานระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580)

6. การปรับเปลี่ยนระบบเพาะปลูกพืชเพื่อลดการใช้น้ำ กำหนดให้ดำเนินการต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

5.4.5 แผนหลักการบริหารจัดการด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

<u>หลักการ</u> อุทกภัยที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ จะเกิดในช่วงฤดูฝนระหว่างกลางเดือนกันยายนถึงกลางเดือนพฤศจิกายน มีสาเหตุหลักมาจากปริมาณฝนที่ตกหนักในพื้นที่ตอนบนของลุ่มน้ำ อันเนื่องมาจากร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่าน หรือพายุจร เช่น พายุดีเปรสชั่น โซนร้อน ไต้ฝุ่น จากทะเลจีนใต้เคลื่อนขึ้นสู่ฝั่งเข้าพื้นที่ลุ่มน้ำ

จังหวัดเพชรบุรีปริมาณฝนที่ตกบริเวณท้ายเขื่อนแก่งกระจานและท้ายเขื่อนแม่ประจันต์ จะไหลมารวมกันที่เขื่อนเพชร ก่อนจะไหลลงมายังพื้นที่ราบลุ่มติดชายทะเลของตัวเมืองเพชรบุรี ประกอบกับมีสิ่งกีดขวางทางน้ำ และน้ำทะเลหนุน ทำให้จังหวัดเพชรบุรียังคงมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยในทุก 2 - 3 โดยเกิดน้ำท่วมรุนแรงในปี พ.ศ. 2539 ปี 2540 ปี 2546 ปี 2553 ปี 2556 ปี 2559 ปี 2560 และปี 2562

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่ที่ประสบปัญหาน้ำท่วมรุนแรงที่สุด ได้แก่ อำเภอบางสะพาน ซึ่งพื้นที่ลุ่มน้ำคลองบางสะพานใหญ่ มีลักษณะเป็นพื้นที่ลาดชันจากทิศตะวันตก ซึ่งมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นเขตแดนกับสหภาพเมียนมาไปทางทิศตะวันออกด้านอ่าวไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ราบลุ่ม การระบายน้ำของพื้นที่มีคลองบางสะพานเป็นคลองระบายน้ำสายหลัก นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสาขาต่าง ๆ เช่น คลองขนาน คลองทอง คลองยางขวาง คลองพันลำ คลองปัตตามัง คลองเขาม้าร้อง และคลองแม่รำพึง โดยปริมาณน้ำทั้งหมดจะไหลลงสู่ทะเลทางปากคลองบางสะพาน ปากคลองแม่รำพึง และปากคลองปากปิด ซึ่งพบว่า เมื่อมีปริมาณฝนตกหนักเกินกว่า 100 มม. ในช่วงเวลา 12-24 ชั่วโมง จะเกิดน้ำเอ่อล้นตลิ่งและไหลท่วมในที่ราบลุ่มเกือบเต็มพื้นที่ของตำบลกำเนิดนพคุณ ตำบลแม่รำพึง และบางส่วนของตำบลทองมงคล ตำบลร่อนทอง ตำบลพงศ์ประศาสน์ ก่อนที่จะไหลลงสู่ทะเล ทั้งนี้มีเหตุผลหลายประการประกอบกัน ทั้งด้านการขยายของตัวเมือง การขยายเส้นทางคมนาคม การเปลี่ยนแปลงด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนสภาพโดยทั่วไปของคลองต่าง ๆ บางช่วงคลองแคบและตื้นเขิน นอกจากนี้บริเวณจุดออกของคลองระบายน้ำออกสู่ชายทะเลมีตะกอนทับถมปากคลอง ตลอดจนความคดเคี้ยวของคลองและน้ำทะเลหนุน ทำให้น้ำไม่สามารถไหลลงสู่ทะเลได้สะดวก น้ำจึงเอ่อล้นท่วมพื้นที่ชุมชนอยู่บ่อยครั้ง โดยเกิดน้ำท่วมรุนแรงในปี พ.ศ. 2559 ปี 2560 ปี 2561 และปี 2562

แนวทางการแก้ไขปัญหา

แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและอุทกภัย พิจารณาให้สอดคล้องกับลักษณะอุทกภัยที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

พื้นที่	ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ	แนวทางหลักการแก้ไข
ต.บ้านแหลม ต.บางแก้ว ต.บางครก ต.แหลมผักเบี้ย ต.ท่าแร้ง อ.บ้านแหลม **จ.เพชรบุรี**	น้ำท่วมขัง เป็นเวลานานเนื่องจากเป็นพื้นที่รับน้ำปลายน้ำก่อนน้ำไหลลงทะเล และระบายน้ำได้ช้าเมื่อมีน้ำทะเลหนุน	- เพิ่มช่องทางระบายน้ำเพื่อผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี ลงสู่ทะเล
อ.เมืองเพชรบุรี **จ.เพชรบุรี**	น้ำท่วม เนื่องจาก - ฝนตกหนักด้านเหนือน้ำ - การระบายน้ำจากเขื่อนแก่งกระจาน - มีสิ่งกีดขวางทางน้ำ	- เพิ่มช่องทางระบายน้ำเพื่อผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี ลงสู่ทะเล - ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ - ปรับปรุง River Outlet เขื่อนแก่งกระจาน - ใช้มาตรการผังเมือง
อ.บ้านลาด อ.เมืองเพชรบุรี อ.บ้านแหลม **จ.เพชรบุรี**	น้ำท่วม เนื่องจากฝนตกหนักด้านเหนือน้ำ และการระบายน้ำจากเขื่อนแก่งกระจาน	- ขุดลอกขยายคลองระบายน้ำลงสู่ทะเลบริเวณ ต.แหลมผักเบี้ย - ขุดลอกขยายคลองลงสู่ทะเลบริเวณ อ.ชะอำ - ขุดลอกแม่น้ำเพชรบุรีเพิ่มการระบายน้ำ - คันกั้นน้ำ - ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ
อ.หัวหิน **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมขังในเขตเทศบาลเมืองหัวหินบริเวณที่ราบริมถนนเพชรเกษม เนื่องจากมีถนน และทางรถไฟขวางทางระบายน้ำ ทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำลงสู่ทะเลลดลง	- ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ
พื้นที่	**ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ**	**แนวทางหลักการแก้ไข**
ต.ยางน้ำกลัดเหนือ ต.ยางน้ำกลัดใต้ อ.หนองหญ้าปล้อง ต.เขาใหญ่ อ.ชะอำ **จ.เพชรบุรี** ต.เขาจ้าว อ.ปราณบุรี **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมจากน้ำป่าไหลหลาก	- ฟื้นฟูป่าต้นน้ำป่ายาง ป่าชะอำ ป่าบ้านโรง - ปรับปรุงประสิทธิภาพลำน้ำ
อ.ปราณบุรี **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมบริเวณที่ลุ่มต่ำริมแม่น้ำปราณบุรี และพื้นที่ริมถนนเพชรเกษม เนื่องจากระบายน้ำไม่ทัน	- ตัดยอดน้ำ/เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำปราณบุรี - ปรับปรุงประสิทธิภาพลำน้ำ - ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ
ต.พงศ์ประศาสน์ ต.ชัยเกษม ต.ร่อนทอง อ.บางสะพาน **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำท่วมจากน้ำที่ไหลหลากมาจากเทือกเขาตะนาวศรี	- ปรับปรุงประสิทธิภาพลำน้ำโดยขุดลอกคลองบางสะพาน คลองแม่รำพึง และห้วยเขาม้าร้อง ขยายทางระบายน้ำบริเวณถนนและรางรถไฟ - พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำบริเวณต้นน้ำ - ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ - ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ
เทศบาลตำบลกำเนิดนพคุณ อ.บางสะพาน **จ.ประจวบคีรีขันธ์**	น้ำจากคลองบางสะพานไหลเข้าท่วม บริเวณวัดเขาโบสถ์ และวัดห้วยทรายขาว โดยมีจุดวิกฤติที่ต้องเฝ้าระวังมากที่สุดคือพื้นที่โรงพยาบาลบางสะพาน	

จากลักษณะของอุทกภัย และแนวทางการแก้ไขปัญหา การจัดการปัญหาน้ำท่วมและอุทกภัยของพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ จำเป็นต้องใช้หลายแนวทางร่วมกัน โดยต้องกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องกันในพื้นที่ที่มีความต่อเนื่องกันของปัญหาน้ำท่วมและอุทกภัย แผนหลักการบริหารจัดการด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย จึงพิจารณาการจัดการอุทกภัยแบบบูรณาการ ดังนี้

1. การลดปริมาณน้ำหลาก : โดยการเพิ่มความจุและปรับปรุงประสิทธิภาพการระบายน้ำของอ่างเก็บน้ำปัจจุบัน ได้แก่ เขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนแม่ประจันต์ เขื่อนปราณบุรี อ่างฯโป่งสามสิบ อ่างฯบ้านคลองลอย อ่างฯบ้านวังน้ำเขียว และฝายห้วยลึก การพัฒนาอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบน ได้แก่ อ่างฯคลองไทรทอง (อยู่ระหว่างดำเนินการ) อ่างฯคลองลอยตอนล่าง อ่างฯสาริกา และอ่างฯโป่งสามสิบตอนบน

2. การเร่งการระบายน้ำหลาก : โดยการ

2.1 <u>เพิ่มศักยภาพระบายน้ำแม่น้ำเพชรบุรีช่วงเหนือเขื่อนเพชร</u> : สภาพปัจจุบันทองน้ำแม่น้ำเพชรบุรีเหนือเขื่อนเพชรมีตะกอนตกจมจำนวนมาก เมื่อถึงฤดูน้ำหลากจะมีปริมาณน้ำไหลเอ่อล้นตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่ริมแม่น้ำ และหลังจากปริมาณน้ำลดลงจะเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงลำน้ำช่วงเหนือเขื่อนเพชรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่ริมตลิ่งของแม่น้ำเพชรบุรี ป้องกันการรุกล้ำลำน้ำ และป้องกันการพังพลายของตลิ่งทั้งสองด้าน ตลอดจนชักน้ำเข้าสู่ลำห้วยยาง เพื่อใช้ในการระบายน้ำลงคลอง D1 ออกสู่ทะเล ตามแนวทางการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง

2.2 <u>ประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 กม.14+329 (ปตร.มาบปลาเค้า)</u> : สภาพเดิมเป็นฝายทดน้ำอยู่ในคลองระบายน้ำ D9 เมื่อถึงฤดูน้ำหลากทำให้เป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำ ทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูก จำเป็นต้องมีการปรับปรุงจากฝายทดน้ำ เป็น ปตร.

2.3 <u>ปรับปรุงลำน้ำและร่องน้ำชายฝั่งทะเลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ</u> : สภาพพื้นที่โครงการประสบปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำเนื่องจากความจุลำน้ำในบริเวณนี้ไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำหลากได้ อีกทั้งยังได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุน เกิดการตกตะกอนทับถมบริเวณปากแม่น้ำเป็นจำนวนมาก จึงพิจารณาขุดลอกลำน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและรักษาลำน้ำ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากริมสองฝั่งของลำน้ำส่วนใหญ่มีบ้านเรือนอาศัยอยู่ หนาแน่น บางช่วงลำน้ำมีการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งของประชาชนในพื้นที่พร้อมทั้งทำหลักผูกเรือริมตลิ่ง การขุดลอกจึงกำหนดให้เป็นการขุดลอกร่องน้ำกลางลำน้ำเพียงอย่างเดียวเพื่อป้องกันการพังของตลิ่งริมน้ำ และพิจารณาการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งบริเวณที่มีการกัดเซาะรุนแรง

2.4 เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของลำน้ำธรรมชาติ ปรับปรุงขุดลอกลำน้ำธรรมชาติ / ร่องน้ำชายฝั่งทะเลที่ตื้นเขิน

2.5 ปรับปรุงระบบคลองระบายน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนล่าง

2.6 การปรับปรุงสิ่งกีดขวางลำน้ำ/ทางระบายน้ำในพื้นที่

2.7 ปรับปรุงทางระบายน้ำของถนนเพชรเกษม/ทางรถไฟรางคู่

3. การเพิ่มการระบายน้ำหลาก : โดยการเพิ่มช่องทางระบายน้ำเพื่อผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี คลองบางสะพาน คลองเขาม้าร้อง คลองแม่รำพึง ลงสู่ทะเล

4. การป้องกันพื้นที่สำคัญ : โดยระบบระบายน้ำ ระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง/พื้นที่เศรษฐกิจ การก่อสร้างอาคารป้องกันตลิ่งบริเวณพื้นที่ชุมชนเมือง/พื้นที่เศรษฐกิจ แก้มลิง/คันกันน้ำล้นตลิ่งพื้นที่ลุ่มต่ำ การใช้มาตรการควบคุมทางผังเมืองโดยการกำหนดพื้นที่พัฒนาเมืองและรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน/การปลูกสร้างอาคารในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยระดับต่างๆ

<u>เป้าหมาย</u> : แผนบริหารจัดการอุทกภัยแบบบูรณาการ

1. การลดปริมาณน้ำหลาก โดยการเพิ่มความจุและปรับปรุงประสิทธิภาพการระบายน้ำของอ่างเก็บน้ำปัจจุบัน ได้แก่ เขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนแม่ประจันต์ เขื่อนปราณบุรี การพัฒนาอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบน ได้แก่ อ่างฯคลองไทรทอง (อยู่ระหว่างดำเนินการ) อ่างฯคลองลอยตอนล่าง อ่างฯสาริกา และอ่างฯโป่งสามสิบตอนบน ได้พิจารณาไว้ในแผนบริหารจัดการด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต คงเหลือพิจารณาในแผนบริหารจัดการอุทกภัยแบบบูรณาการประกอบด้วยการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ 3 แห่ง และฝาย 1 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบ อ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอย อ่างเก็บน้ำบ้านวังน้ำเขียว และ ฝายห้วยลึก

2. การเร่งการระบายน้ำหลาก :

2.1 โครงการเพิ่มศักยภาพระบายน้ำแม่น้ำเพชรบุรีช่วงเหนือเขื่อนเพชร กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

2.2 โครงการประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 กม.14+329 (ปตร.มาบปลาเค้า) กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

2.3 ปรับปรุงลำน้ำและร่องน้ำชายฝั่งทะเลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ : แผนงานปรับปรุงลำน้ำและร่องน้ำชายฝั่งทะเลในเขตจังหวัดเพชรบุรี กำหนดให้เป็นภารกิจของของกรมเจ้าท่า ดังนี้

งานปรับปรุงร่องน้ำชายฝั่งทะเล

- ร่องน้ำบางทะลุ อ.หาดเจ้าสำราญ
- ร่องน้ำบางกุฬา อ.ท่ายาง
- ร่องน้ำบางแก้ว อ.บ้านแหลม
- ร่องน้ำบ้านท่า อ.ชะอำ
- ร่องน้ำบางเก่า อ.ชะอำ
- ร่องน้ำอีแอด อ.บ้านแหลม
- ร่องน้ำบางขุนไทร อ.บ้านแหลม
- ร่องน้ำบางอินทร์ อ.บ้านแหลม
- ร่องน้ำโตนดน้อย อ.ชะอำ
- ร่องน้ำบ้านแหลม ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม

งานปรับปรุงลำน้ำ

- แม่น้ำเพชรบุรี กองพลพัฒนาที่ 1 ร่วมกับกรมการทหารช่าง กรมเจ้าท่า จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันสาธารณภัยจังหวัดได้ทำการขุดลอกแม่น้ำเพชรบุรี แล้วเสร็จบางส่วน โดยเริ่มขุดลอกแม่น้ำเพชรบุรี ตั้งแต่บริเวณพื้นที่ตำบลต้นมะม่วง อำเภอเมืองเพชรบุรี ไปสิ้นสุดที่ตำบลบ้านกุ่ม อำเภอเมืองเพชรบุรี รวมระยะทาง 9 กิโลเมตร งานปรับปรุงลำน้ำแม่น้ำเพชรบุรีจึงพิจารณาดำเนินการในช่วงปากแม่น้ำเพชรบุรี กม.1+600 ถึง กม.9+500 ต.บ้านแหลม ถึง ต.บางครก

- ลำห้วยแม่ประจันต์ จากท้ายเขื่อนห้วยแม่ประจันต์ ถึงสะพานหลังโรงเรียนหนองหญ้าปล้อง ต.หนองหญ้าปล้อง อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี

2.4 เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของลำน้ำธรรมชาติ ปรับปรุงขุดลอกลำน้ำธรรมชาติ ที่ตื้นเขิน ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

2.5 ปรับปรุงระบบคลองระบายน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนล่าง จำนวน 58 แห่ง

2.6 การปรับปรุงสิ่งกีดขวางลำน้ำ/ทางระบายน้ำในพื้นที่ จำนวน 6 แห่ง

2.7 ปรับปรุงทางระบายน้ำของถนนเพชรเกษม/ทางรถไฟรางคู่ จำนวน 5 แห่ง

3. การเพิ่มการระบายน้ำหลาก : กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน

3.1 <u>โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดเพชรบุรี</u> : ประกอบด้วย งานปรับปรุงคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา RMC1 พร้อมอาคารประกอบ ระยะทาง 3.6 กิโลเมตร งานปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 พร้อมอาคารประกอบ ระยะทางรวม 24 กิโลเมตร

3.2 <u>โครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ</u> : ประกอบด้วย

1. ขุดขยายคลองระบายน้ำ 4 สาย ได้แก่ คลองแม่รำพึง คลองบางสะพาน คลองปัตตามัง คลองเขาม้าร้อง

2. ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ 9 แห่ง โดย 1 แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ คือ ปตร.ปลายคลองบางสะพาน แผนในอนาคต 8 แห่ง ได้แก่ ปตร.ปลายช่องลัดเขาม้าร้อง ปตร.กลางคลองเขาม้าร้อง ปตร.คลองปัตตามัง ปตร.กลางคลองบางสะพาน ปตร.ทุ่งมะพร้าว ปตร.คลองวังกระจอง ปตร.กลางคลองแม่รำพึง และ ปตร.ปลายคลองแม่รำพึง

3. ขุดคลองผันน้ำ 3 สาย ได้แก่ คลองผันน้ำคลองบางสะพาน (อยู่ระหว่างดำเนินการ) คลองผันน้ำคลองเขาม้าร้อง คลองผันน้ำคลองแม่รำพึง (2 สาย แผนในอนาคต)

4. การป้องกันพื้นที่สำคัญ :

4.1 ระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนพื้นที่ชุมชนเมืองเพชรบุรีและพื้นที่ต่อเนื่อง พื้นที่ชุมชนอำเภอท่ายางและพื้นที่ต่อเนื่อง พื้นที่ชุมชนอำเภอบ้านลาดและพื้นที่ต่อเนื่อง พื้นที่ชุมชนอำเภอบ้านแหลมและพื้นที่ต่อเนื่อง ทต.ชัยเกษม ทต.แม่รำพึง ทต.กำเนิดนพคุณ ทต.ร่อนทอง ทต.ทองมงคล ทต.พงษ์ประศาสน์ ทต.บางสะพานน้อย ดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง

4.2 แก้มลิง/คันกันน้ำล้นตลิ่งพื้นที่ลุ่มต่ำ จำนวน 12 แห่ง

4.3 ใช้มาตรการควบคุมทางผังเมือง โดยการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะริมแม่น้ำเพชรบุรี และการประกาศใช้ ให้แล้วเสร็จในแผนงานระยะสั้น (ปี พ.ศ.2566-2569)

ระยะเวลาดำเนินการ แสดงใน**ตารางที่ 5.4.5-1** สรุปเป้าหมายในภาพรวมได้ดังนี้

ตารางที่ 5.4.5-1 สรุปแผนหลักการบริหารจัดการด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

ที่	แผนงาน	ตัวชี้วัด	เป้าหมายของแผนหลัก	ผลการดำเนินงานตามแผนงาน 20 ปี		โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)	แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)	แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)	แผนระยะยาว (ปี 2571-2580)	หน่วยงานอำนวยขับเคลื่อน	ความสอดคล้องกับแผนแม่บทน้ำ
				ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	จำนวนโครงการ						
1	**ลดปริมาณน้ำหลาก**									ชป./ทน./ยผ./อปท./ปภ.	ด้านที่ 3
1.1	ปรับปรุงประสิทธิภาพการระบายน้ำของอ่างเก็บน้ำ	จำนวน (โครงการ)	4	4							
1.1.2	ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบ	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	1	-	-	-		
1.1.3	ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอย	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	1	-	-	-		
1.1.4	ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำบ้านวังน้ำเขียว	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	1	-	-	-		
1.1.5	ปรับปรุงฝายห้วยลึก	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	1	-	-	-		
2	**เร่งการระบายน้ำหลาก**										
2.1	โครงการเพิ่มศักยภาพระบายน้ำแม่น้ำเพชรบุรีช่วงเหนือเขื่อนเพชร	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	1	-	-		
2.2	โครงการประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 กม.14+329 (ปตร.มาบปลาเค้า)	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	1	-	-	-		
2.3	ปรับปรุงลำน้ำและร่องน้ำชายฝั่งทะเล	จำนวน (โครงการ)	15	15	15	12	3	1	-		
2.4	ปรับปรุงขุดลอกลำน้ำธรรมชาติที่ตื้นเขิน	จำนวน (โครงการ)	-	-	-	-	-	-	-		
2.5	ปรับปรุงระบบคลองระบายน้ำ	จำนวน (โครงการ)	58	58	58	31	7	12	8		
2.6	ปรับปรุงสิ่งกีดขวางลำน้ำ/ทางระบายน้ำ	จำนวน (โครงการ)	6	6	6	6	-	-	-		
2.7	ปรับปรุงทางระบายน้ำของถนนเพชรเกษม/ทางรถไฟรางคู่	จำนวน (โครงการ)	5	5	5	-	-	3	2		
2.8	ปรับปรุงคลองระบายน้ำหลาก D1 (แม่น้ำเพชรบุรี-ลำห้วยยาง-อ่าวไทย) 550 ลบ.ม./วินาที	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	1	-	-	-		
2.9	คลองส่งน้ำสายใหญ่ ฝั่งขวา RMC1 พร้อมอาคารประกอบ (RMC1-คลองระบายน้ำหลาก D1ขุดใหม่) 150 ลบ.ม./วินาที	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	1	-	-	-		

ตารางที่ 5.4.5-1 สรุปแผนหลักการบริหารจัดการด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย (ต่อ)

ที่	แผนงาน	ตัวชี้วัด	เป้าหมายของแผนหลัก	ผลการดำเนินงานตามแผนงาน 20 ปี		โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)	แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)	แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)	แผนระยะยาว (ปี 2571-2580)	หน่วยงานอำนวยขับเคลื่อน	ความสอดคล้องกับแผนแม่บทน้ำ
				ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	จำนวนโครงการ						
3	**เพิ่มการระบายน้ำหลาก**										
3.1	ขุดขยายคลองระบายน้ำ	จำนวน (โครงการ)	49	49	49	19	27	1	2		
3.2	พัฒนาคลองผันน้ำ/ อาคารบังคับน้ำ	จำนวน (โครงการ)	9	9	9	1	1	-	7		
3.3	คลองผันน้ำคลองบางสะพาน	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	1	-	-	-		
3.4	คลองผันน้ำคลองเขาม้าร้อง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.5	คลองผันน้ำคลองแม่รำพึง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.6	ปตร.ปลายคลองบางสะพาน	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	1	-	-	-		
3.7	ปตร.ปลายช่องลัดเขาม้าร้อง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.8	ปตร.กลางคลองเขาม้าร้อง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.9	ปตร.คลองปัตตามัง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.1	ปตร.กลางคลองบางสะพาน	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.11	ปตร.ทุ่งมะพร้าว	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	1	-	-	ชป./ทน./ยผ./อปท./ปภ.	ด้านที่ 3
3.12	ปตร.คลองวังกระจอง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.13	ปตร.กลางคลองแม่รำพึง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.14	ปตร.ปลายคลองแม่รำพึง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.15	ขุดขยายคลองแม่รำพึง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.16	ขุดขยายคลองบางสะพาน	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	-	-		
3.17	ขุดขยายคลองปัตตานัง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
3.18	ขุดขยายคลองเขาม้าร้อง	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		
4	**ป้องกันพื้นที่สำคัญ**										
4.1	ระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมือง/เขื่อนป้องกันตลิ่ง/ท่อลอด/ขุดลอก	จำนวน (โครงการ)	154	154	154	48	50	34	22		
4.2	แก้มลิง/คันกันน้ำล้นตลิ่งพื้นที่ลุ่มต่ำ	จำนวน (โครงการ)	12	12	12	-	5	5	2		
4.3	จัดทำผังพื้นที่เฉพาะริมแม่น้ำเพชรบุรี	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		

1. การลดปริมาณน้ำหลาก โดยการเพิ่มความจุและปรับปรุงประสิทธิภาพการระบายน้ำของอ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบ อ่างเก็บน้ำบ้านคลองลอย อ่างเก็บน้ำบ้านวังน้ำเขียว และ ฝายห้วยลึก โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปีงบประมาณ 2561-2564)

2. การเร่งการระบายน้ำหลาก :

2.1 โครงการเพิ่มศักยภาพระบายน้ำแม่น้ำเพชรบุรีช่วงเหนือเขื่อนเพชร ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565)

2.2 โครงการประตูระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำ D9 กม.14+329 (ปตร.มาบปลาเค้า) กำหนดให้เป็นภารกิจของกรมชลประทาน โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปีงบประมาณ 2561-2564)

2.3 ปรับปรุงลำน้ำและร่องน้ำชายฝั่งทะเลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) 3 โครงการ ระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) 1 โครงการ

2.4 ปรับปรุงระบบคลองระบายน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนล่าง ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) 7 โครงการ ระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) 12 โครงการ และระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) 8 โครงการ

2.5 ปรับปรุงทางระบายน้ำของถนนเพชรเกษม/ทางรถไฟรางคู่ ดำเนินการในแผนระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) 3 โครงการ และระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) 2 โครงการ

3. การเพิ่มการระบายน้ำหลาก

3.1 <u>โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดเพชรบุรี</u> : อยู่ในโครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว ถึง ระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2564-2570)

3.2 <u>โครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ</u> : ประกอบด้วย ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน ถึง ระยะยาว (ปีงบประมาณ 2565-2580)

4. การป้องกันพื้นที่สำคัญ :

4.1 ระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมือง/เขื่อนป้องกันตลิ่ง/ท่อลอด/ขุดลอก ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) 50 โครงการ ระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) 34 โครงการ และระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) 22 โครงการ

4.2 แก้มลิง/คันกันน้ำล้นตลิ่งพื้นที่ลุ่มต่ำ ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) 5 โครงการ ระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) 5 โครงการ และระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) 2 โครงการ

4.3 ใช้มาตรการควบคุมทางผังเมือง โดยการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะริมแม่น้ำเพชรบุรี และการประกาศใช้ ให้แล้วเสร็จในแผนงานระยะสั้น (ปี พ.ศ.2566-2570)

5.4.6 แผนหลักการบริหารจัดการด้านการจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

หลักการ การจัดการด้านคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาปัญหาหลัก 2 ประเด็นได้แก่ 1) การควบคุมคุณภาพน้ำจากแหล่งกำเนิดน้ำเสีย และ 2) การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ

1) การควบคุมคุณภาพน้ำจากแหล่งกำเนิดน้ำเสีย : คุณภาพน้ำผิวดินปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีคุณภาพน้ำจัดอยู่ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 และประเภทที่ 5 โดยเฉพาะบริเวณช่วงกลางน้ำและท้ายน้ำแม่น้ำเพชรบุรี โดยแม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงดี (มาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำประเภทที่ 2-4) พื้นที่ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมจะอยู่บริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรี ชุมชนเทศบาลเมืองเพชรบุรี และตลาดบ้านแหลม แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี (มาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำประเภทที่ 2-3) ในขณะที่แม่น้ำปราณบุรีมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงดี (มาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำประเภทที่ 2-4) โดยบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำเป็นพื้นที่ชุมชน แม่น้ำกุยบุรีมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี (มาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำประเภทที่ 2-3) เมื่อพิจารณาตามดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) พบว่า คุณภาพน้ำผิวดินส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่ดีขึ้น ยกเว้นบริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรี และปากแม่น้ำปราณบุรี คุณภาพน้ำมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันดัชนีคุณภาพน้ำส่วนใหญ่ยังคงมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและเพื่อการชลประทาน หากแต่ในสภาพอนาคตอาจมีคุณภาพน้ำผิวดินที่แย่ลงเนื่องจากการพัฒนาการเกษตร การขยายตัวของเขตชุมชนเมืองรวมทั้งไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายลงแม่น้ำ ประกอบกับขาดแหล่งเก็บกักน้ำในพื้นที่ตอนบนเพื่อระบายน้ำมาเจือจางและผลักดันน้ำเสีย จึงควรมีการจัดการควบคุมของเสียเหล่านี้เพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรน้ำ

2) การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ มีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหรือแรมซาร์ไซต์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ **พื้นที่ชุ่มน้ำดอนหอยหลอด** อยู่ในขอบเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม และ**พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด** อยู่ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในส่วนของพื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดมีขนาดพื้นที่ 130 ตร.กม. (พื้นที่เขตอุทยาน 67.41 ตร.กม.) มีความหลากหลายของระบบนิเวศแหล่งน้ำในแผ่นดินและระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เป็นแหล่งที่อยู่ของนกมากกว่า 300 ชนิด และเป็นแหล่งกักเก็บน้ำฝนและน้ำท่าขนาดใหญ่ ซึ่งช่วยรักษาสมดุลน้ำใต้ดินและผลักดันน้ำทะเล มีความสำคัญทางนิเวศวิทยา การอนุรักษ์ธรรมชาติ การศึกษาธรรมชาติวิทยา และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น พื้นที่นอกเขตอุทยานในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำเป็นพื้นที่บึงบัว มีชุมชนตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างน้อย 8 ตำบล 21 หมู่บ้าน อาชีพหลักคือทำการเกษตรและประมงพื้นบ้าน ในฤดูฝนมีปัญหาน้ำเน่าเสียที่เกิดจากน้ำจากพื้นที่เกษตรท่วมขังในพื้นที่ เนื่องจากเป็นที่ลุ่มต่ำ ทางระบายน้ำออกสู่ทะเลแคบ มีปัญหาน้ำทะเลหนุน เป็นอุปสรรคในการระบายน้ำ ทำให้พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดในปัจจุบันเริ่มประสบปัญหาทางด้านกายภาพที่อาจคุกคามระบบนิเวศของพื้นที่ในอนาคต จึงควรพิจารณาแนวทางในการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ ที่เหมาะสมต่อการใช้งานในอนาคต โดยคำนึงถึงระบบนิเวศ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แนวทางการแก้ไขปัญหา

1) การควบคุมคุณภาพน้ำจากแหล่งกำเนิดน้ำเสีย : การจัดการคุณภาพน้ำ พิจารณาแนวทางการลดการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดลงสู่แหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการบำบัดให้มีคุณภาพน้ำเหมาะต่อการนำไปใช้ประโยชน์ โดยพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนโดยเน้นที่ชุมชนเมืองใกล้แหล่งน้ำเป็นหลัก ป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำผิวดินจากน้ำเสียอุตสาหกรรม เช่น โรงงานน้ำตาล และจากน้ำเสียเกษตรกรรมและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

2) การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ การกำหนดมาตรการแนวทางการใช้ประโยชน์และพัฒนาที่ดินในพื้นที่ชุ่มน้ำให้สอดรับกับระบบนิเวศและความสมดุลทางธรรมชาติ ป้องกันการรุกล้ำแนวเขตทางระบายน้ำ เร่งการระบายน้ำในฤดูฝน และพิจารณาแนวทางการเก็บกักน้ำใช้ในฤดูแล้ง

เป้าหมาย

1) การควบคุมคุณภาพน้ำจากแหล่งกำเนิดน้ำเสีย : หน่วยงานดำเนินการ กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมการเกษตร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

- ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลเมือง จำนวน 4 แห่ง
- ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (Cluster Waster Treatment) ในพื้นที่ชุมชนเมือง จำนวน 40 แห่ง
- ส่งเสริมการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย สำหรับบ้านเรือนและชุมชนที่อยู่ริมน้ำ
- ส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชให้ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการเพื่อลดการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีนโยบายในการลดการใช้น้ำและลดการเกิดน้ำเสีย รวมทั้งนำน้ำที่ผ่านกระบวนการบำบัดปรับสภาพแล้ว จนมีคุณภาพน้ำเหมาะสมนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการผลิต

2) การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ : ศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมการพัฒนาพื้นที่บึงบัว ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด เพื่อการกำหนดมาตรการแนวทางการใช้ประโยชน์และพัฒนาที่ดินในพื้นที่ชุ่มน้ำให้สอดรับกับระบบนิเวศและความสมดุลทางธรรมชาติ จากนั้นจึงทำการสำรวจ ออกแบบรายละเอียดเพื่อการพัฒนาในขั้นต่อไป การดำเนินงานให้เป็นภาระกิจของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ระยะเวลาดำเนินการ แสดงใน**ตารางที่ 5.4.6-2** สรุปเป้าหมายในภาพรวมได้ดังนี้

ตารางที่ 5.4.6-2 สรุปแผนหลักการบริหารจัดการด้านการจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ที่	แผนงาน	ตัวชี้วัด	เป้าหมายของแผนหลัก	ผลการดำเนินงานตามแผนงาน 20 ปี		โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)	แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)	แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)	แผนระยะยาว (ปี 2571-2580)	หน่วยงานอำนวยขับเคลื่อน	ความสอดคล้องกับแผนแม่บทน้ำ
				ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	จำนวนโครงการ						
1	**ควบคุมคุณภาพน้ำจากแหล่งกำเนิดน้ำเสีย**										
1.1	ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลเมือง	จำนวน (แห่ง)	4	4	7	-	-	5	2		
1.2	ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร	จำนวน (แห่ง)	40	40	40	-	-	28	12		
1.3	การควบคุม ลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสียจากชุมชนริมน้ำ	ร้อยละความสำเร็จในการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐานสำหรับครัวเรือน (ครัวเรือนเกิดใหม่)	1	100	2	10	30	60	100		
1.4	การควบคุม ลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสียจากพื้นที่เกษตรกรรม	ร้อยละของครัวเรือนที่ลดการใช้สารเคมีเกษตร	1	100	1	10	30	60	100	ชป./ทน./ยผ./ปภ./อท./อจน.	ด้านที่ 4
1.5	ส่งเสริมนโยบายในการลดการใช้น้ำและลดการเกิดน้ำเสียแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	✓	✓	✓	✓		
2	**การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ**										
2.1	การศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม การพัฒนาบึงบัว	จำนวน (โครงการ)	1	1	1	-	-	1	-		

1) การควบคุมคุณภาพน้ำจากแหล่งกำเนิดน้ำเสีย :

- ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลเมือง จำนวน 4 แห่ง (7 โครงการ) ดำเนินการในแผนระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) 5 โครงการ และแผนระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) 2 โครงการ

- ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (Cluster Waster Treatment) ในพื้นที่ชุมชนเมือง จำนวน 40 แห่ง ดำเนินการในแผนระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) 28 โครงการ และระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) 12 โครงการ

- ส่งเสริมการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย สำหรับบ้านเรือนและชุมชนที่อยู่ริมน้ำ ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) ได้ร้อยละ 30 ระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) ได้ร้อยละ 60 และระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) ได้ร้อยละ 100

- ส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชให้ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการเพื่อลดการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) ลดลงได้ร้อยละ 30 ระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) ลดลงได้ร้อยละ 60 ระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) ลดลงได้ร้อยละ 100

- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมมีนโยบายในการลดการใช้น้ำและลดการเกิดน้ำเสีย ดำเนินการในแผนระยะเร่งด่วน (ปีงบประมาณ 2565) ลดลงได้ร้อยละ 30 ระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570) ลดลงได้ร้อยละ 60 และระยะยาว (ปีงบประมาณ 2571-2580) ลดลงได้ร้อยละ 100

2) การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ : การศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมการพัฒนาพื้นที่บึงบัว ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ดำเนินการในแผนระยะสั้น (ปีงบประมาณ 2566-2570)

5.4.7 แผนหลักการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำเสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน

หลักการ ทรัพยากรป่าไม้ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ได้รับการประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 คิดเป็นเนื้อที่ทั้งสิ้น 4,278,953.75 ไร่ (6,846.32 ตารางกิโลเมตร) ส่วนใหญ่อยู่บริเวณแนวเทือกเขาตะนาวศรี กั้นอาณาเขตระหว่างไทยกับสาธารณรัฐแห่งสภาพเมียนมาร์ สภาพป่าในบริเวณนี้ส่วนใหญ่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ เป็นต้นกำเนิดแม่น้ำเพชรบุรีและแม่น้ำปราณบุรี ทั้งนี้การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อครอบครองพื้นที่ทำเกษตรกรรม (สับปะรด ยางพารา) มักเกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ป่าตามกฎหมายในอำเภอแก่งกระจาน อำเภอท่ายาง อำเภอสามร้อยยอด อำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี และอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ โดยมีแนวทางโครงการพระราชดำริเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูป่าไม้ อาทิ โครงการดูแลรักษาป่าไม้บริเวณป่าละอูบน-เขาพะเนินทุ่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาป่าไม้ปากน้ำปราณบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในส่วนของทรัพยากรดิน มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำรวมทั้งปัญหาการชะล้างพังทลายสูงในเขตภูเขาสูงและพื้นที่ลาดเชิงเขา ในขณะที่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำมีดินที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชไม้ผล ไม้ยืนต้น และที่ราบลุ่มสำหรับการเพาะปลูกข้าว ทั้งนี้พบปัญหาสภาพดินเสื่อมโทรมจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่ใช้สารเคมีเป็นระยะเวลานาน ซึ่งต้องได้รับการฟื้นฟูดินอย่างเหมาะสม

แนวทางการแก้ไขปัญหา

(1) อนุรักษ์ฟื้นฟูต้นน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำในลำน้ำสาขาที่ต้นน้ำ : การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่ยังมีสภาพเป็นป่าไม้ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ได้แก่พื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่โดยตรง รูปแบบการดำเนินการยึดตามแนวทางของสำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช โดยให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์ นอกจากนั้นควรส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ เพื่อให้ราษฎรเห็นความสำคัญ วิธีการอยู่ร่วมและใช้ประโยชน์จากป่าไม้โดยไม่บุกรุกทำลาย

ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) (ตารางกิโลเมตร)
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	2,257.85
ห้วยแม่ประจัน	284.14
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	31.27
แม่น้ำปราณบุรี	1,130.42
คลองเขาแดง	32.57
คลองกุย	367.55
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ส่วนที่ 1	483.77
คลองบางสะพานใหญ่	170.25
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ส่วนที่ 2	61.57
รวม	**4,819.39**

(2) แผนปรับปรุงฟื้นฟูคุณสมบัติดินในลุ่มน้ำ : ปัจจุบันพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์มีศักยภาพของดินที่เหมาะสมในการเพาะปลูก 2.53 ล้านไร่ ในขณะที่เกษตรกรมีการใช้ที่ดินทำการเกษตรประมาณ 3.09 ล้านไร่ การใช้พื้นที่เกษตรไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และชนิดพืชขาดมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำทำให้เกิดการเสื่อมโทรมที่ดิน เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การเกษตรที่ขาดการจัดการที่ถูกต้องเหมาะสม การใช้ประโยชน์ที่ดินผิดประเภทไม่สอดคล้องกับสมรรถนะของดิน เป็นเหตุให้คุณภาพและสมรรถนะของดินเสื่อมโทรมลง ผลผลิตต่อไร่ต่ำ การทำการเกษตรจึงจำเป็นต้องเพิ่มปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น ประกอบกับพื้นที่บริเวณริมน้ำส่วนใหญ่เป็นชุดดินที่มีการกัดเซาะสูง ลำน้ำจึงเกิดการตื้นเขินเนื่องจากการตกตะกอนในลำน้ำ ทำให้ความสามารถในการระบายน้ำต่ำ จึงจำเป็นต้องส่งเสริมการปรับปรุงดินในพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทานในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาห้วยแม่ประจันต์ และลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำเพชรบุรีตอนบน

ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่เกษตรกรรมที่ต้องปรับปรุงดิน (ไร่)
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	17,224
ห้วยแม่ประจัน	110,981
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	49,419
แม่น้ำปราณบุรี	49,815
คลองเขาแดง	51,337
คลองกุย	42,302
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ส่วนที่ 1	103,378
คลองบางสะพานใหญ่	53,190
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ส่วนที่ 2	88,984
รวม	**566,630**

เป้าหมาย

อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์และป่าต้นน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำในลำน้ำสาขาที่ต้นน้ำ จำนวน 1,500,000 ไร่ หน่วยงานดำเนินการโดย กรมป่าไม้ และกรมอุทยานฯ

ระยะเวลาดำเนินการ แสดงใน**ตารางที่ 5.4.7-1** สรุปเป้าหมายในภาพรวมได้ดังนี้

อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์และป่าต้นน้ำ สร้างฝายชะลอน้ำในลำน้ำสาขาที่ต้นน้ำ จำนวน 1,500,000 ไร่ หน่วยงานดำเนินการโดย กรมป่าไม้ และกรมอุทยานฯ ดำเนินการต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงานแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ตารางที่ 5.4.7-1 สรุปแผนหลักการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำเสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน

ที่	แผนงาน	ตัวชี้วัด	เป้าหมายของแผนหลัก	ผลการดำเนินงานตามแผนงาน 20 ปี		โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)	แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)	แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)	แผนระยะยาว (ปี 2571-2580)	หน่วยงานอำนวยขับเคลื่อน	ความสอดคล้องกับแผนแม่บทน้ำ
				ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	จำนวนโครงการ						
1	**อนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์และป่าต้นน้ำ**										
1.1	อนุรักษ์ฟื้นฟูป่าไม้และส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่เสื่อมโทรม	ไร่	1,500,000	6,904	124	13	51	25	35	อท./ชป./อปท.	ด้านที่ 5

5.4.8 แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

หลักการ แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พิจารณากิจกรรมที่สนับสนุนแนวทางการแก้ปัญหา และการจัดการทรัพยากรน้ำตามประเด็นยุทธศาสตร์ของพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ทั้งนี้ปัญหาหลักด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ เป็นปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค น้ำเพื่อการผลิตทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม และปัญหาน้ำท่วม ซึ่งต้องการองค์กรที่กำกับดูแลในภาพรวมของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาองค์กรการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทุกระดับ การจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

แนวทางการแก้ไขปัญหา

1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ และพัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยจัดตั้งองค์กรการบริหารจัดการลุ่มน้ำให้ครอบคลุมทั้งลุ่มน้ำตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำตาม พรบ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 ตลอดจนองค์กรการบริหารจัดการในระดับโครงการจนถึงผู้ใช้น้ำ รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยอาศัยกลไกขององค์กรการบริหารจัดการน้ำที่จัดตั้งขึ้น

2) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งในภาวะปกติ และในภาวะวิกฤต เช่น ระบบเตือนภัยน้ำท่วม ผังน้ำ เป็นต้น

3) จัดเตรียมมาตรการ/แผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขน้ำท่วม-น้ำแล้งประจำปีสำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำ

4) ติดตามและประเมินผลการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามแผนหลักและแผนปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามระยะเวลาที่เหมาะสม

เป้าหมาย

1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ : ส่งเสริมให้ชุมชนรวมตัวกันและจัดตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำจากแหล่งน้ำชลประทานขึ้น เป็นองค์กรของในรูปแบบของคณะกรรมการที่คัดเลือก มาจากสมาชิกผู้ใช้น้ำที่อยู่ในระบบแหล่งน้ำเดียวกัน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำและร่วมมือกันจัดสรรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ รังสรรค์ประโยชน์ให้กับทุกฝ่าย มีการส่งน้ำอย่างทั่วถึงพอเพียงต่อความต้องการ รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยอาศัยกลไกของ องค์กรการบริหารจัดการน้ำที่จัดตั้งขึ้น หน่วยงานดำเนินการ คณะกรรมการลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมชลประทาน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

2) ระบบโทรมาตรเพื่อการเตือนอุทกภัยในพื้นที่ต้นน้ำ : ปัจจุบันระบบโทรมาตรเตือนภัยภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ มีสถานีโทรมาตรของกรมชลประทาน จำนวน 18 สถานี กระจายตัวตามลำน้ำสำคัญในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ดัง**ตารางที่ 5.4.8-1** ทำการสำรวจ ปรับปรุงสถานีโทรมาตรที่ใช้เตือนภัยภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี เพื่อเตรียมความพร้อมในช่วงต้นฤดูน้ำหลาก ดำเนินการโดยกรมชลประทาน

ตารางที่ 5.4.8-1 สถานีโทรมาตรลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ลำดับที่	สถานี	หน่วยงาน	ตรวจวัด/เตือนภัย
1	TPR.2 : สถานีโทรมาตร อบต.ห้วยสัตว์ใหญ่	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
2	TPR.8 : สถานีโทรมาตร บ้านเขาน้อย	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
3	TPR.12 : สถานีโทรมาตร อ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบ	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
4	TPB03 : s03-บ้านแม่คะเมย	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
5	TPB04 : s04-พุมะคำ	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
6	TPB05 : s05-บ้านท่าตะคร้อ	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
7	TPB06 : s06-บ้านห้วยกวางจริง	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต

ตารางที่ 5.4.8-1 สถานีโทรมาตรลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ (ต่อ)

ลำดับที่	สถานี	หน่วยงาน	ตรวจวัด/เตือนภัย
8	TPB07 : s07-เขื่อนแก่งกระจาน(เหนือน้ำ)	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
9	TPB08 : s08-เขื่อนแก่งกระจาน(ท้ายน้ำ)	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
10	TPB09 : s09-บ้านยางคู่	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
11	TPB10 : s10-หนองโรง	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
12	TPB11 : s11-บ้านเขาลูกช้าง	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
13	TPB12 : s12-ท่ายาง	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
14	TPB13 : s13-บ้านลาด	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต

ตารางที่ 5.4.8-1 สถานีโทรมาตรลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ (ต่อ)

ลำดับที่	สถานี	หน่วยงาน	ตรวจวัด/เตือนภัย
15	TPB14 : s14-สถานีเมืองเพชร	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
16	TPB15 : s15-บ้านแหลม	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
17	TPB16 : s16-เขื่อนเพชร (เหนือน้ำ)	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต
18	TPB17 : s17-เขื่อนเพชร (ท้ายน้ำ)	กรมชลประทาน	1.ปริมาณน้ำฝน 2.ระดับน้ำ 3.ปริมาณน้ำไหลผ่าน 4.ระดับน้ำเตือนภัย 5.ระดับน้ำวิกฤต

ที่มา : www.ridtele.com กรมชลประทาน

3) มาตรการ/แผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขน้ำท่วม-น้ำแล้งสำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำ : หน่วยงานดำเนินการ คณะกรรมการลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

1. จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติ ซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใด ระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 64

2. จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง โดยกำหนดแนวทางการกำหนดเขตภาวะน้ำแล้ง และกำหนดให้กิจการใดสามารถใช้น้ำได้ในปริมาณที่เห็นสมควร ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 61, 62 และ 63

4) ติดตามและประเมินผลการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามแผนหลักประจำปี

ระยะเวลาดำเนินการ แสดงใน**ตารางที่ 5.4.8-2** สรุปเป้าหมายในภาพรวมได้ดังนี้

1) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ : การจัดตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำจากแหล่งน้ำชลประทานกำหนดให้แล้วเสร็จในแผนระยะเร่งด่วน (ปี พ.ศ.2565) จากนั้นดำเนินกิจกรรมการบริหารจัดการน้ำโดยตลอดระยะเวลาของแผนหลักฯ

2) การตรวจสอบบำรุงรักษาระบบโทรมาตรเพื่อการเตือนอุทกภัยในพื้นที่ต้นน้ำ ดำเนินการต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงานแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

3) มาตรการ/แผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขน้ำท่วม-น้ำแล้งสำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำ ดำเนินการต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงานแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

4) การติดตามและประเมินผลการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามแผนหลักประจำปี ดำเนินการต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงานแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ตารางที่ 5.4.8-2 สรุปแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	แผนงาน	ตัวชี้วัด	เป้าหมายของแผนหลัก	ผลการดำเนินงานตามแผนงาน 20 ปี		โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)	แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)	แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)	แผนระยะยาว (ปี 2571-2580)	หน่วยงานอำนวยขับเคลื่อน	ความสอดคล้องกับแผนแม่บทน้ำ
				ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด	จำนวนโครงการ						
1	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ : การจัดตั้งกลุ่มบริหารการใช้น้ำจากแหล่งน้ำชลประทานกำหนดให้แล้วเสร็จในแผนระยะเร่งด่วน (ปี พ.ศ. 2564-2565)	1ครั้ง/ปี	16	1		-	1	1	1	ชป./ทน./ทบ./อปท./ปภ./อท.	ด้านที่ 6
2	การตรวจสอบบำรุงรักษาระบบโทรมาตรเพื่อการเตือนอุทกภัยในพื้นที่ต้นน้ำ ดำเนินการต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงานแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	1ครั้ง/ปี	16	1		-	1	1	1		
3	มาตรการ/แผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขน้ำท่วม-น้ำแล้งสำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำ ดำเนินการต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงานแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	1ครั้ง/ปี	16	1		-	1	1	1		
4	การติดตามและประเมินผลการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามแผนหลักประจำปี ดำเนินการต่อเนื่องตลอดระยะการดำเนินงานแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	1ครั้ง/ปี	16	1		-	1	1	1		
5	งานบำรุงรักษาสถานที่ อาคารที่ทำการของหน่วยงานเพื่อการบริหารจัดการน้ำ	จำนวน (โครงการ)	-	60	60	30	20	6	4		

5.5 การจัดทำแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 5 ปี

ในส่วนของการจัดทำแผนปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จะเป็นการถ่ายทอดแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ไปสู่การนำไปปฏิบัติในแผนปฏิบัติการฯ ในปี พ.ศ.2565 รายละเอียดแสดงดัง**ตารางที่ 5.5-1** และแผนปฏิบัติการฯ ในช่วงปี พ.ศ.2566-2570 รายละเอียดแสดงดัง**ตารางที่ 5.5-2** ของการดำเนินการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ประกอบด้วยโครงการจำนวนทั้งสิ้น 1,321 โครงการแสดงดัง**ตารางที่ 5.5-3** สรุปได้ดังนี้ (รายละเอียดใน**ภาคผนวก ญ.**)

ตารางที่ 5.5-1สรุปจำนวนแผนงาน/โครงการจากหน่วยงานต่างๆ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำปี พ.ศ.2565

ประเภทโครงการ	จำนวนโครงการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารทรัพยากรน้ำ (โครงการ)					
	1	2	3	4	5	6
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	4	56	17		8	7
ห้วยแม่ประจัน	4	37	5		3	2
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	8	89	52	22	7	4
แม่น้ำปราณบุรี	8	78	6	3	9	5
คลองเขาแดง	2	14				
คลองกุย	4	29	5		4	2
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	9	51	4		12	
คลองบางสะพานใหญ่	10	15	5		8	
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	1	2	1		1	
รวม	**50**	**371**	**95**	**25**	**52**	**20**
รวมทั้งหมด	**613**					

ตารางที่ 5.5-2 สรุปจำนวนแผนงาน/โครงการ จากหน่วยงานต่างๆ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงปี พ.ศ.2566-2570

ประเภทโครงการ	จำนวนโครงการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารทรัพยากรน้ำ (โครงการ)					
	1	2	3	4	5	6
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	6	34	5	1		1
ห้วยแม่ประจัน	10	37				
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	19	77	26	25	2	3
แม่น้ำปราณบุรี	7	65	3	9	23	
คลองเขาแดง	7	8	1	1		
คลองกุย	1	27	3			1
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	44	105	8	3		
คลองบางสะพานใหญ่	14	44	15			1
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	23	42	6	1		
รวม	**131**	**439**	**67**	**40**	**25**	**6**
รวมทั้งหมด	**708**					

ตารางที่ 5.5-3 สรุปจำนวนแผนงาน/โครงการ จากหน่วยงานต่างๆ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในปี พ.ศ.2565 และแผนปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงปี พ.ศ.2566-2570

ประเภทโครงการ	จำนวนโครงการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารทรัพยากรน้ำ (โครงการ)					
	1	2	3	4	5	6
แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	10	90	22	1	8	8
ห้วยแม่ประจัน	14	74	5	0	3	2
แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	27	166	78	47	9	7
แม่น้ำปราณบุรี	15	143	9	12	32	5
คลองเขาแดง	9	22	1	1	0	0
คลองกุย	5	56	8	0	4	3
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 1	53	156	12	3	12	0
คลองบางสะพานใหญ่	24	59	20	0	8	1
ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ส่วนที่ 2	24	44	7	1	1	0
รวม	**181**	**810**	**162**	**65**	**77**	**26**
รวมทั้งหมด	**1,321**					

บทที่ 6
การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและความคุ้มค่าของแผนงาน/โครงการ

6.1 คำนำ

การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจโครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ใช้ค่าตัวคูณทวีทางเศรษฐกิจ (Multiplier) ได้แก่ ตัวคูณทวีการผลิตและตัวคูณทวีด้านรายได้ ซึ่งค่าตัวคูณทวีทางเศรษฐกิจ วิเคราะห์จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2558 แบบ 26X26 สาขาการผลิต ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

6.2 โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ระจวบคีรีขันธ์

แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ทั้ง 6 ด้าน มีจำนวนโครงการรวม 2,427 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 75,751 ล้านบาท ประกอบด้วย โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564) 685 โครงการ งบประมาณ 21,521 ล้านบาท โครงการตามแผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565) 613 โครงการ งบประมาณ 8,179 ล้านบาท โครงการตามแผนระยะสั้น (ปี 2566-2570) 708 โครงการ งบประมาณ 33,217 ล้านบาท โครงการตามแผนระยะยาว (ปี 2571-2580) 421 โครงการ งบประมาณ 12,834 ล้านบาท รายละเอียดโครงการและงบประมาณตามแผนหลักฯ แสดงใน**ตารางที่ 6.2-1**

ตารางที่ 6.2-1 โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี

โครงการ/งบประมาณ	แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ						
	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	ด้านที่ 5	ด้านที่ 6	รวม
โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)							
จำนวน (โครงการ)	34	479	124	4	14	30	685
งบประมาณ (ล้านบาท)	152	11,384	9,364	3	78	540	21,521
แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)							
จำนวน (โครงการ)	50	371	95	25	52	20	613
งบประมาณ (ล้านบาท)	734	4,728	2,062	322	259	74	8,179
แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)							
จำนวน (โครงการ)	131	439	67	40	25	6	708
งบประมาณ (ล้านบาท)	451.1	11,201	17,407	3,420	250.95	487.8	33,217
แผนระยะยาว (ปี2571-2580)							
จำนวน (โครงการ)	1	314	43	24	35	4	421
งบประมาณ (ล้านบาท)	400	6,036	3,248	2871.5	123.538	155	12,834

ตารางที่ 6.2-1 โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (ต่อ)

โครงการ/งบประมาณ	แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ						
	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	ด้านที่ 5	ด้านที่ 6	รวม
รวมทั้งลุ่มน้ำฯ							
จำนวน (โครงการ)	216	1,603	329	93	126	60	2,427
งบประมาณ (ล้านบาท)	1,737	33,349	32,081	6,616	711	1,257	75,751

หมายเหตุ : ด้านที่ 1 การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
ด้านที่ 3 การจัดการ น้ำท่วมและอุทกภัย ด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
ด้านที่ 5 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน
ด้านที่ 6 การบริหารจัดการ

6.3 ตัวคูณทวีทางเศรษฐกิจ

ตัวคูณทวีทางเศรษฐกิจ ทำให้ทราบขนาดและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้าย สาขาเศรษฐกิจใดที่มีค่าตัวคูณทวีสูงจะเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจมากกว่าสาขาเศรษฐกิจที่มีค่าตัวคูณทวีต่ำ ดังนั้น การกระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวจึงต้องเลือกสาขาเศรษฐกิจที่มีค่าตัวคูณทวีสูงเพราะจะก่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิต การขยายตัวของการจ้างงานและการเพิ่มขึ้นของรายได้ (**ตารางที่ 6.3-1**)

6.3.1 ตัวคูณทวีผลผลิต (Output Multiplier)

ตัวคูณทวีผลผลิต ใช้วัดผลการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสาขาเศรษฐกิจใดสาขาเศรษฐกิจหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปว่าจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อมูลค่าของผลผลิตในทุกสาขาอย่างไร ตัวคูณทวีผลผลิตแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ตัวคูณทวีผลผลิตเชื่อมโยงไปข้างหลังและตัวคูณทวีผลผลิตเชื่อมโยงไปข้างหน้า

(1) ตัวคูณทวีผลผลิตเชื่อมโยงไปข้างหลัง (Backward Linkage Output Multiplier)

ตัวคูณทวีผลผลิตเชื่อมโยงไปข้างหลัง พิจารณาการขยายตัวในสาขาเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ว่าต้องการใช้ปัจจัยการผลิตที่เป็นผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ อย่างไร เช่น อุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสาขาอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้น ทำให้การผลิตของสาขาการก่อสร้างเพิ่มขึ้นและต้องการวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเพิ่มขึ้น เช่น ปูนซีเมนต์ คอนกรีต เหล็กเส้น และสี เป็นต้น

(2) ตัวคูณทวีผลผลิตเชื่อมโยงไปข้างหน้า (Forward Linkage Output Multiplier)

เป็นการวิเคราะห์การขยายตัวของความต้องการของสาขาเศรษฐกิจหรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้ผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจนั้นๆ เป็นปัจจัยการผลิต เช่น อุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสาขาอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดอุปสงค์ต่อเนื่องในการผลิตที่ใช้ผลผลิตของสาขาอสังหาริมทรัพย์เป็นวัตถุดิบเพิ่มขึ้น เช่น สาขาการประกันภัย และการโฆษณา เป็นต้น

6.3.2 ตัวคูณทวีรายได้ (Income Multiplier)

ตัวคูณทวีรายได้ใช้วัดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการผลิตในแต่ละสาขาเศรษฐกิจซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการจ้างแรงงานและรายได้ ตัวอย่างเช่น การลงทุนในสาขาการก่อสร้างทำให้เกิดการจ้างงานโดยตรงในสาขาการก่อสร้าง ทำให้ผู้ที่ทำงานในสาขานี้ (W^d) มีรายได้ และยังเกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในสาขาเศรษฐกิจอื่นที่เชื่อมโยงกับสาขาก่อสร้าง (W^{id})

ตารางที่ 6.3-1 ตัวคูณทวีทางเศรษฐกิจ
โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

สาขาการผลิต	ตัวคูณทวีผลผลิต		ตัวคูณทวีรายได้	
	ไปข้างหน้า (β)	ไปข้างหลัง (α)	W^d	w^{id}
1. การเกษตร	2.5454	1.4882	0.2148	0.2728
2. การปศุสัตว์	1.4895	2.1050	0.1009	0.2190
3. การป่าไม้	1.1287	1.3911	0.3555	0.4074
4. การประมง	1.2985	1.7707	0.1053	0.1666
5. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	2.6003	1.5621	0.1695	0.2621
6. การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร	2.4308	2.2071	0.0718	0.2306
7. อุตสาหกรรมเครื่องดื่มและยาสูบ	1.2911	1.6700	0.0597	0.1361
8. การผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	1.7118	2.0269	0.1019	0.2090
9. การผลิตกระดาษและการพิมพ์	1.6820	1.6700	0.0875	0.1539
10. อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์	3.7700	1.7405	0.0998	0.1751
11. การผลิตผลิตภัณฑ์จากน้ำมัน	2.9197	1.3010	0.0157	0.0601
12. การผลิตผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก	1.4403	1.9975	0.0695	0.1897
13. การผลิตผลิตภัณฑ์อโลหะ	1.6794	2.0083	0.0916	0.2224
14. การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ	2.1462	1.8633	0.0762	0.1656
15. การผลิตและการแปรรูปโลหะ	1.2086	1.5942	0.0818	0.1368
16. การผลิตเครื่องมือและเครื่องจักร	2.7267	1.6513	0.0543	0.0972
17. การผลิตผลิตภัณฑ์สินค้าอื่น ๆ	1.7328	1.7898	0.0989	0.1813
18. การไฟฟ้าและการประปา	2.7514	1.8241	0.1193	0.2393
19. การก่อสร้าง	1.0421	2.0763	0.0791	0.2027
20. การค้าส่งและการค้าปลีก	1.4570	1.3313	0.1830	0.2333
21. ภัตตาคารและโรงแรม	1.1098	2.0897	0.1100	0.2386
22. การขนส่งและการสื่อสาร	1.9665	1.9237	0.1407	0.2414
23. การธนาคารและการประกันภัย	1.9653	1.4804	0.2584	0.3458
24. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์	1.1011	1.3472	0.0939	0.1617
25. การบริการ	2.1685	1.5604	0.4198	0.4975
26. กิจกรรมที่ไม่สามารถระบุได้	1.1815	2.1609	0.0622	0.1986

ที่มา : ที่ปรึกษา

หมายเหตุ : ขอสงวนสิทธิตารางข้างต้น ห้ามคัดลอกหรือนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

6.4 การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ

ผลกระทบทางเศรษฐกิจประเมินจากโครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์จำนวน 2,427 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น 75,751 ล้านบาท ในมุมมองด้านเศรษฐกิจ การใช้งบประมาณจำนวนดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมทั้งภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการซึ่งเป็นแหล่งงานทำให้เกิดรายได้กับผู้เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในตารางตัวคูณทวีทางเศรษฐกิจ (**ตารางที่ 6.3-1**) การพัฒนาโครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์จัดอยู่ในสาขาการก่อสร้าง[1] ลำดับที่ 19 ผลการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจของโครงการตามแผนหลักฯ โดยใช้ค่าตัวคูณทวี 2 ประเภท คือ ตัวคูณทวีด้านผลผลิตและตัวคูณทวีด้านรายได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

6.4.1 ตัวคูณทวีด้านผลผลิต (Output Multiplier)

ตัวคูณทวีด้านผลผลิตสาขาการก่อสร้างเชื่อมโยงไปข้างหลัง[2] เท่ากับ 2.0763 เชื่อมโยงไปข้างหน้า[3] เท่ากับ 1.0421 อธิบายได้ว่าการลงทุนสาขาการก่อสร้าง 1 บาทส่งผลให้การผลิตในทุกสาขาการผลิตที่ถูกใช้เป็นปัจจัยการผลิตของสาขาการก่อสร้างขยายตัว 2.0763 เท่าของเงินลงทุน 1 บาท และทุกสาขาการผลิตที่ใช้ผลผลิตจากสาขาการก่อสร้างเป็นปัจจัยการผลิตจะขยายตัว 1.0421 เท่าของเงินลงทุน 1 บาท

การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจด้วยตัวคูณทวีด้านผลผลิต พบว่า ในภาพรวมของแผนหลักหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์จำนวน 2,427 โครงการ งบประมาณ 75,751 ล้านบาท จะมีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจช่วงการก่อสร้างโครงการเป็นเงินรวม 236,223 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหน้า 78,941 ล้านบาท และผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหลัง 157,283 ล้านบาท **(ตารางที่ 6.4.1-1)**

---

[1] ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตรูปแบบ 180x180 โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์อยู่ในสาขาการผลิตที่ 140 คือ การก่อสร้างงานบริการสาธารณะทางด้านเกษตรและป่าไม้ สาขานี้ประกอบด้วยการก่อสร้างและต่อเติมงานบริการสาธารณะทางด้านเกษตรและป่าไม้ เช่น การก่อสร้างเขื่อนและโครงการชลประทาน เป็นต้น

[2] สาขาเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยการผลิตในการก่อสร้าง ได้แก่ สาขาการก่อสร้าง สาขาการค้า สาขาการขนส่ง สาขาเศรษฐกิจที่ผลิตวัสดุก่อสร้าง เช่น ปูนซีเมนต์ คอนกรีต ยิปซัม กระเบื้อง อิฐ และสาขาการเกษตร

[3] สาขาเศรษฐกิจที่ใช้สาขาการก่อสร้างเป็นปัจจัยการผลิต ได้แก่ สาขาด้านบริการ เช่น ตัวแทน นายหน้าการเช่า ซื้อ ขาย หรือประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์ สาขาบริการอื่นๆ เช่น กลุ่มสถาปนิก วิศวกรและมัณฑนากรที่ออกแบบและตกแต่ง สาขาการพิมพ์ เช่น การผลิตสื่อโฆษณาต่างๆ และสาขาการประกันภัย

ตารางที่ 6.4.1-1 การประเมินผลกระทบของตัวคูณทวีด้านผลผลิต
โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์			ผลกระทบตัวคูณทวีด้านผลผลิต		
แผนงาน	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ไปข้างหน้า (b)	ไปข้างหลัง (α)	รวม
โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)					
ด้านที่ 1	34	152	158	315	473
ด้านที่ 2	479	11,384	11,863	23,637	35,500
ด้านที่ 3	124	9,364	9,758	19,443	29,201
ด้านที่ 4	4	3	3	6	10
ด้านที่ 5	14	78	81	161	242
ด้านที่ 6	30	540	563	1,122	1,685
รวม (1)	**685**	**21,521**	**22,427**	**44,684**	**67,110**
แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)					
ด้านที่ 1	50	734	765	1,524	2,290
ด้านที่ 2	371	4,728	4,927	9,817	14,744
ด้านที่ 3	95	2,062	2,149	4,281	6,429
ด้านที่ 4	25	322	336	669	1,005
ด้านที่ 5	52	259	270	537	807
ด้านที่ 6	20	74	77	153	231
รวม (2)	**613**	**8,179**	**8,523**	**16,982**	**25,505**
แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)			-	-	-
ด้านที่ 1	131	451.08485	470	937	1,407
ด้านที่ 2	439	11,201	11,673	23,257	34,930
ด้านที่ 3	67	17,407	18,139	36,141	54,281
ด้านที่ 4	40	3,420	3,564	7,100	10,664
ด้านที่ 5	25	250.95	262	521	783
ด้านที่ 6	6	487.8	508	1,013	1,521
รวม (3)	**708**	**33,217**	**34,616**	**68,969**	**103,585**
แผนระยะยาว (ปี2571-2580)			-	-	-
ด้านที่ 1	1	400	417	831	1,247
ด้านที่ 2	314	6,036	6,290	12,532	18,822
ด้านที่ 3	43	3,248	3,385	6,745	10,130
ด้านที่ 4	24	2871.5	2,992	5,962	8,954
ด้านที่ 5	35	123.5	129	257	385
ด้านที่ 6	4	155	162	322	483
รวม (4)	**421**	**12,834**	**13,375**	**26,648**	**40,023**

ตารางที่ 6.4.1-1 การประเมินผลกระทบของตัวคูณทวีด้านผลผลิต
โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ (ต่อ)

แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์			ผลกระทบตัวคูณทวีด้านผลผลิต		
แผนงาน	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ไปข้างหน้า (b)	ไปข้างหลัง (α)	รวม
รวมพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์			-	-	-
ด้านที่ 1	216	1,737	1,810	3,606	5,416
ด้านที่ 2	1603	33,349	34,753	69,243	103,996
ด้านที่ 3	329	32,081	33,432	66,610	100,041
ด้านที่ 4	93	6,616	6,895	13,737	20,632
ด้านที่ 5	126	711	741	1,476	2,217
ด้านที่ 6	60	1,257	1,310	2,610	3,920
รวม (1+2+3+4)	**2,427**	**75,751**	**78,941**	**157,283**	**236,223**

ที่มา : ที่ปรึกษา

โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้วปี 2561-2564 จำนวน 685 โครงการ งบประมาณ 21,521 ล้านบาท มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจช่างก่อสร้างรวม 67,110 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหน้า 22,427 ล้านบาท และผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหลัง 44,684 ล้านบาท

แผนระยะเร่งด่วน ปี 2565 จำนวน 613 โครงการ งบประมาณ 8,179 ล้านบาท มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจช่วงการก่อสร้างรวม 25,505 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหน้า 8,523 ล้านบาทและผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหลัง 16,982 ล้านบาท

แผนระยะสั้นปี 2566-2570 จำนวน 708 โครงการ งบประมาณ 33,217 ล้านบาท จะทำให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจช่วงการก่อสร้างรวม 103,585 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหน้า 34,616 ล้านบาทและผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหลัง 68,969 ล้านบาท

แผนระยะยาวปี 2571-2580 จำนวน 421 โครงการ งบประมาณ 12,834 ล้านบาท จะทำให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจช่วงการก่อสร้างรวม 40,023 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหน้า 13,375 ล้านบาท และผลกระทบด้านผลผลิตที่เชื่อมโยงไปข้างหลัง 26,648 ล้านบาท

6.4.2 ตัวคูณทวีด้านรายได้ (Income Multiplier)

การประเมินผลกระทบด้านรายได้ **(ตารางที่ 6.4.2-1)** พบว่า ในภาพรวมของแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์จำนวน 2,427 โครงการ งบประมาณ 75,751 ล้านบาท จะเพิ่มรายได้ให้กับผู้ที่ทำงานในสาขาการก่อสร้าง 5,992 ล้านบาท และใน

ทุกสาขาเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับสาขาการก่อสร้างทั้งโดยตรงและโดยอ้อม 15,355 ล้านบาท รวมมูลค่าผลกระทบที่เกิดจากตัวคูณทวีด้านรายได้ 21,347 ล้านบาท

โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้วในปี 2561-2564 จำนวน 685 โครงการ งบประมาณ 21,521 ล้านบาท จะเพิ่มรายได้ให้กับผู้ที่ทำงานในสายการก่อสร้าง 1,702 ล้านบาท และในทุกสาขาที่เชื่อมโยงทั้งทางตรงและโดยอ้อม 4,362 ล้านบาท รวมมูลค่าผลกระทบด้านรายได้ 6,065 ล้านบาท

แผนระยะเร่งด่วน ปี 2565 จำนวน 613 โครงการ งบประมาณ 8,179 ล้านบาท เพิ่มรายได้ให้ผู้ที่ทำงานสาขาการก่อสร้าง 647 ล้านบาท และในทุกสาขาที่เชื่อมโยงทั้งทางตรงและทางอ้อม 1,658 ล้านบาท รวมผลกระทบด้านรายได้ 2,305 ล้านบาท

แผนระยะสั้นปี 2566-2570 จำนวน 708 โครงการ งบประมาณ 33,217 ล้านบาท จะเพิ่มรายได้ให้กับผู้ที่ทำงานในสาขาการก่อสร้าง 2,627 ล้านบาท และในทุกสาขาเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับสาขาการก่อสร้างทั้งโดยตรงและโดยอ้อม 6,733 ล้านบาท รวมมูลค่าผลกระทบด้านรายได้ 9,361 ล้านบาท

แผนระยะยาวปี 2571-2580 จำนวน 421 โครงการ งบประมาณ 12,834 ล้านบาท จะเพิ่มรายได้ให้กับผู้ที่ทำงานในสาขาการก่อสร้าง 1,015 ล้านบาท และในทุกสาขาเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับสาขาการก่อสร้างทั้งโดยตรงและโดยอ้อม 2,602 ล้านบาท รวมมูลค่าผลกระทบด้านรายได้ 3,617 ล้านบาท

ตารางที่ 6.4.2-1 การประเมินผลกระทบของตัวคูณทวีด้านรายได้
โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์			ผลกระทบตัวคูณทวีด้านรายได้		
แผนงาน	**จำนวนโครงการ**	**งบประมาณ (ล้านบาท)**	W^d	W^{id}	**รวมผลกระทบด้านรายได้**
โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)					
ด้านที่ 1	34	152	11.99	31	43
ด้านที่ 2	479	11,384	900.47	2,308	3,208
ด้านที่ 3	124	9,364	740.71	1,898	2,639
ด้านที่ 4	4	3	0.24	1	1
ด้านที่ 5	14	78	6.13	16	22
ด้านที่ 6	30	540	42.75	110	152
รวม (1)	**685**	**21,521**	**1,702**	**4,362**	**6,065**
แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)					
ด้านที่ 1	50	734	58.08	149	207
ด้านที่ 2	371	4,728	374.00	958	1,332
ด้านที่ 3	95	2,062	163.08	418	581
ด้านที่ 4	25	322	25.48	65	91
ด้านที่ 5	52	259	20.47	52	73
ด้านที่ 6	20	74	5.85	15	21
รวม (2)	**613**	**8,179**	**647**	**1,658**	**2,305**

ตารางที่ 6.4.2-1 การประเมินผลกระทบของตัวคูณทวีด้านรายได้ โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ (ต่อ)

แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์			ผลกระทบตัวคูณทวีด้านรายได้		
แผนงาน	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	W^d	W^{id}	รวมผลกระทบด้านรายได้
แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)					
ด้านที่ 1	131	451.08485	35.68	91	127
ด้านที่ 2	439	11,201	886.02	2,270	3,157
ด้านที่ 3	67	17,407	1,376.86	3,528	4,905
ด้านที่ 4	40	3,420	270.49	693	964
ด้านที่ 5	25	250.95	19.85	51	71
ด้านที่ 6	6	487.8	38.58	99	137
รวม (3)	**708**	**33,217**	**2,627**	**6,733**	**9,361**
แผนระยะยาว (ปี2571-2580)					
ด้านที่ 1	1	400	31.64	81	113
ด้านที่ 2	314	6,036	477.44	1,223	1,701
ด้านที่ 3	43	3,248	256.95	658	915
ด้านที่ 4	24	2871.5	227.14	582	809
ด้านที่ 5	35	123.5	9.77	25	35
ด้านที่ 6	4	155	12.26	31	44
รวม (4)	**421**	**12,834**	**1,015**	**2,602**	**3,617**
รวมพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์					
ด้านที่ 1	216	1,737	137	352	489
ด้านที่ 2	1603	33,349	2,638	6,760	9,398
ด้านที่ 3	329	32,081	2,538	6,503	9,040
ด้านที่ 4	93	6,616	523	1,341	1,864
ด้านที่ 5	126	711	56	144	200
ด้านที่ 6	60	1,257	99	255	354
รวม (1+2+3+4)	**2,427**	**75,751**	**5,992**	**15,355**	**21,347**

ที่มา : ที่ปรึกษา

หมายเหตุ : W^d หมายถึง สาขาการก่อสร้าง

W^{id} หมายถึง ทุกสาขาเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับสาขาการก่อสร้างทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

6.4.3 ผลกระทบทางเศรษฐกิจของโครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

ในภาพรวมโครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ 2,427 โครงการ ใช้เงินลงทุน 75,751 ล้านบาท มีผลกระทบทางเศรษฐกิจรวม 257,570 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิต 236,223 ล้านบาทและผลกระทบด้านรายได้ 21,347 ล้านบาท

ระดับแผนงาน พบว่า โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564) จำนวน 685 โครงการ ใช้เงินลงทุน รวม 21,521 ล้านบาท มีผลกระทบทางเศรษฐกิจ รวม 73,175 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิต 67,110 ล้านบาท และเป็นผลกระทบด้านรายได้ 6,065 ล้านบาท (**ตารางที่ 6.4.3-1**)

แผนงานระยะเร่งด่วน (ปี 2565) จำนวน 613 โครงการ ใช้เงินลงทุนรวม 8,179 ล้านบาท มีผลกระทบทางเศรษฐกิจรวม 27,810 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิต 25,505 ล้านบาทและผลกระทบด้านรายได้ 2,305 ล้านบาท (**ตารางที่ 6.4.3-1)**

แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570) จำนวน 708 โครงการ ใช้เงินลงทุนรวม 33,217 ล้านบาท มีผลกระทบทางเศรษฐกิจรวม 112,946 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิต 103,585 ล้านบาท และผลกระทบด้านรายได้ 9,361 ล้านบาท (**ตารางที่ 6.4.3-1)**

แผนระยะยาว (ปี2571-2580) จำนวน 421 โครงการ ใช้เงินลงทุนรวม 12,834 ล้านบาท มีผลกระทบทางเศรษฐกิจรวม 43,639 ล้านบาท เป็นผลกระทบด้านผลผลิต 40,023 ล้านบาท และผลกระทบด้านรายได้ 3,617 ล้านบาท (**ตารางที่ 6.4.3-1)**

ตารางที่ 6.4.3-1 ผลกระทบของตัวคูณทวีด้านผลิตและด้านรายได้
โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์			ผลกระทบตัวคูณทวี (ล้านบาท)		
แผนงาน	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ด้านผลผลิต	ด้านรายได้	รวม
โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว (ปี 2561-2564)					
ด้านที่ 1	34	152	473	43	515
ด้านที่ 2	479	11,384	35,500	3,208	38,708
ด้านที่ 3	124	9,364	29,201	2,639	31,840
ด้านที่ 4	4	3	10	1	10
ด้านที่ 5	14	78	242	22	264
ด้านที่ 6	30	540	1,685	152	1,837
รวม (1)	**685**	**21,521**	**67,110**	**6,065**	**73,175**

ตารางที่ 6.4.3-1 ผลกระทบของตัวคูณทวีด้านผลิตและด้านรายได้
โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ (ต่อ)

แผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์			ผลกระทบตัวคูณทวี (ล้านบาท)		
แผนงาน	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ด้านผลผลิต	ด้านรายได้	รวม
แผนระยะเร่งด่วน (ปี 2565)					
ด้านที่ 1	50	734	2,290	207	2,497
ด้านที่ 2	371	4,728	14,744	1,332	16,077
ด้านที่ 3	95	2,062	6,429	581	7,010
ด้านที่ 4	25	322	1,005	91	1,095
ด้านที่ 5	52	259	807	73	880
ด้านที่ 6	20	74	231	21	251
รวม (2)	**613**	**8,179**	**25,505**	**2,305**	**27,810**
แผนระยะสั้น (ปี 2566-2570)					
ด้านที่ 1	131	451.08485	1,407	127	1,534
ด้านที่ 2	439	11,201	34,930	3,157	38,087
ด้านที่ 3	67	17,407	54,281	4,905	59,186
ด้านที่ 4	40	3,420	10,664	964	11,627
ด้านที่ 5	25	250.95	783	71	853
ด้านที่ 6	6	487.8	1,521	137	1,659
รวม (3)	**708**	**33,217**	**103,585**	**9,361**	**112,946**
แผนระยะยาว (ปี2571-2580)					
ด้านที่ 1	1	400	1,247	113	1,360
ด้านที่ 2	314	6,036	18,822	1,701	20,523
ด้านที่ 3	43	3,248	10,130	915	11,045
ด้านที่ 4	24	2871.5	8,954	809	9,764
ด้านที่ 5	35	123.5	385	35	420
ด้านที่ 6	4	155	483	44	527
รวม (4)	**421**	**12,834**	**40,023**	**3,617**	**43,639**
รวมพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์					
ด้านที่ 1	216	1,737	5,416.35	489.46	5,905.81
ด้านที่ 2	1603	33,349	103,996	9,398	113,394
ด้านที่ 3	329	32,081	100,041	9,040	109,082
ด้านที่ 4	93	6,616	20,632	1,864	22,497
ด้านที่ 5	126	711	2,217	200	2,417
ด้านที่ 6	60	1,257	3,920	354	4,274
รวม (1+2+3+4)	**2,427**	**75,751**	**236,223**	**21,347**	**257,570**

ที่มา : ที่ปรึกษา

6.4.4 การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและความคุ้มค่าของโครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและความคุ้มค่าของแผนงาน/โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์จำนวน 2,427 โครงการ ใช้เงินลงทุน 75,751 ล้านบาท มีผลกระทบทางเศรษฐกิจรวม 257,570 ล้านบาท คิดเป็นอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน[4] (ROI) 3.4 เท่า หมายความว่า การลงทุนทุก 1 บาทของโครงการ สามารถสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ 3.4 บาท สรุปได้ว่า แผนงาน/โครงการตามแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวมและมีความคุ้มค่าในการลงทุน

[4] อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment : ROI) คือ ผลตอบแทนจากการลงทุน โดยเปรียบเทียบเป็นอัตราส่วนระหว่างเงินลงทุนกับผลตอบแทนที่เกิดจากเงินลงทุน